

พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ
กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

โดย
นางสาวศุภวรรณ รัตนภิมย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ
กลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**ACCIDENT PREVENTION BEHAVIORS OF THE OPERATIONAL EMPLOYEES
OF BASF GROUP COMPANY IN THAILAND**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Arts Program in Community Psychology

Department of Psychology and Guidance

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย” เสนอ โดย นางสาวศุภวรรณ รัตนภิรมย์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.อุรปรีช เกิดในมงคล
2. อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.นนุช โรจนเลิศ)

...../...../.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์)

...../...../.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุรปรีช เกิดในมงคล)

...../...../.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น)

...../...../.....

56256315 : สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

คำสำคัญ: พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน/ การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร

ศุภวรรณ รัตนภิรมย์: พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอสเอฟในประเทศไทย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.อุรปริย เกิดในมงคล และ อ.ดร.กมล โพธิ์เย็น. 190 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทย 4) มุมมองตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 158 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนหน่วยงานที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงที่สุดจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรของกลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก
2. พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน
3. การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูง
4. มุมมองและการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1) การที่องค์กรมีการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยที่มีความชัดเจนและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติในทิศทางเดียวกันเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ทำให้พนักงานได้รับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและกล้าที่จะบอกรายละเอียดของสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพื่อให้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยทันที 2) ความปลอดภัยเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมงานจึงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน 3) การที่องค์กรมีความเคร่งครัดเรื่องความปลอดภัยจะช่วยให้พนักงานใส่ใจและต้องปฏิบัติตามจนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นนิสัย 4) แรงสนับสนุน หรือแรงผลักดันจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ส่งผลต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน 5) ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย ได้แก่ การมีแรงจูงใจในการทำงานของตัวพนักงานเอง การดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของบริษัท การสื่อสารด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอและบ่งชี้เรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่น่าอยู่และเป็นระเบียบ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

56256315 : MAJOR : COMMUNITY PSYCHOLOGY

KEY WORD : ACCIDENT PREVENTION BEHAVIORS/ SAFETY MANAGEMENT IN THE ORGANIZATOIN

SUPPAWAN RATTANAPIROM: ACCIDENT PREVENTION BEHAVIORS OF THE OPERATIONAL EMPLOYEES OF BASF GROUP COMPANY IN THAILAND. THESIS ADVISORS: URAPREE KERDNAIMONGKOL, Ed.D., AND KAMOL PHOYEN, Ed.D., 190 pp.

The purposes of this research were: 1) to study the level of the accident prevention behaviors of operational employees and safety management in the organization. 2) to compare accident prevention behaviors of operational employees of BASF Group Company in Thailand, as classified by personal information, i.e., sex, age, educational level, location, working experience, and experience with working accidents. 3) to study the relationship between Safety management in the organization and accident prevention behaviors of the operational employees of BASF Group in Thailand. 4) to study viewpoints and guidelines of working accident prevention of operational employees of BASF Group Company in Thailand. This study applied both quantitative and qualitative research methods. With regard to the quantitative method, samples were 158 operational employees derived by a stratified random sampling technique. And 10 samples of operational employees who got highest accident prevention behaviors score that allowed the interview for the qualitative part. The questionnaire and in-depth interview questions were used as a tool for gathering the data. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviations, t-test, F-test (One-way ANOVA), Pearson's Correlation Coefficient and analyzing qualitative data by content analysis.

The results of the research were as follows:

1. The level of accident prevention behaviors of operational employees and safety management in the organization were high.
2. Accident prevention behaviors of operational employees of BASF Group Company in Thailand as classified by sex, age, educational level, location, years of employment and experience with working accident were not significantly different.
3. There was a high relationship with the same direction between Safety management in the organization and accident prevention behaviors.
4. Viewpoints and guidelines of working accident prevention of employees based on qualitative data were as follows: 1) the organization benefits the most from clearly defined safety measures and its promotion about safety in practice at the organizational level. Consequently, employees gain knowledge and understanding about their safe working operation, and feel motivated to report unsafe conditions found in their working area for immediate improvement actions. 2) safety is most important responsibility of employees themselves and their colleagues. Therefore, safety must always be the first priority in operations. 3) strict implementation and enforcement about safety measures in the organization help encourage employees to work safety with attention and finally result in employees' strong safety habits in daily work. 4) support or driving forces by family, co-workers and supervisors have a critical impact to work safe behaviors preventing accidents in the operation. 5) other factors that help promote, drive or enhance safe working include employees' self-motivation; continual operation and safety activities of the organization; regular communication about safety; and lastly, safe and pleasant working environment.

Department of Psychology and Guidance
Student's signature
Thesis Advisors' signature 1. 2.

Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.กมล โปธิเย็น และอาจารย์ ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ตลอดเวลาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ ซึ่งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวคิดและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ธนพร รัตนภิมย์ และพี่น้อง ที่คอยให้การสนับสนุน ห่วงใย และเป็นกำลังใจที่ดียิ่งให้แก่ผู้วิจัยมาตลอดจนประสบความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟ ในประเทศไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาศาขจิตวิทยาชุมชน (ภาคพิเศษ รุ่น 14) ทุกท่านที่ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้อย่างสม่ำเสมอจนประสบความสำเร็จ

ท้ายที่สุด คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มอบสติปัญญา และสิ่งที่ดีงามในชีวิตให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ปัญหาการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน	12
ความหมายของอุบัติเหตุ.....	12
ความหมายของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ.....	14
สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ.....	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ.....	21
หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุ.....	24
หลักการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ.....	25
บริบทของกลุ่มบริษัทบี.เอ.เอส.เอฟ.ในประเทศไทย.....	42
แนวคิด ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน กับข้อมูลส่วนบุคคล	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยของ องค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน	79

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 82
	ประชากรและกลุ่มศึกษา..... 82
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 84
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 85
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ..... 90
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 91
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 92
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 94
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย..... 95
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรและพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย..... 97
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟ ประเทศไทย..... 98
	ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร กับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ ปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย..... 104
	ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา..... 105
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 126
	สรุปผลการวิจัย..... 127
	อภิปรายผลการวิจัย..... 135
	ข้อเสนอแนะ..... 156
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย..... 156
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 158
รายการอ้างอิง 159

	หน้า
ภาคผนวก	163
ภาคผนวก ก แบบสอบถามพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย.....	164
ภาคผนวก ข ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับรายชื่อของแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัย.....	177
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เชิงลึก.....	186
ประวัติผู้วิจัย	190

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย.....	83
2	แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	95
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับการบริหารจัดการความปลอดภัย ขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง	97
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง.....	97
5	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามเพศ	98
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	98
7	แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดกลุ่มใหม่	99
8	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามอายุ.....	99
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุ จากการปฏิบัติงาน.....	99
10	แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการ ปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดกลุ่มใหม่.....	100
11	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตาม ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน.....	100
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	101
13	แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านหน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัด กลุ่มใหม่	101

ตารางที่	หน้า
14	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตาม หน่วยงานที่สังกัด 102
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา 102
16	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา 103
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 103
18	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน 103
19	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยของ องค์กรกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ ปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย 104
20	แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานสูงสุด จำนวน 10 คน 107
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในการปฏิบัติงานพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด 109

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดการเติบโตในการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนนายจ้างและจำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2553 – 2557 โดยปี 2553 มีจำนวนนายจ้าง 332,579 ราย จำนวนลูกจ้าง 8,177,618 ราย และในปี 2557 จำนวนนายจ้างเพิ่มขึ้นเป็น 352,961 ราย จำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นเป็น 9,132,756 ราย (สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน, 2558: 1) ในขณะที่การดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมนั้นมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี วิธีการทำงาน กระบวนการผลิต และวัตถุดิบหลากหลายที่มีคุณสมบัติเป็นอันตราย ส่งผลให้แรงงานมีแนวโน้มมากยิ่งขึ้นที่จะได้รับผลกระทบต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยต่อชีวิต รวมถึงความเสี่ยงต่อการประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ตลอดจนเกิดความสูญเสียเชิงเศรษฐกิจอื่นๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและได้มีการประกาศนโยบาย “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” เป็นวาระแห่งชาติ อันมีเป้าหมายหลักเพื่อลดอัตราการประสบอันตรายและการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานลง โดยได้มีการจัดทำแผนแม่บทแห่งชาติด้านความปลอดภัย ซึ่งได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่ต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน นายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานทุกสาขาอาชีพที่ถือเป็นทรัพยากรอันมีค่าต่อการพัฒนาประเทศ สามารถทำงานได้อย่างปลอดภัย มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2558: 1)

จากสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในช่วงปี 2553 – 2557 พบว่าจำนวนลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2553 มีลูกจ้างประสบอันตราย 146,511 ราย และลดลงเป็น 100,234 ราย ในปี 2557 และเมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงของการประสบอันตราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการหยุดงานไม่เกิน 3 วัน ร้อยละ 69.92 รองลงมา คือ การหยุดงานเกิน 3 วัน ร้อยละ 27.90 กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วน ร้อยละ 1.66 กรณีตาย ร้อยละ 0.52 และกรณีทุพพลภาพ ร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

อัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน ต่อลูกจ้าง 1,000 ราย พบว่า ในช่วงปี 2553 – 2557 มีแนวโน้มลดลง คือ กรณีนับจำนวนการประสบอันตรายทุกความรุนแรง ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 11.36 ต่อปี โดยปี 2553 อัตราการประสบอันตรายเท่ากับ 17.92 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่ร้อยละ 10.9 รายต่อพันราย ในปี 2557 กรณีร้ายแรง ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 9.85 ต่อปี โดยปี 2553 อัตราการประสบอันตรายเท่ากับ 5.22 รายต่อพันราย และลดลงอยู่ที่อัตรา 3.43 รายต่อพันรายในปี 2557 (สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน, 2557: 1)

อย่างไรก็ดีแม้ว่าอัตราการประสบอันตรายจะมีแนวโน้มลดลง แต่การเกิดอุบัติเหตุในแต่ละครั้งก่อให้เกิดความสูญเสียมากมายทั้งความสูญเสียทางตรง (Direct Cost) หมายถึง จำนวนเงินที่ต้องจ่ายไป อันเกี่ยวเนื่องกับผู้ได้รับบาดเจ็บ โดยตรงจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือเป็นค่าเสียหายที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัด ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทนจากการได้รับบาดเจ็บ ค่าทำขวัญ ค่าทำศพ ค่าประกันชีวิต ที่เป็นผลมาจากการบาดเจ็บ การเจ็บป่วย หรือเสียชีวิต หรือแม้แต่ทรัพย์สินเสียหาย อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ก่อให้เกิดความเสียหายและความสูญเสียทางอ้อม (Indirect Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายทางตรงสำหรับการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละครั้ง ได้แก่ การสูญเสียเวลาในการทำงานของคนงานหรือผู้บาดเจ็บ การสอบสวน วิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุตลอดจนการจัดทำรายงานการเกิดอุบัติเหตุ การหาวิธีการป้องกันแก้ไขเพื่อป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นซ้ำอีก ผลผลิตลดลงเนื่องจากกระบวนการผลิตต้องหยุดชะงัก การจัดหาคนงานทดแทน การซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้รับความเสียหาย

ดังนั้น การจัดสถานที่ทำงาน ให้มีความปลอดภัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง สถานประกอบการจึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยที่ดีและให้ความสำคัญต่อทางด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้พนักงานมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยมากขึ้น และเป็นการป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นด้วยการดูแล ป้องกันควบคุมการกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรจำเป็นต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยให้สอดคล้องตามกฎหมายกำหนด เช่น กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549 ซึ่งกฎกระทรวงนี้มีผลบังคับใช้เพื่อกำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้ นายจ้างสามารถดำเนินการดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและ

คณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ การจัดทำมีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบกิจการ การจัดทำมีการอบรมและฝึกปฏิบัติจนกว่าลูกจ้างจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งจัดวางระบบควบคุม กำกับ ดูแล โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ เป็นต้น (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน, 2549)

กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟ คือบริษัทผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชั้นนำระดับโลก กลุ่มธุรกิจของบีเอสเอฟ ประกอบไปด้วยกลุ่มเคมีภัณฑ์ กลุ่มพลาสติก กลุ่มผลิตภัณฑ์เพอร์ฟอรั่มานซ์ และกลุ่มผลิตภัณฑ์อาร์กขาพีช รวมไปถึงน้ำมันและก๊าซธรรมชาติและมีจำนวนพนักงานทั่วโลกมากกว่า 113,000 คน บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2509 เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายเคมีภัณฑ์ในประเทศไทยและในปัจจุบันมีสถานประกอบการที่สังกัดอยู่ในกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยทั้งหมด 4 แห่งด้วยกันคือ 1) โรงงานบางปู ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยหน่วยการผลิต ได้แก่ หน่วยการผลิตโพลียูรีเทนส์ หน่วยการผลิตเคมีก่อสร้าง ห้องปฏิบัติการทดลองและศูนย์ให้บริการเทคนิคกลุ่มสีและคลั่งสินค้า 2) โรงงานบางปะกง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยหน่วยการผลิตแคร์เคมีคอล ห้องปฏิบัติการทดลอง คลั่งสินค้า แผนกวิศวกรรมและซ่อมบำรุง 3) โรงงานระยอง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยการผลิตสารดูดซับ ห้องปฏิบัติการทดลอง ห้องปฏิบัติการด้านเทคนิค ห้องปฏิบัติการด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ คลั่งสินค้า 4) โรงงานแก้มแคท ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยผลิตอะครีลิกสำหรับอุตสาหกรรมรถยนต์ ห้องปฏิบัติการทดลอง คลั่งสินค้า หน่วยบำบัดน้ำเสีย ซึ่งกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 657 คน (เอกสารแนะนำกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2558)

กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานมาโดยตลอด โดยได้ดำเนินการในการลดและป้องกันอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติตามแนวทาง Responsible Care® หรือการดูแลด้วยความรับผิดชอบต่อ ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายความปลอดภัยอย่างชัดเจนในการมุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บ การป้องกันโรคเนื่องจากการทำงาน ด้วยการลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การจัดทำมีกระบวนการที่ปลอดภัยและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีเป้าหมายการลดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟ

ในประเทศไทยมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2549 - 2552 ตัวอย่างของอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน ได้แก่ พนักงานปฏิบัติงานโดยไม่หยุดเครื่องจักรในการซ่อมบำรุงทำให้ได้รับบาดเจ็บที่นิ้วมือต้องเข้ารักษาที่โรงพยาบาลส่งผลให้หยุดงานเป็นเวลา 5 วัน พนักงานลงจากรถฟอร์คลิฟท์อย่างผิดวิธีทำให้หัวเข่าได้รับบาดเจ็บต้องเข้ารักษาที่โรงพยาบาลส่งผลให้หยุดงานเป็นเวลา 3 วันและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เดิมได้เป็นเวลา 3 สัปดาห์ เป็นต้น โดยบริษัทได้จัดให้มีมาตรการการดูแลด้านความปลอดภัยอย่างเข้มงวดและสามารถลดอุบัติเหตุการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงานได้ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา

แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะสามารถลดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงานได้อย่างต่อเนื่อง แต่พนักงานยังคงได้รับอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลเป็นประจำทุกปีและยังคงมีสถิติค่อนข้างสูงดังนี้คือ ปี 2552 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 14 ราย ปี 2553 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 19 ราย ปี 2554 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 13 ราย ปี 2555 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 17 ราย ปี 2556 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 19 รายและในปี 2557 มีการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลจำนวน 21 ราย (รายงานสถิติการเกิดอุบัติเหตุของกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2557) ซึ่งมีแนวโน้มที่สูงขึ้นทุกปี แม้ว่าการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลหลายรายจะเป็นเพียงการได้รับบาดเจ็บเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นถึงการที่พนักงานให้ความสำคัญในการรายงานการเกิดอุบัติเหตุเพื่อหาสาเหตุและแนวทางในการป้องกัน แต่ยังคงมีอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลหลายกรณีที่อาจส่งผลทำให้เกิดการบาดเจ็บถึงขั้นรุนแรงได้หากไม่ได้รับการแก้ไขและป้องกันอย่างเหมาะสม เช่น อุบัติเหตุจากสารเคมีกระเด็นเข้าตาและร่างกายเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานและทำงานในพื้นที่ที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อบริษัท เช่น เรื่องค่าใช้จ่าย ผลผลิตที่ลดลงหากกระบวนการผลิตต้องหยุดชะงัก รวมถึงขวัญและกำลังใจของพนักงาน ตลอดจนครอบครัวของพนักงานที่อาจต้องได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับพนักงาน

จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานของพนักงานดังกล่าว พบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัท ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ของการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานนั้นเกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย เช่น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงาน การไม่ใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การใช้งานอุปกรณ์เครื่องมือที่ผิดวิธี ซึ่งหากพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจส่งผลให้อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บเล็กน้อยหรือการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลนั้นกลายเป็นอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นรุนแรงได้ (รายงานการสอบสวนอุบัติเหตุของกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2552 - 2557) ดังนั้นการส่งเสริมให้

พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุคือ การปฏิบัติตนหรือกระทำการต่างๆด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนการปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงานและหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น การดูแลตรวจตราอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน การรายงานอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่มีความผิดปกติอย่างทันท่วงที การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ จะช่วยลดความสูญเสียตลอดจนความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินให้ลดน้อยลงหรือหมดไปมากที่สุด

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยว่ามีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับใด รวมถึงความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรที่อาจเป็นปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานและศึกษามุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัย อันจะช่วยให้ลดอุบัติเหตุในการทำงานและเป็นการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อลดความสูญเสียอันอาจเกิดขึ้นทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินในระดับบุคคล สังคมและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษามุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทย

ปัญหาการวิจัย

1. พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับใด
2. พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
4. พนักงานกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยมีมุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
3. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
5. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
6. พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
7. การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 260 คน ที่ทำงานกับบริษัทในปี พ.ศ.2558 โดยปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง ฝ่ายห้องปฏิบัติการทดลองและฝ่ายคลังสินค้า ซึ่งตั้งกักอยู่ใน 4 โรงงาน คือ โรงงานบางปู โรงงานบางปะกง โรงงานระยอง และโรงงานเค็มแคท (แผนกทรัพยากรบุคคล บริษัท บีเอเอสเอฟ (ไทย) จำกัด: 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยจำนวน 158 คน จากโรงงาน 4 แห่ง ซึ่งได้มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร 2542: 10 – 11) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนหน่วยงานที่สังกัด

2.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับสูงสุดจำนวน 10 คน โดยจะเป็นการคัดเลือกคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

3.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

3.1.2 การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

3.2.1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

3.2.2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

3.2.3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

3.2.4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

3.2.5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน** หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยในการปฏิบัติตนหรือกระทำการต่างๆ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวังขณะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงานและหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน อันจะช่วยลดความสูญเสียตลอดจนความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินให้ลดน้อยลงหรือหมดไปมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 **การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด** หมายถึง การที่พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยได้ศึกษานโยบายและมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานและนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุทั้งต่อตนเองและผู้ร่วมงาน ได้แก่ การปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัย การปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน การปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัย ป้ายห้าม ป้ายบังคับ และป้ายเตือนอย่างเคร่งครัด

1.2 **การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น** หมายถึง การที่พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยเข้าร่วมและมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ได้แก่ การเข้ารับการอบรมด้านความปลอดภัย การเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างความชำนาญงานตามลักษณะงาน การเข้าร่วมงานสัปดาห์ความปลอดภัย การอ่านและทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัย การแสดงความคิดเห็นในการแนะนำวิธีการทำงานหรือการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อความปลอดภัย การเข้าประชุมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย การรายงานอุบัติเหตุและสภาพการทำงานหรือพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยอย่างทันทั่วทั้งที่ การตรวจสอบสภาพร่างกายอย่างสม่ำเสมอ

1.3 **การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย** หมายถึง การที่พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบี.เอส.เอฟ.ในประเทศไทยมีการใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรตามข้อกำหนดหรือข้อแนะนำด้านความปลอดภัย ได้แก่ การศึกษาวิธีการใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรและข้อกำหนดด้านความปลอดภัย การตรวจเช็คอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรในการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร

ตามระยะเวลาที่กำหนด หยุดใช้งานทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอยู่ในสภาพที่ชำรุดและดำเนินการแจ้งให้ผู้รับผิดชอบรับทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อยู่เสมอเพื่อลดโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ การใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ถูกประเภท และถูกวิธีตามคู่มือการใช้งาน การแจ้งเตือนเมื่อพบเห็นเพื่อนพนักงาน ใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ผิดประเภทหรือผิดวิธี

1.4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน หมายถึง การที่พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของบริษัทอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดหาให้ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท เช่น งานที่มีความเสี่ยงต่อการได้ยิน ต้องสวมใส่เครื่องป้องกันหู งานที่มีความเสี่ยงต่อดวงตา ต้องสวมใส่แว่นนิรภัย การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามป้ายบังคับที่กำหนดในสถานที่ปฏิบัติงาน การตรวจสภาพและบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ทั้งก่อนและหลังการใช้งานเพื่อให้มั่นใจว่าอุปกรณ์อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและปลอดภัยอยู่เสมอ ดำเนินการเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีสภาพชำรุดหรือหมดอายุการใช้งาน ใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้ ถูกต้องและเหมาะสมตามคู่มือการใช้งาน

1.5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ หมายถึง การที่พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยได้มีการสำรวจตรวจตราสภาพแวดล้อมในที่ทำงานของตนเองให้มีความสะอาด ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติงาน เช่น การสะดุด ตก หกล้ม ลื่น ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย การรายงานต่อหัวหน้างานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันทีหากพบสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทันที มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย เข้าร่วมตรวจความปลอดภัยในพื้นที่การทำงานกับคณะกรรมการความปลอดภัย หัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

2. การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร หมายถึง การรับรู้ของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ในการจัดกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารจัดการ การอำนวยความสะดวก การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร การควบคุมกำกับดูแลงานด้านความปลอดภัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยที่กำหนดขึ้น การเสริมสร้าง

ความปลอดภัยไปสู่กระบวนการผลิต การจูงใจให้พนักงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย ตลอดจนมีการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยตามข้อกำหนดของกฎหมาย

3. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง จำนวนเต็มปีของพนักงานระดับปฏิบัติการ นับตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติงาน โรงงานที่สังกัดในกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยจนถึงวันที่ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยไม่คิดเศษของจำนวนปี จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี, 2 – 5 ปี และมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ซึ่งดำเนินการจัดแบ่งโดยใช้เกณฑ์อ้างอิงจากฝ่ายบุคคลของกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย โดยกลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี เป็นกลุ่มพนักงานที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานหรือมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ต้องได้รับการสอนงานและการดูแลควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิดจากหัวหน้างาน พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงาน 2 – 5 ปี เป็นพนักงานที่เริ่มมีประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น เข้าใจขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติงานและกฎระเบียบต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหัวหน้างานดูแลอย่างใกล้ชิด และพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป เป็นพนักงานที่สามารถที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงาน สามารถสอนงานและเป็น ใ้โค้ชให้กับเพื่อนร่วมงานหรือพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยได้

4. **อายุ** หมายถึง อายุของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 18 – 24 ปี, 25 – 34 ปี, 35 – 44 ปี และ 45 - 55 ปี ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มอายุตาม โครงสร้างของการจัดประเภทกลุ่มอายุตามมาตรฐานสากล (SIAC Rev. 1.0) ตามมาตรฐานการจัดแนกข้อมูลสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเป็นการจัดแบ่งกลุ่มอายุเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทกลุ่มอายุตามรายงานการประสพอันตรายของลูกจ้างจากการทำงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

5. **พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟประเทศไทย** หมายถึง พนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง ฝ่ายห้องปฏิบัติการทดลอง ฝ่ายคลังสินค้า ซึ่งสังกัดอยู่ใน 4 โรงงาน ดังนี้

5.1 **โรงงานบางปู** ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยหน่วยการผลิต ได้แก่ หน่วยการผลิตโพลียูรีเทนส์ หน่วยการผลิตเคมีก่อสร้าง ห้องปฏิบัติการทดลองและศูนย์ให้บริการเทคนิคกลุ่มสีและคลังสินค้า

5.2 **โรงงานบางปะกง** ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยหน่วยการผลิตแคร์เคมีคอล ห้องปฏิบัติการทดลอง คลังสินค้า แผนกวิศวกรรมและซ่อมบำรุง

5.3 โรงงานระยอง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยการผลิตสารดูดซับ ห้องปฏิบัติการทดลอง ห้องปฏิบัติการด้านเทคนิค ห้องปฏิบัติการด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ คลังสินค้า

5.4 โรงงานเค็มแคท ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยผลิตอะไหล่สำหรับอุตสาหกรรมรถยนต์ ห้องปฏิบัติการทดลอง คลังสินค้าหน่วยบำบัดน้ำเสีย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย
3. ทำให้ทราบแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
4. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการดำเนินการเพื่อพัฒนาวิธีการและรูปแบบในการส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการอันนำไปสู่การป้องกันและลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

- 1.1 ความหมายของอุบัติเหตุ
- 1.2 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ
- 1.3 สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ
- 1.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ
- 1.5 หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุ
- 1.6 หลักการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ
- 1.7 บริบทของกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย

ส่วนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานกับ

ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารจัดการ

ความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

1.1 ความหมายของอุบัติเหตุ

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้กล่าวถึงความหมายเกี่ยวกับอุบัติเหตุไว้มากมาย ดังนั้นผู้วิจัยจะขอเสนอ ดังนี้

เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน (2557: 136) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ (Accidents) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ไม่ได้คาดคิด ไม่ได้ตั้งใจ หรือไม่ได้

วางแผนล่วงหน้ามาก่อน พอเกิดแล้วส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน กระบวนการผลิต ทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งภาพลักษณ์ชื่อเสียงขององค์กร

วิทยา อยู่สุข (2555: 45) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ (Accidents) โดยทั่วไปนั้น หมายถึง เหตุการณ์ อุบัติการณ์ (Incidents) ทุกชนิดที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการคาดคิดมาก่อน ส่วนอุบัติเหตุจากการทำงาน (Occupational Accidents) หมายถึง อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสภาวะการทำงาน ที่ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตคน ต่อเครื่องจักร ต่อสิ่งของ อาจเกิดในทันทีทันใด หรือในช่วงเวลาถัดไปก็ได้ อุบัติเหตุนี้อาจจะเกิดในสถานที่ทำงานเองหรือนอกสถานที่ทำงานได้ เช่น เกิดระหว่างทางของพนักงานที่ต้องออกไปปฏิบัติงานตามภารกิจที่มอบหมายจากเจ้าของกิจการ หรือจากสภาพของภาระงานที่ต้องทำ เป็นต้น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ได้ให้นิยามของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ความบังเอิญเป็น

อมอชฌา (รัตนริมจง) วัฒนบูรานนท์ (2548: 3) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดหรือตั้งใจมาก่อน ซึ่งมีผลให้บุคคลได้รับบาดเจ็บ อันตราย ตาย หรือสูญเสียทรัพย์สิน

ณรงค์ ณ เชียงใหม่ (2537: 62) กล่าวถึงความหมายของอุบัติเหตุไว้ดังนี้ อุบัติเหตุ มาจากรากศัพท์ คำว่า อุบัติและคำว่าเหตุ (อุบัติเหตุ แปลว่า การเกิดขึ้น กำหนดหรือบังเกิด เหตุ แปลว่า สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล คำมูล เรื่อง ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า accident (event without apparent cause, unexpected event, unintentional act, chance, mishap) ความหมายของคำว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่คาดคิดมาก่อนหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจมาก่อน

ศิขรินทร์ สุขโต (2553: 2) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ (Accident) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมิได้วางแผนไว้ล่วงหน้าซึ่งก่อให้เกิดความบาดเจ็บ พิการหรือตาย และทำให้ทรัพย์สินเกิดความเสียหาย ความหมายในเชิงวิศวกรรมความปลอดภัย นอกจากความหมายข้างต้นแล้ว ยังมีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว มีผลกระทบกระเทือนต่อกระบวนการผลิตปกติ ทำให้เกิดความล่าช้า หยุดชะงักหรือเสียเวลา แม้จะไม่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ พิการก็ตาม

อนามัย (ธีรวิโรจน์) เทศกะทีก (2549: 193) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดโดยไม่ตั้งใจ ทำให้เกิดการบาดเจ็บ ซึ่งการบาดเจ็บนั้นอาจจะทำให้เนื้อเยื่อในร่างกายถูกกระทบกระเทือนจนเสียชีวิตได้ สาเหตุเกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เหมาะสม ทำให้เกิดอุบัติเหตุขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น วัตถุหนัก หล่นใส่ กระแทกของแข็ง เครื่องจักรบดหรือหนีบนิ้ว เป็นต้น หรือจากการบาดเจ็บอื่นๆที่ไม่ได้

เกี่ยวข้องจากการเกิดอุบัติเหตุ เช่น เอ็นอักเสบ กล้ามเนื้ออักเสบ เนื้อเยื่ออักเสบจากการปฏิบัติงานซ้ำซาก เป็นต้น

อนุศักดิ์ ฉิ้นไพศาล (2556: 19) อธิบายความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า อุบัติเหตุ (Accident) หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่ได้วางแผนไม่ได้ตั้งใจ หรือขาดการพิจารณาส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บ ทูพพลภาพหรือเสียชีวิต และยังส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน โรงงาน วัสดุ สิ่งแวดล้อม หรือสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

กล่าวโดยสรุป อุบัติเหตุเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิด ไม่ได้วางแผน ไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้คาดการณ์ไว้มาก่อน เมื่อเกิดเหตุแล้วส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บ ทูพพลภาพ เสียชีวิต หรือส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน กระบวนการผลิต ทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งภาพลักษณ์ ชื่อเสียงขององค์กร หรือสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

1.2 ความหมายของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุไว้มากมาย ดังนั้นผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ดังนี้

แฮริส และกูเดน (Harris and Guten 1979: 28, อ้างอิงในสมภพ วงศ์ประสาร 2546: 13) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการป้องกัน (Protective Behavior) ไว้ว่า หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ทําเป็นปกติอย่างสม่ำเสมอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้อง ส่งเสริมหรือคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพที่ดี

นลินี ประทับสร (2543: 54, อ้างอิงในภัททริยา กิจจิวิ 2551: 11) กล่าวว่า พฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเป็นการปฏิบัติงานที่อยู่ในสภาวะการณ์ที่มีการป้องกันอันตราย จากการทำงาน การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ ดาย ที่เกิดจากการทำงาน หรือทำให้ ทรัพย์สินเสียหาย

เศรษฐา ตันติเดชามงคล (2546: 29, อ้างอิงในภัททริยา กิจจิวิ 2551: 11) กล่าวว่า พฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเป็นการทำงานที่เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอันตราย ไม่อยู่ในสภาวะที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย และการกระทำ อื่นๆ อันจะก่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน หมายถึง การกระทำหรือ การปฏิบัติตนด้วยความรอบคอบและระมัดระวังขณะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อ ป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงานและหลังจากเสร็จสิ้น

การปฏิบัติงาน อันจะช่วยลดความสูญเสียตลอดจนความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินให้ลดน้อยลงหรือหมดไปมากที่สุด

1.3 สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

ได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

เกียรติศักดิ์ บัทรสูงเนิน (2557: 145) ได้กล่าวถึง สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการศึกษาของ H.W.Heinrich พบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานมีสาเหตุมาจาก 3 สาเหตุ ได้แก่

1. การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts) หมายถึง การกระทำของผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัย แล้วส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงานต่อตนเอง และบางครั้งอาจส่งผลกระทบต่อเพื่อนร่วมงานได้ เช่น

- 1.1 การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงาน
- 1.2 การมีทัศนคติด้านความปลอดภัยที่ไม่ถูกต้อง เช่น ทำงานมาเป็น 10 ปี ไม่เคยเกิดอันตราย จึงขาดการละเลยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด
- 1.3 การหยอกล้อ แกล้งเพื่อนขณะปฏิบัติงาน
- 1.4 การทำงานโดยที่ร่างกายและจิตใจไม่พร้อม ไม่สบาย ง่วงนอน ใจลอย เมาค้าง โมโห อ่อนเพลีย ฯลฯ
- 1.5 การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ไม่เหมาะสมกับงาน เช่น ใช้ไขควงแทนค้อน เป็นต้น
- 1.6 การถอดอุปกรณ์ความปลอดภัยออก เช่น การ์ดนิรภัยของเครื่องจักร
- 1.7 ไม่สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน
- 1.8 ขกของไม่ถูกวิธี
- 1.9 การทำงานลัดขั้นตอน
- 1.10 การทำงานกับเครื่องจักรที่ไม่มีการ์ด หรือไม่มีระบบความปลอดภัยที่ดี
- 1.11 การแต่งกายไม่เหมาะสม เช่น สวมชุดที่หลวม สวมถุงมือผ้า สวมสร้อยแหวน นาฬิกา สวมเนกไทขณะปฏิบัติงานกับเครื่องจักร เป็นต้น
- 1.12 การไม่หยุดเครื่องจักรขณะซ่อมแซมหรือทำความสะอาด

1.13 การทำงานที่ไม่ได้รับมอบหมาย หรือเข้าไปในพื้นที่ห้ามเข้า และไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไป สุกบุนทรีย์ในที่ห้ามสุกบุนทรีย์ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัย (Unsafe Conditions) หมายถึง สภาพของโรงงาน อุตสาหกรรม เครื่องจักร กระบวนการผลิต เครื่องยนต์ อุปกรณ์ในการผลิตไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ เมื่อผู้ปฏิบัติงานเข้าไปปฏิบัติงาน อาจได้รับอันตราย รวมทั้งอุบัติเหตุและโรคจากการทำงานอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานนั้น เช่น

2.1 การออกแบบโรงงาน แผนผังโรงงาน เช่น ไม่มีทางหนีไฟ มีสิ่งของปิดกั้นทางหนีไฟ เป็นต้น

2.2 อันตรายจากการทำงานเครื่องจักรที่ไม่เหมาะสม เช่น ถูกเครื่องจักรเกี่ยวดึงเข้าไป

2.3 อันตรายจากการทำงานกับไฟฟ้า เช่น ถูกไฟดูด ช็อต หรือการระเบิด เป็นต้น

2.4 ระบบความปลอดภัยไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบตรวจจับรังสี ระบบป้องกันและแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เป็นต้น

2.5 ไม่มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยกับเครื่องจักรกล เช่น เครื่องจักรไม่มีการ์ดนิรภัย หรือ มีแต่ชำรุดหรือไม่เหมาะสม เป็นต้น

2.6 เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ชำรุดบกพร่องไม่สามารถใช้งานได้

2.7 เครื่องมือ เครื่องจักร ขาดการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสม

2.8 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านกายภาพ (Physical Hazard) เช่น ความร้อน ความเย็น แสง เสียง รังสี ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศที่ผิดปกติ เป็นต้น

2.9 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านเคมี (Chemical Hazard) เช่น ฝุ่น ตัวทำลาย โลหะหนัก สารก่อมะเร็ง สารกัดกร่อน สารที่ทำให้เกิดการแพ้ยาปราบศัตรูพืช สารพิษชนิดต่างๆ เป็นต้น

2.10 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านชีวภาพ (Biological Hazard) เช่น แบคทีเรีย ไวรัส เชื้อรา แมลงสัตว์กัดต่อย การแพ้โปรตีนจากสัตว์ เป็นต้น

2.11 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านกายศาสตร์ (Ergonomics) เช่น การออกแบบโต๊ะทำงานไม่เหมาะสม การทำงานในท่าทางที่ผิดธรรมชาติ การยกของหนักเกินไป การทำงานที่ต้องยืนเป็นเวลานาน เป็นต้น

3. เหตุการณ์ที่ไม่สามารถป้องกันได้ (Unpreventable)

จากทฤษฎีของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของ H.W.Heinrich เชื่อว่า อุบัติเหตุนั้นเกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act) หรือการกระทำของคนงานเป็นส่วนใหญ่ และรองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Conditions) ซึ่งเป็นส่วนน้อยกว่า เพื่อเป็นการง่ายต่อการค้นหาอันตรายจากการทำงานเพื่อการควบคุมอาจใช้หลัก 4M + 1E ในการค้นหาอันตรายจากการทำงานได้ โดยความหมายเป็นดังนี้

Man	หมายถึง	การกระทำของมนุษย์
Machines	หมายถึง	เครื่องจักร
Materials	หมายถึง	วัตถุดิบ ผลพลอยได้ ของเสียในกระบวนการผลิต
Method	หมายถึง	วิธีการทำงานของคนงาน
Environment	หมายถึง	สภาพแวดล้อมในการทำงาน

วิทยา อยู่สุข (2555: 50 – 51) กล่าวว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานนั้นมาจาก 2 สาเหตุหลัก คือ เกิดจากสภาพของงานที่ไม่ปลอดภัยและการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย

1. การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts) หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติงานของคน มีผลทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับตนเองและผู้อื่น เช่น การทำงานขาดความรอบคอบ ขาดความระมัดระวัง เครื่องป้องกันอันตรายหรือเครื่องกั้นของเครื่องจักรจัดไว้ให้แต่ไม่ใช้หรือถอดออกเสีย ยกของด้วยท่าทางวิธีการที่ผิดธรรมชาติ จนเกิดอันตรายต่อร่างกาย เช่น หลังหัก หรือเมื่อยลำ ouse เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ถูกต้องกับลักษณะของงานที่ทำ ถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือที่ถูกต้องให้เลือกใช้ได้เหมาะสมก็ตาม การเคลื่อนไหวที่เกิดอันตราย เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด การก้าว การปีนป่าย การหยอกล้อ หรือล้อเล่นในระหว่างการทำงาน การเดินหลังล้ม

2. สภาพของการทำงานที่ไม่ปลอดภัย หมายถึง สภาพของโรงงานอุตสาหกรรม สภาพเครื่องจักร สภาพกระบวนการผลิต เครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องยนต์ อุปกรณ์การผลิต ไม้มีความปลอดภัยเพียงพอ ส่งผลทำให้ผู้ที่ทำงานเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การตาย เช่น การออกแบบโรงงานไม่สมบูรณ์ ระบบความปลอดภัยไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย ขาดการบำรุงรักษาที่ดี การจัดเก็บสารเคมีที่เป็นอันตรายไม่ดี แสงสว่างน้อยเกินไป เสียงดัง ฝุ่นละอองออกมาเกินมาตรฐาน สภาพบริเวณสถานที่ทำงานสกปรก สภาพอากาศผิดปกติขาด การระบายอากาศ เป็นต้น

โดยสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานนั้นนอกจากมีสาเหตุโดยตรงแล้ว อาจจะมีมูลเหตุร่วมหรือเหตุจูงใจ เช่น อายุอยู่ในวัยที่ไม่เหมาะสมกับการทำงานนั้นๆ เพศไม่เหมาะสมกับงาน สถานภาพสมรสอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับด้านจิตสังคมที่ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ สภาวะทางเศรษฐกิจที่ต้องการรายได้มาใช้จ่ายมากต้องทำงานเกินกว่าเวลากำหนดขาดการพักผ่อน เกิดความเมื่อยล้า สภาพร่างกายของบุคคลไม่พร้อมทำงาน เช่น อดนอน คิ่่มสุรา หูหนวก สายตาไม่ดี สภาพร่างกายไม่เหมาะสมกับงาน โรคหัวใจ พิกการ เกิดจากสภาวะจิตใจของบุคคล การตอบสนองทางภาวะจิตใจเข้าเกินไป ขาดความตั้งใจในการทำงานขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ตื่นเต้นง่าย ขวัญอ่อน ตกใจง่าย มีทัศนคติที่ไม่ดี ไม่ถูกต้องต่อบุคคลหรือลักษณะงาน ขาดความรู้ ไม่ตระหนักในเรื่องความปลอดภัย ขาดการประสานงาน การปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและการสอนเกี่ยวกับความปลอดภัยยังไม่ดีพอ กฎความปลอดภัยไม่มีผลบังคับใช้ ไม่ได้วางแผนงานความปลอดภัยไว้เป็นส่วนหนึ่งของงาน ฝ่ายจัดการไม่ติดตามผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ จุดอันตรายต่างๆ ไม่ได้ทำการแก้ไข อุปกรณ์ความปลอดภัยไม่ได้จัดให้พนักงานอย่างเพียงพอ

อนุศักดิ์ ฉิ้นไพศาล (2556: 22 - 24) กล่าวถึง สาเหตุของอุบัติเหตุในงานอุตสาหกรรม (Cause of Industrial Accident) ไว้ว่า ลักษณะของงานในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นมีหลากหลายประเภทซึ่งอาจแตกต่างกันตามรูปแบบการผลิต โดยอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในงานอุตสาหกรรมสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความผิดพลาดของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากสาเหตุดังนี้ คือ

1.1 อุบัติเหตุเกิดขึ้นในขณะที่ทำงานเครื่องมืออุปกรณ์ไม่ปลอดภัย ชิ้นส่วนของเครื่องมือเครื่องจักรค้างหลวมหรือกำลังเคลื่อนที่ และลักษณะการทำงานไม่เหมาะสม เช่น การปีนเครื่องจักรเพื่อซ่อมแซมท่อสายไฟที่สูงเกินไป ควรใช้นั่งร้านเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

1.2 อุบัติเหตุเกิดขึ้นในขณะที่ทำงานกับเครื่องจักรโดยไม่มีความรู้ในการใช้เครื่องจักร ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล และไม่ปฏิบัติตามกฎของความปลอดภัยในการใช้เครื่องจักร

1.3 อุบัติเหตุเกิดขึ้นจากการทำงานโดยใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม หรือเครื่องมือชำรุดเสียหาย

2. สภาพแวดล้อม เกิดจากสาเหตุดังนี้คือ

2.1 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เช่น อุณหภูมิสูงหรือความชื้นสูง ซึ่งส่งผลต่อสภาวะจิตใจในการทำงาน

2.2 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีฝุ่นละออง และควันมาก ซึ่งทำให้การหายใจลำบากส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานได้

2.3 การวางผังโรงงานที่ไม่ถูกต้องตามหลักการวางผังโรงงาน ทำให้การเคลื่อนย้ายวัสดุ การทำงานไม่คล่องตัวและเกิดอุบัติเหตุได้

3. เครื่องจักรอุปกรณ์ เกิดจากสาเหตุดังนี้คือ

3.1 เครื่องจักรขาดการบำรุงรักษาหรือบำรุงรักษาไม่ถูกวิธี

3.2 เครื่องจักรไม่มีการ์ด (Guard) หรือกับังในส่วนที่เป็นอันตรายต่อการทำงาน

3.3 การออกแบบเครื่องจักรไม่ถูกต้องหรือเครื่องจักรมีสภาพเก่า

เอมอชมา (รัตนริมจง) วัฒนบูรานนท์ (2548: 6 - 7) กล่าวว่า ีว่า อุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุ ที่สำคัญ คือ พฤติกรรมของมนุษย์หรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Behavior) และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุ (Environmental Conditions) อย่างไรก็ตาม หากอาศัยหลักการทางระบาดวิทยาของการเกิดอุบัติเหตุซึ่งคาดว่าจอห์น กอร์ดอน (John Gordon) เป็นผู้ริเริ่มมาใช้เป็นคนแรก (Thygerson, 1976 : 45 อ้างถึงในเอมอชมา (รัตนริมจง) วัฒนบูรานนท์ (2548 : 6)) สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ มักมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. บุคคล (Host)

องค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวบุคคลนี้ มีสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1.1 การคิดที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การประเมินอันตรายที่ไม่ถูกต้อง คาดการณ์ความเสี่ยงต่ำ หรือ คาดการณ์เกินไป ว่าตนเองจะสามารถควบคุมอันตรายนั้นได้ ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจาก (เกินความจริง)

1.1.1 การขาดความรู้และประสบการณ์

1.1.2 การซ่อมแซมอุปกรณ์โดยไม่รู้วิธีการทำ

1.1.3 การไม่รู้กฎจราจร

1.1.4 การรู้เท่าไม่ถึงการณ์

1.1.5 การมีทัศนคติหรือความเชื่อถือที่ผิด เช่น เชื่อถือว่าอุบัติเหตุเป็นเรื่องเคราะห์กรรม โชคชะตา หรือการกระทำของผีสิงเทวดา เชื่อว่าไม่ถึงคราวก็ไม่ตาย อยู่ที่ไหนๆ ก็ตายเหมือนกัน

1.2 การกระทำที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับ การใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ไม่ถูกต้อง การมีนิสัยที่ไม่ปลอดภัย การขาดทักษะในการปฏิบัติงาน

หรือการมีความประมาทเลินเล่อ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมีดังนี้ (เกิดจากความรู้อและประสบการณ์)

1.2.1 ปัจจัยทางด้านร่างกาย (Physiological Factors) ความบกพร่องของสภาพร่างกายเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ผู้ที่มีร่างกายอ่อนเพลีย เหน็ดเหนื่อย เจ็บป่วย เป็นโรคและไม่แข็งแรง เมื่อไปทำงานหนักหรือทำงานเสี่ยงภัยย่อมก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ตัวอย่างผู้ที่เป็โรคหัวใจ โรคลมบ้าหมู โรคเบาหวาน จะต้องได้รับการดูแล หรือการแนะนำจากแพทย์ก่อนจะทำกิจกรรมที่เสี่ยงภัย การดื่มสุราหรือการกินยาบางอย่างอาจมีผลต่อสุขภาพ เช่น ยากล่อมประสาท ยากระตุ้นประสาท ยาแก้ไอหัด จะทำให้สมองมีนงง ง่วงนอน ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

1.2.2 ปัจจัยทางด้านจิตใจ (Psychological Factors)

1.2.2.1 สภาพจิตใจที่บกร่อง หรือผู้ที่จิตใจและอารมณ์อยู่ในสภาวะตึงเครียด เช่น วิตกกังวล กลัว หิว โกรธ มักเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

1.2.2.2 การตัดสินใจหรือการตัดสินใจเหตุการณ์ต่างๆ ที่ไม่ถูกต้อง การขาดข้อมูลที่เพียงพอ การคาดการณ์ที่ผิดๆ มักก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้

1.2.2.3 การที่บุคคลให้ความสำคัญในตัวเองเรื่องความคิดที่ใหญ่โตเกินความเป็นจริง เห็นความสำคัญของตนเองมากเกินไป

1.2.2.4 บุคคลมีความเชื่อมั่นสูงเกินไป ในเรื่องความสามารถของตนเอง ทำให้ขาดสมาธิ ขาดความระมัดระวัง ไม่ตั้งใจหรือไม่ระมัดระวัง

1.2.3 ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมหรือสังคม (Cultural Factors) ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมเป็นตัวประสาน (เชื่อม) ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ สภาพพื้นฐานทางครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียม ค่านิยมต่างๆ มีส่วนทำให้บุคคลมีความรู้ สติปัญญา และอารมณ์ในการปฏิบัติเรื่องความปลอดภัย

2. สิ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ (Agent)

สิ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรือก่อให้เกิดการบาดเจ็บ อาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 พลังงานในรูปต่างๆที่เป็นตัวการก่อให้เกิดอุบัติเหตุ (Actual Injury-Producing Agents) เช่น ความร้อน เครื่องจักรกล เคมี ไฟฟ้า รั้งสี เป็นต้น

2.2 พาหะหรือตัวนำพลังงานที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ (Carriers of the Energy) ซึ่งมักจะเป็นวัตถุ สิ่งของ หรือสิ่งมีชีวิต เช่น ลูกปืน มิด น้ำที่กำลังเดือด สายไฟ ไหมนที่เกาะพื้น พืชที่เป็นพิษ สัตว์ร้าย สัตว์ต่างๆ

3. สิ่งแวดล้อม (Environment)

สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ อาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ สภาพดินฟ้าอากาศ เช่น ฝนตก หมอกจัด และภัยธรรมชาติ เช่น พายุ น้ำท่วม แผ่นดินไหว

3.2 สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เครื่องจักรกล รถยนต์ รถไฟฟ้า เรือ เครื่องบิน อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องป้องกันอันตรายตลอดจนเงื่อนไขต่างๆ ที่มนุษย์สร้างหรือกำหนดขึ้นที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย และเงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมที่ขาดคุณภาพของความมีระเบียบหรือการจัดให้เป็นระบบ (An Accident is a perfectly natural product of an unorganized way of life)

กล่าวโดยสรุป สาเหตุของอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากสาเหตุที่สำคัญ คือ พฤติกรรมของมนุษย์ หรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act) และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Conditions) โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย เช่น ไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย การขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน การปฏิบัติงานโดยไม่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่ใส่เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน ใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ชำรุด

1.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ ได้มีการเขียนไว้หลายทฤษฎี ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอทฤษฎีที่สำคัญเพียง 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีโดมิโน ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ็อบ ฟิเรนซ์ และทฤษฎีรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุ (กองทัพบก สหรัฐอเมริกา)

1. ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory)

ฮีนริช (H.W. Heinrich, 1980, อ้างถึงใน เกลิมซัย ชัยกิตติภรณ์ 2533: 21 - 22) เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดทฤษฎีโดมิโน โดยมีหลักการสำคัญคือการเรียงลำดับการประสบอันตรายเป็นขั้นตอน ถ้าเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ขั้นตอนที่หนึ่งเกิดขึ้นก็จะส่งผลกระทบไปยังขั้นตอนอื่นๆตามลำดับจนถึงลำดับขั้นตอนสุดท้ายก็คือการบาดเจ็บ โดยองค์ประกอบต่างๆในแต่ละขั้นตอนตามทฤษฎีโดมิโนสามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 บรรพบุรุษและสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Ancestry and Social Environment)

สิ่งแวดล้อมทางสังคมและการประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาจากอดีต ทำให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาต่างๆกัน เช่น ความสะอาด ประมาทเลินเล่อ ขาดความคิดไตร่ตรอง ความดีคือดี

ค้นหุ้ร้ง ความชอบในการเสื้ยงอันตราย ความตระหนั้เหนืยวแน่นเห็นแต่เงินและลักษณะอื่นที่ถ่ยทอดทางกรรมพันธุ์ เป็นต้น

ล่้าดับที่ 2 ความผิดปกติของบุคคล (Fault of Person) สุขภาพจิตและสิ่งแวดล่้อมทางสังคัมเป็นสาเหตุทำให้เกิดความผิดปกติของบุคคล เช่น การปฏิบัติงานโดยขาดความยั้งคิด อารมณ์รุนแรง ประสาทอ่อนไหวง่าย ความตื่นเต้้น ขาดความรอบคอบ เพิกเฉยละเลยต่อการกระทำที่ปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งความผิดปกติเหล่านี้จะส่งผลกระทบให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัย และทำให้เครื่องจักรและการทำงานต้องอยู่ในสภาพหรือสภาวะที่เป็นอันตราย

ล่้าดับที่ 3 การกระทำที่ไม่ปลอดภัย และ/หรือสภาพเครื่องจักรหรือสภาวะสิ่งแวดล่้อมที่เป็นอันตราย (Unsafe Act mechanical or Physical Hazard) ตัวอย่างการปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัยของบุคคล เช่น ยืนทำงานภายใต้หน้าหนักที่แขวนอยู่ การติดเครื่องยนต์โดยไม่แจ้งหรือเต้้น ชอบหยอกล้อเล่น ถอดเซฟการ์ดเครื่องจักรออก เป็นต้น ส่วนตัวอย่างสภาพเครื่องจักรหรือสภาวะแวดล่้อมที่เป็นอันตราย เช่น ขาดเครื่องป้องกันจุดอันตรายหรือจุดที่มีการเคลื่อนที่ไม่มีรั้วกั้น เสียงดังเกินไป แสงสว่างไม่เพียงพอ การระบายอากาศไม่ดี เป็นต้น สิ่งที่เป็นสาเหตุโดยตรงทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ล่้าดับที่ 4 การเกิดอุบัติเหตุ (Accident) เหตุการณ์ที่มีสาเหตุป้จจัยทั้ง 3 ล่้าดับมาแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุการณ์ เช่น ตกจากที่สูง ลื่นหกล้ม เดินสะดุด สิ่งของหล่นจากที่สูง วัตถุกระเด็นใส่ ถูกวัตถุวิ่งชน กระแทกหนีบหรือตัด เป็นต้น ซึ่งอุบัติเหตุการณ์เหล่านี้อาจจะเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บ

ล่้าดับที่ 5 การบาดเจ็บ (Injury) ตัวอย่างการบาดเจ็บที่เกิดกับอวัยวะบางส่วนของร่างกาย เช่น กระดูกหักหรือแตก เคล็ดขัดยอก แผลลึกขาด แผลไฟไหม้ เป็นต้น การบาดเจ็บเหล่านี้เป็นผลโดยตรงจากการเกิดอุบัติเหตุ

2. ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ๊อบ ฟิเรนซ์ (Firenze System Model)

บ๊อบ ฟิเรนซ์ (Bob Firenze, อ้างถึงใน เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ 2533: 21 - 22) อธิบายแนวคิดรูปแบบระบบความปลอดภัยว่า การศึกษาเรื่องสาเหตุของอุบัติเหตุจะต้องศึกษาองค์ประกอบทั้งระบบซึ่งมีปฏิริยาสัมพันธ์เกี่ยวข้้องกัน องค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วยคน (Man) เครื่องจักร (Machine) และสิ่งแวดล่้อม (Environment)

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุ แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (Task) และเกิดอุบัติเหตุ (Accident) ดังนี้

1. **คนหรือผู้ปฏิบัติงาน (Man)** ในการผลิตงานหรือทำงานในแต่ละขั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องตัดสินใจ (Decision) เลือกรูปวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย แต่การตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละครั้งนั้นย่อมมีความเสี่ยงแอบแฝงอยู่เสมอ ดังนั้นในการตัดสินใจแต่ละครั้งผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีข้อมูลข่าวสาร (Information) ที่เพียงพอ ถ้าหากข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจถูกต้อง แต่ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจนั้นผิดพลาดหรือมีความเสี่ยงสูง และทำให้เกิดความล้มเหลวในการทำงานซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

2. **อุปกรณ์เครื่องจักร (Machine)** อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจะต้องมีความพร้อม ปราศจากข้อผิดพลาด ถ้าอุปกรณ์เครื่องจักรออกแบบไม่ถูกต้อง ไม่ถูกหลักวิชาการหรือขาดการบำรุงรักษาที่ดี ย่อมทำให้กลไกของเครื่องจักรปฏิบัติงานผิดพลาดซึ่งจะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุได้

3. **สิ่งแวดล้อม (Environment)** สภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการผลิต ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ปฏิบัติงานและเครื่องจักรซึ่งจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ เช่น ทำงานอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีสารพิษฟุ้งกระจาย แสงจ้าในขณะที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น

ดังนั้นก่อนที่จะตัดสินใจทุกครั้ง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องหาข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจนั้นถูกต้อง โดยพิจารณาจากข้อมูลประกอบการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติ (Task) และข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (Nature of harmful consequences) ถ้าหากข้อมูลมีจำนวนและคุณภาพมากพอก็จะทำให้ความเสี่ยงต่างๆลดลงอยู่ในขีดจำกัดที่อาจสามารถควบคุมได้ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุก็จะลดลงด้วย จากเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุดและเป็นประโยชน์ที่สุด เช่น อาจจะทำให้การฝึกอบรม สอนแนะนำงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลที่ดีในการทำงาน เป็นการช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดความผิดพลาดที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

3. ทฤษฎีรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุ (กองทัพบกสหรัฐอเมริกา)

กองทัพบกสหรัฐอเมริกา (1964, อ้างถึงใน เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ 2533: 25) เป็นผู้เสนอทฤษฎีรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งได้อธิบายว่า การบริหารงานความปลอดภัยของกองทัพบกสหรัฐอเมริกาคงได้พัฒนามากขึ้น เนื่องจากการได้มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการป้องกันประเทศ กองทัพบกสหรัฐอเมริกาก็ได้ศึกษาเทคโนโลยีทางด้านความปลอดภัยควบคู่ไปกับ

เทคโนโลยีในการผลิตและการใช้ด้วย ซึ่งสามารถสรุปเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ 3 ประการ คือ

1. ความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน (Human Error) เกิดจากการที่ผู้ปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act) สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition) ต่างๆ ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นก็เกิดจากวิธีการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเช่นกัน ความผิดพลาดต่าง ๆ นั้นอาจเกิดขึ้นจาก ความผิดพลาดทางร่างกาย ขาดการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ หรือขาดการกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการทำงาน

2. ความผิดพลาดในระบบ (System Error) อาจเกิดจากการออกแบบไม่เหมาะสม ซึ่งเนื่องมาจากนโยบายที่ไม่เหมาะสมของหน่วยงาน เช่น การประหยัด การเลือกใช้เทคโนโลยี การบำรุงรักษา หรือเกิดจากความล้มเหลวในการออกแบบที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นต้น

3. ความผิดพลาดในการบริหารจัดการ (Management Error) สาเหตุหลักอาจเกิดจากความล้มเหลว (Failure) จากการบริหารจัดการ ข้อมูลข่าวสาร การใช้เทคโนโลยีและระบบการทำงานที่ไม่เหมาะสม ซึ่งความล้มเหลวนี้อาจเกิดจากการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง การฝึกอบรมอาจไม่เพียงพอ ขาดการกระตุ้นจูงใจในการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป การเกิดอุบัติเหตุ นั้น เป็นผลเนื่องมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ ความผิดพลาดของคนหรือผู้ปฏิบัติงาน การกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ความผิดพลาดของระบบ สภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน รวมไปถึงความผิดพลาดการบริหารจัดการ ซึ่งหากไม่ได้รับการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ อาจส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้

1.5 หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุ

มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุไว้มากมาย ดังนั้นผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

วิทยา อยู่สุข (2555: 87) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของลูกจ้างหรือพนักงานระดับปฏิบัติในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้ดังนี้ ลูกจ้างในสถานประกอบการมีหน้าที่ในการปกป้องดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการทำงาน รักษาสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์ ไม่เกิดโรคร้าย ทำงานด้วยความปลอดภัย ปฏิบัติตนในระเบียบ ข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ทำงานด้วยความระมัดระวัง ตั้งใจในการทำงาน ไม่ทำงานที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุหรือเกิดความเสียหายแก่สถานประกอบการ เมื่อพบสิ่งผิดปกติต้องแจ้งต่อหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ (2541: 38) ได้กล่าวถึง หน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งพนักงานทุกคนในสถานประกอบการ

เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุและได้รับผลจากอุบัติเหตุโดยตรง พนักงานแต่ละคนจึงต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ดังนี้

1. พนักงานระดับปฏิบัติการ ควรให้ความสนใจในการเข้ามีส่วนร่วมในงานความปลอดภัย โดยสมัครเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้แทนลูกจ้างระดับปฏิบัติการ ในคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่กฎหมายกำหนด
2. พนักงานทุกคนต้องทำงานด้วยความสำนึกถึงความปลอดภัยอยู่เสมอทั้งของตนเองและผู้อื่น
3. พนักงานทุกคนต้องรายงานสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ชำรุดเสียหายต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. พนักงานทุกคนต้องเอาใจใส่ สนใจและปฏิบัติตามกฎข้อบังคับในการทำงานอย่างปลอดภัยอยู่เสมอ
5. พนักงานทุกคนต้องให้ความร่วมมือกับบริษัทเกี่ยวกับข้อปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน
6. เมื่อพนักงานมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยให้เสนอผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้อง
7. พนักงานทุกคนต้องไม่เสี่ยงต่องานที่ยังไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจว่าทำอะไรจึงจะปลอดภัย
8. พนักงานทุกคนต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้และแต่งกายให้รัดกุมเหมาะสมกับงานตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้ปฏิบัติตระหนักถึงหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับการมีพฤติกรรมความปลอดภัยหรือพฤติกรรมกรปกป้องกันอุบัติเหตุ ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับในการทำงานอย่างปลอดภัยอยู่เสมอให้ความร่วมมือกับบริษัทเกี่ยวกับข้อปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน รายงานสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ชำรุดเสียหายต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้และแต่งกายให้รัดกุมเหมาะสมกับงานตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน

1.6 หลักการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ

มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน (2557: 161 – 162) กล่าวถึง หลักการป้องกันอันตรายและควบคุมอันตรายจากสภาพแวดล้อมในการทำงานไว้ว่า การป้องกันควบคุมอันตรายจากการทำงาน อาศัยหลักการการป้องกันควบคุมที่แหล่งกำเนิด การป้องกันควบคุมที่ทางผ่าน และการป้องกันควบคุมที่ตัวบุคคล โดยใช้วิธีการในการป้องกันควบคุมอันตรายจากการทำงาน ได้แก่ การควบคุมทางวิศวกรรม การควบคุมการบริหารจัดการและการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การป้องกันควบคุมที่แหล่งกำเนิด (Source Controls) เป็นการลดหรือขจัดอันตรายออกไปจากการทำงาน ณ แหล่งกำเนิดอันตราย โดยอาศัยการออกแบบด้านวิศวกรรม เพื่อให้เครื่องจักรหรือกระบวนการผลิตมีความปลอดภัยตั้งแต่ต้น เป็นวิธีการควบคุมอันตรายที่ถูกพิจารณาเป็นอันดับแรกเนื่องจากมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการควบคุมอันตรายที่ดีที่สุด

2. การป้องกันควบคุมที่ทางผ่าน (Path Controls) เป็นวิธีการควบคุมอันตรายจากทางผ่านของอันตรายจากแหล่งกำเนิดไปสู่พนักงาน เป็นการลดความรุนแรงหรือความเป็นอันตรายก่อนถึงตัวพนักงาน โดยที่อันตราย ณ แหล่งกำเนิดยังคงเท่าเดิม โดยการเพิ่มระยะทางหรือหาสิ่งมากระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับแหล่งอันตราย หลักการนี้ควรถูกพิจารณาเป็นอันดับที่สอง

3. การป้องกันควบคุมที่ตัวบุคคล (Receiver Controls) การควบคุมโดยวิธีการนี้ไม่สามารถลดหรือกำจัดอันตรายได้ แต่เป็นเพียงสิ่งทีกั้นระหว่างตัวผู้ปฏิบัติงานและอันตรายเท่านั้น โดยอาศัยอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ถ้าอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเกิดความเสียหายก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสัมผัสอันตรายนั้นได้โดยทันที มาตรการนี้ควรถูกพิจารณาเป็นมาตรการสุดท้าย เพราะเป็นวิธีการที่ยากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานซึ่งสามารถทำได้ยาก รวมทั้งถ้าสิ่งป้องกันอันตรายนี้ ไม่สามารถกั้นอันตรายได้ แต่ผู้ปฏิบัติงานยังสวมอุปกรณ์กันอันตรายนี้อยู่ โดยที่ยังคิดว่าอุปกรณ์ป้องกันอันตรายนี้ยังสามารถป้องกันอันตรายได้อยู่ จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างมาก

นอกจากนั้น เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน (2557: 162 – 166) ยังได้อธิบายถึงวิธีการป้องกันควบคุมอันตรายจากการทำงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในสภาพแวดล้อมการทำงานที่ต้องปฏิบัติงานตลอด 8 ชั่วโมงการทำงานต่อวัน โดยมีวิธีการป้องกันอันตรายจากการทำงานอยู่ 3 วิธี ได้แก่

1. การป้องกันควบคุมทางด้านวิศวกรรม (Engineering Control) เป็นการควบคุมอันตรายตั้งแต่การออกแบบโดยอาศัยหลักการต่างๆ เช่น การแทนที่สารที่เป็นอันตรายน้อยกว่าทดแทน การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต การปิดคลุมกระบวนการผลิตหรืออุปกรณ์ การลด

ปัญหาเรื่องฝุ่นหรืออันตรายจากฝุ่นโดยใช้ระบบเปียก การติดตั้งการ์ดนิรภัยและสายดินของเครื่องจักร การบำรุงรักษา การใช้ระบบระบายอากาศ

2. การป้องกันควบคุมทางด้านการบริหารจัดการ (Administrative Control) เป็นวิธีการควบคุมอันตรายที่จะลดการสัมผัสอันตรายของผู้ปฏิบัติงาน แต่อันตรายจากแหล่งกำเนิดยังคงเท่าเดิมอยู่ โดยอาศัยหลักการต่างๆ ดังนี้

2.1 การฝึกอบรมให้ความรู้ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานมากขึ้น จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสามารถปฏิบัติตนในการป้องกันอันตรายได้อย่างถูกต้อง

2.2 จัดช่วงเวลาการทำงาน นิยมใช้ในการป้องกันอันตรายกับสภาวะแวดล้อมที่ร้อน เช่น การหลอมโลหะในเวลากลางวันจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับอันตรายจากความร้อนของเตาหลอมและความร้อนจากดวงอาทิตย์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดอันตรายจากการทำงานมากขึ้น แต่ถ้าหลอมโลหะในเวลากลางคืน ตอนเช้า หรือตอนเย็น จะลดความร้อนที่เกิดจากดวงอาทิตย์ลงได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความปลอดภัยจากการทำงานมากยิ่งขึ้น

2.3 หมุนเวียนสลับเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานหรือการย้ายตำแหน่งงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสัมผัสอันตรายอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2.4 การทำความสะอาดสถานที่ทำงาน วิธีการนี้สามารถลดอันตรายจากการทำงานโดยถ้าสถานที่ทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ปฏิบัติงานสามารถหยิบจับเครื่องมือได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

2.5 การจัดทำโครงการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานซึ่งประกอบด้วยหลักการ 3 ประการของการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ได้แก่ การตระหนักถึงอันตราย การประเมินอันตราย และการควบคุมอันตราย

2.6 การตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน เช่น การตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงาน การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นการเลือกผู้ปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

3. การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment – PPE) การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลนี้จะเลือกใช้เป็นกรณีสุดท้าย เมื่อไม่สามารถหาวิธีป้องกันควบคุมด้วยวิธีการทางด้านวิศวกรรม หรือทางด้านการบริหารจัดการ วิธีการป้องกันควบคุมนี้จะใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการป้องกัน ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าทั้ง 7 ประเภท ได้แก่ อุปกรณ์ป้องกันศีรษะ อุปกรณ์ป้องกันดวงตาและใบหน้า อุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจ อุปกรณ์ป้องกันระบบการได้ยิน อุปกรณ์ป้องกันมือและผิวหนัง อุปกรณ์ป้องกันเท้าและอุปกรณ์ป้องกันการตก

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ (2541: 69 – 70) กล่าวถึง หลักการทั่วไปในการควบคุมอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานไว้ว่า ควรที่จะดำเนินการควบคุมที่แหล่งหรือสิ่งแวดล้อมการทำงานเป็นอันดับแรก ในกรณีที่แหล่งหรือสิ่งแวดล้อมไม่ได้ผล จึงควบคุมที่ตัวบุคคล

1. การควบคุมป้องกันที่แหล่ง (Source) หรือ สิ่งแวดล้อมในการทำงาน

1.1 การจัดหาวัตถุหรือเคมีที่ไม่เป็นพิษ หรือมีพิษน้อยแทนวัตถุหรือสารเคมีที่มีพิษมากกว่า เช่น ใช้เงินซึ่งมีพิษน้อยกว่าฉาบกระจกเงาแทนปรอทซึ่งเป็นพิษมากกว่า หรือฟอสฟอรัสซึ่งใช้ทำไม้ขีดไฟนั้น ควรใช้ฟอสฟอรัสแดง ซึ่งมีอันตรายน้อยกว่าฟอสฟอรัสขาว

1.2 การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการผลิตหรือวิธีปฏิบัติงานที่ปลอดภัยกว่า เพื่อที่จะให้คนงานทำงานเสี่ยงอันตรายน้อยลง เช่น การผสมสารเคมีเป็นพิษโดยใช้เครื่องจักรอัตโนมัติหรือในที่ซึ่งปิดมิดชิด เป็นต้น

1.3 การแยกงานที่อาจเป็นอันตรายออกจากงานที่ไม่เป็นอันตราย เพื่อลดจำนวนคนงานที่ทำงานเสี่ยงต่ออันตราย เช่น เครื่องจักรซึ่งมีเสียงดัง ควรแยกห้องต่างหาก หรือแยกออกจากบริเวณซึ่งมีห้องทำงานที่เสียงดังน้อยกว่า ห้องซูปโลหะ ห้องพนสี ควรจะทำผนังกันแยกจากห้องอื่น

1.4 การเจาะหิน บดหิน บดแร่ หรืออื่นๆ ที่ทำให้เกิดฝุ่นละอองฟุ้งไปในอากาศ ควรจะใช้วิธีพ่นน้ำ เพื่อให้ฝุ่นละอองเหล่านั้นลดน้อยลง หรือใช้ระบบครอบปิด เพื่อกันมิให้ฝุ่นฟุ้งกระจายออกมา

1.5 บริเวณที่มีฝุ่นละออง ฟุ้ง ไอระเหย ฆม่าควัน ควรติดตั้งเครื่องดูดอากาศ หรือดูดฝุ่นเฉพาะที่ออกจากกระบวนการผลิตนั้น

1.6 ควรจัดให้มีการถ่ายเทอากาศทั่วๆ ไป อาจจะใช้ระบายอากาศแบบธรรมชาติ หรือดูดอากาศที่ดีเข้าไปแทนที่อากาศเสียในโรงงาน เพื่อเป็นการทำให้สารพิษเจือจางลง หรืออากาศบริเวณทำงานคุณภาพดีขึ้น

1.7 การจัดเก็บรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสถานที่ทำงานให้สะอาด เช่น พื้น บริเวณทางเดิน การวางของ

1.8 การควบคุมป้องกันพิเศษสำหรับอันตรายเฉพาะอย่าง เช่น ลดเวลาการปฏิบัติงานในที่เสี่ยงอันตรายให้น้อยลง การติดแผ่นฟิล์มสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานกับรังสี

1.9 การตรวจสอบฝ้าระวังสภาพสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อคนงาน เช่น เสียง แสง ความร้อน สารเคมีและอื่นๆ (ฆม่าควัน ไอระเหย ก๊าซพิษ) เป็นระยะๆ เมื่อพบว่าเป็นสิ่งนี้อาจเป็นอันตรายต้องรีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงจนเป็นที่ปลอดภัย

2. การควบคุมป้องกันด้านตัวบุคคล

2.1 การให้สุขศึกษาแก่คนงาน หัวหน้าคนงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนวิธีการควบคุมป้องกันอันตราย โดยเฉพาะผู้เข้าทำงานใหม่ ต้องชี้แจงให้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติด้วยความปลอดภัย และปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด สำหรับผู้ทำงานอยู่ก่อนก็จะต้องมีการประชุมชี้แจงกันเป็นระยะๆ

2.2 การจัดหาเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ผู้ปฏิบัติงานได้สวมใส่ เช่น เสื้อผ้า ถุงมือ แวนตา หน้ากาก เครื่องกรองอากาศ ที่อุดหู ที่ครอบหู เป็นต้น

2.3 การจัดให้มีการตรวจสุขภาพคนงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.3.1 การตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงาน เพื่อที่จะคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานให้เหมาะสมกับงานที่จะต้องปฏิบัติไม่เป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน และเป็นการเก็บข้อมูลรายงานสุขภาพเบื้องต้นของคนงาน

2.3.2 การตรวจร่างกายเป็นระยะๆ การตรวจประเภทนี้จะต้องปฏิบัติกันโดยสม่ำเสมอ เพื่อที่จะค้นหาอาการผิดปกติที่เกิดจากการปฏิบัติงานแต่แรกเริ่ม เพื่อที่จะได้ผลการควบคุมป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์

2.3.3 การตรวจร่างกายคนงานกลุ่มพิเศษ เช่น ผู้เยาว์ ผู้หญิง ผู้สูงอายุ ซึ่งจะต้องตรวจเป็นพิเศษ เพราะบุคคลกลุ่มเหล่านี้ถ้าหากเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษเป็นภัยแล้ว จะมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้ง่ายกว่าบุคคลทั่วไป

2.3.4 ตรวจร่างกายในกลุ่มที่ทำงานเสี่ยงต่ออันตรายจากสภาพการทำงานและสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

2.3.5 การตรวจร่างกายหลังจากทุเลาจากความเจ็บป่วยก่อนที่จะเข้าปฏิบัติงานเดิมหรืองานใหม่ เพื่อดูความเหมาะสมว่าจะปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด

2.3.6 การจัดบริการด้านการรักษาพยาบาลและฝึกฟื้นฟูสมรรถภาพ เมื่อคนงานเจ็บป่วยต้องจัดให้มีการบริการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะการปฐมพยาบาลและการนำส่งผู้ป่วยไปสถานพยาบาล โรงพยาบาล หรือคลินิก เมื่อคนงานฟื้นจากความเจ็บป่วยแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องจัดหาบริการฝึกฟื้นฟูสมรรถภาพให้ เพื่อจะ使人งานสามารถปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมของร่างกายต่อไป

3. การควบคุมป้องกันโดยการบริหารจัดการ

3.1 การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น การประกันความเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ การประกันอุบัติเหตุ การจัดบริการรถรับ – ส่ง จัดสถานที่หรือการนันทนาการ การรื่นเริงเป็น

บางครั้ง จัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมกระตุ้นใจเพื่อให้คนงานมีจิตสำนึกความปลอดภัย ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

3.2 รายงานโรคหรืออุบัติเหตุต่อผู้รับผิดชอบและเก็บรวบรวมรายงาน การขาด การลา ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ และอื่นๆ เพื่อนำมาศึกษาวิจัยหาข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการ ควบคุมป้องกันต่อไป

3.3 การให้ความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานต่างๆ ทั้ง ภายในและภายนอกโรงงาน ในการควบคุมป้องกันโรคอันเนื่องจากการประกอบอาชีพ ที่สำคัญที่สุดคือความร่วมมือระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล โดยที่รัฐบาลจะเป็นผู้ช่วยเหลือและ แนะนำทางด้านวิชาการตรวจสอบสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน กำหนดมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่เหมาะสม ฯลฯ นายจ้างจะต้องให้ความร่วมมือจัดการสิ่งต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกโรงงานให้เป็นไปตามกฎหมายจนเป็นที่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ตลอดจนหาทางส่งเสริม สุขภาพอนามัยลูกจ้างให้ดีขึ้น ส่วนลูกจ้างนั้นจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ ของโรงงานโดยเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยของตนเองและส่วนรวม

บุญธรรม ภัทราจารุกุล (2556: 19 – 20) กล่าวถึง วิธีการควบคุมอุบัติเหตุว่าเราสามารถ ควบคุมการสัมผัสวัสดุอันตรายได้ ดังนี้

1. การควบคุมทางวิศวกรรม เป็นระบบเครื่องกล ซึ่งได้แก่ ระบบระบายอากาศ ตำแหน่งนั้น การควบคุมระยะไกล ตู้ดูดควัน การบรรจุวัสดุ และการดูดกลิ่นเสียง การควบคุม การบริหารเป็นขั้นตอนของความปลอดภัย โดยการฝึกอบรมพนักงานให้มีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เหมาะสม การจำกัดเวลาการสัมผัสสารพิษตามมาตรฐานการทำงาน และสุขอนามัยที่เหมาะสม เช่น การล้างมือก่อนการรับประทานอาหาร

2. การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (Personnel Protective Equipment : PPE) เป็นอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยที่สามารถสวมใส่ เพื่อลดการสัมผัสกับวัสดุที่เป็นอันตราย ได้แก่ เครื่องช่วยหายใจ อุปกรณ์ป้องกันการได้ยิน เสื้อคลุมป้องกันสารเคมี แวนตา ถุงมือและอื่นๆ

อมอชฌา (รัตนริมจง) วัฒนบูรานนท์ (2548: 172 – 177) กล่าวถึง หลักการในการ ป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

1. การป้องกันด้านตัวบุคคล

1.1 รักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ หากเจ็บป่วยควรรีบ ไปหาแพทย์เพื่อ ทำการรักษา

1.2 พยายามศึกษาหาความรู้และเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานหรือใช้อุปกรณ์ต่างๆเพื่อความปลอดภัย

1.3 ปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัย

1.4 ใช้เครื่องป้องกันอันตรายขณะปฏิบัติงาน เช่น หมวกนิรภัย แวนตา หน้ากาก ถุงมือ เสื้อผ้า รองเท้า ฯลฯ

1.5 ระวังไม่ประมาทในขณะที่ปฏิบัติงาน

1.6 ไม่หยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน

1.7 ทำจิตใจให้ผ่องใส ตั้งใจและรู้จักควบคุมอารมณ์ขณะปฏิบัติงาน

2. การป้องกันด้านระบบการจัดการ

2.1 ด้านการบริหารงาน

2.1.1 ควรกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการให้เป็นลายลักษณ์อักษร

2.1.2 ควรวางแผนงานด้านความปลอดภัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ จัดตั้งคณะกรรมการวางแผนการดำเนินงาน จัดทำโครงการ วิธีการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล

2.1.3 การกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรฐานด้านความปลอดภัย

2.1.4 จัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัย

2.1.5 การจัดให้มีการสำรวจเรื่องความปลอดภัย การบันทึก รวบรวม วิเคราะห์อุบัติเหตุ และรายงานอุบัติเหตุ

2.1.6 ควรนำเทคนิคต่างๆ มาในการบริหารความปลอดภัย เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและเพิ่มผลผลิต

2.1.7 ควรประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนางานด้านความปลอดภัย

2.1.8 ควรบรรจุคนงานให้เหมาะสมกับงาน

2.1.9 ควรจัดทำคู่มือความปลอดภัยเฉพาะงาน

2.1.10 จัดให้มีการประเมินผล และติดตามผลการดำเนินงาน

2.1.11 จัดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.2 ด้านการปฏิบัติงาน

2.2.1 ควรจัดพื้นที่ในการทำงานให้ถูกลักษณะและปลอดภัย

2.2.2 จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักร เช่น มีเครื่องป้องกันอันตรายจากฟันเฟือง สายพาน วงล้อ ใบมีด ใบเลื่อย ต่อสายดินสำหรับอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อป้องกันไฟดูด

2.2.3 จัดสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย ได้แก่ การจัดระบบระบายถ่ายเทอากาศ การควบคุมความร้อน แสง เสียง ฝุ่น คิว้น ละออง ไอระเหย สารเคมี ก๊าซพิษ เช่น จัดให้มีการใช้เครื่องกันความสั่นหรือเครื่องเก็บเสียง ใช้เครื่องดูดฝุ่นละออง เขม่า คิว้นต่างๆ จัดให้มีการใช้ผงอะลูมิเนียมกันการแผ่รังสีของความร้อนจากเตาหลอมโลหะมาสู่คนงาน

2.2.4 จัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสถานประกอบการ โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบให้แต่ละคนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการรักษาความสะอาด และการตรวจความเป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย

2.2.5 ควรจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลหรืออุปกรณ์นิรภัย เช่น หมวกยาง หรือหมวกเหล็กป้องกันศีรษะถูกกระแทก แว่นตาป้องกันแสงสว่างจากการเชื่อมโลหะ หน้ากากป้องกันแก๊สพิษหรือกลิ่นไอเสียต่างๆ ถุงมือป้องกันวัตถุแหลมคม กระจกกระเบื้อง เสื้อผ้าพิเศษป้องกันอันตรายจากการถูกสารเคมี รองเท้าสูงถึงเข่าป้องกันอันตรายหรือความสกปรกที่จะเกิดขึ้นกับเท้า รองเท้าหัวเหล็กป้องกันของหนักหล่นทับเท้า จัดให้มีเครื่องตรวจวัดรังสีประจำตัวเพื่อตรวจวัดปริมาณของรังสีที่ร่างกายได้รับ ฯลฯ

2.2.6 ควรจัดให้มีระบบเตือนภัย ภายในสถานประกอบการ เช่น ดิดป้ายประกาศ คำเตือน ระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัย รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คอยบอกเตือนเรื่องอุบัติเหตุด้วย

2.2.7 ควรจัดให้มีการป้องกันอันตรายจากการขนย้ายวัตถุหรือสิ่งของ เช่น จัดให้มีเครื่องครอบ หรือ อุปกรณ์ปิดกั้นวัตถุที่มีความแหลมคมก่อนการเคลื่อนย้าย อบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ และวิธีการขนย้ายวัตถุ เป็นต้น

2.2.8 ควรจัดระบบควบคุมอันตรายในกระบวนการผลิต เช่น การป้องกันอันตรายจากอัคคีภัย การควบคุมของเสียและมลพิษ การควบคุมสารเคมีที่ไวต่อปฏิกิริยาเคมี การควบคุมและดูแลในการปฏิบัติงานบริเวณอันตราย การป้องกันอันตรายในกระบวนการผลิตต่างๆ จัดเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสสัมผัสกับสารพิษน้อยลงโดยใช้เครื่องจักรอัตโนมัติ ผสมสารเคมีที่เป็นพิษ ฯลฯ

2.2.9 จัดให้มีระบบความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของผู้ทำงาน เช่น การจัดเปลี่ยนแปลงเวลาการปฏิบัติงาน โดยมีการแบ่งช่วงเวลาทำงาน หรือสลับหน้าที่ความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องสัมผัสอุปกรณ์หรือสารอันตรายชนิดเดิมซ้ำตลอดเวลา จัดจำนวน

เวลาการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ไม่ควรให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานหักโหมเกินกำลังเพื่อหวังค่าตอบแทนเกินไป ดูแลวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยของผู้ทำงาน

2.2.10 ควรจัดให้มีการฝึกซ้อมเรื่องความปลอดภัย เช่น ฝึกซ้อมหนีไฟ ฝึกซ้อมการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน

2.2.11 ควรจัดอบรมเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เข้าทำงานใหม่ ผู้ปฏิบัติงานประจำ ผู้ควบคุมงานและผู้บริหารด้วย

2.2.12 ควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละวัน โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อค้นหาอันตราย สาเหตุ และแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งงานที่จะทำต่อไปในอนาคตด้วย การประชุมเพื่อให้ปลอดภัยอุบัติเหตุ

2.3 ด้านการจัดบริการสุขภาพ

2.3.1 ควรจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพผู้ปฏิบัติงานหรือคนงาน ตั้งแต่ก่อนเข้าทำงาน เมื่อเข้าทำงานแล้วโดยมีการตรวจสอบสุขภาพเป็นระยะๆ เช่น ตรวจสอบประจำปี ตรวจสอบเมื่อสงสัยว่าเป็นโรค หรือผ่านการปฏิบัติงานหนักๆมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อจะได้รับแก้ไขต่อไป

2.3.2 ควรจัดให้มีบริการการรักษาพยาบาล ทั้งในด้านการปฐมพยาบาล การรักษาตัวในสถานพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและใจ สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ควรมีสถานพยาบาลของโรงงานเอง พร้อมทั้งมีแพทย์และพยาบาลอยู่ประจำ

2.3.3 ควรจัดให้มีการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามโอกาสอันควร เช่น จัดให้มีการฉีดวัคซีน เมื่อมีโรคระบาด

2.3.4 ควรจัดบริการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพให้เหมาะสม เช่น จัดสถานที่พักผ่อน โรงอาหาร ห้องน้ำห้องส้วม ที่พักอาศัยให้เพียงพอและถูกสุขลักษณะด้วย

2.3.5 จัดบริการอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยอาจจัดในรูปแบบสวัสดิการหรือสโมสร

2.3.6 จัดให้มีการดูแลสุขภาพของบุตรหลานของผู้ปฏิบัติงาน หากเป็นไปได้ ควรจัดศูนย์เลี้ยงเด็กทารกหรือเด็กวัยก่อนเรียนในสถานประกอบการด้วย

2.3.7 ควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการ หรือคลายเครียด และพักผ่อนหย่อนใจตามสมควร เช่น จัดให้เล่นกีฬาในร่ม ให้ฟังเพลง อ่านหนังสือ หรือจัดทัศนศึกษาในบางโอกาส เป็นต้น

2.3.8 ควรจัดให้มีการพักผ่อนหรือหยุดพักตามสมควร เช่น ให้พักผ่อน 10 – 15 นาที หลังจากทำงานมาแล้วสองชั่วโมง หรือจัดให้มีการหยุดพักผ่อนประจำปี ฯลฯ

2.3.9 จัดให้มีการบริการให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน

วิทยา อยู่สุข (2555: 80 – 84) กล่าวถึง องค์ประกอบที่ควรคำนึงเกี่ยวกับงานด้านจิตวิทยาในการทำงานเพื่อให้พนักงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานด้านป้องกัน ควบคุม อุบัติเหตุและการบาดเจ็บ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประการหลักๆ ได้แก่ องค์ประกอบทั่วไปและ องค์ประกอบด้านบุคคล

1. ด้านองค์ประกอบทั่วไป

2.1 จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ทุกคนย่อมต้องการอยู่อย่างสบาย ถ้าไม่สบายพอจะทำให้อารมณ์หงุดหงิด ยังผลให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย จึงควรจัดสภาพอุณหภูมิ ความชื้น ความสะอาด แสงสว่าง ความแออัด และอื่นๆ ให้เหมาะสม

2.2 อากาศร้อนอุบัติเหตุจะเกิดมาก เนื่องจากอากาศร้อนทำให้อารมณ์หงุดหงิด

2.3 การจัดหาหรือสับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เช่น การเอาเครื่องมือที่มีอันตราย น้อยกว่าควบคุมง่ายกว่าไปแทนที่เครื่องมือที่มีอันตราย เพื่อควบคุมได้สะดวกป้องกันอุบัติเหตุได้ง่าย

2.4 จัดทำการ์ดของเครื่องจักรที่จะเกิดอันตรายต่อพนักงาน เช่น สายพาน ไบพัด

2.5 การป้องกันอันตรายโดยวิธีอื่น ซึ่งต้องพิจารณาตามความเหมาะสม

2.6 ควบคุมสภาพการทำงานให้ปราศจากความกดดันทั้งทางร่างกายและจิตใจ พนักงานย่อมไม่ชอบมีความกดดันในการทำงาน เช่น นายจ้างมีอารมณ์แปรปรวน ช่วงเวลาของการทำงานเกิน 8 ชั่วโมง สิ่งเหล่านี้จะเป็นให้เกิดอุบัติเหตุได้

2.7 ปัจจัยด้านเพศและอายุมีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุ เช่น วัยรุ่นชายจะเกิดอุบัติเหตุมากกว่าหญิง เพราะความกล้าเสี่ยง อารมณ์ร้อน หรือคนอายุมากทำงานให้ผ่านไปวันหนึ่ง คิดถึงว่ากำลังจะไร้ค่า ไม่เป็นที่ปรารถนา ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทำให้จิตใจไม่ปกติ ยังผลให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

2.8 สภาพสังคมต้องจัดให้ดีพอ มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน มีสถานที่ผ่อนคลายอารมณ์ มีดนตรี จัดพบกันในเวลาอันควร เพื่อให้มีความเข้าใจอันดีต่อกันในหมู่คณะ

2.9 ความพึงพอใจในงานและผู้ร่วมงาน มีความสำคัญมากจะทำให้ผู้ปฏิบัติงาน คิดถึงความปลอดภัยของผู้อื่นด้วย

2.10 การพักผ่อนหย่อนใจและการบันเทิง ควรจัดให้มีสถานที่พักผ่อน มีการบันเทิง ดนตรีหรือภาพยนตร์ มีการเล่นกีฬาต่างๆ

2.11 มีการควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด เป็นการเตือนให้พนักงานระวัง และสนใจต่อการทำงาน อุบัติเหตุก็จะไม่เกิดขึ้น

2.12 ให้การศึกษาแก่พนักงานทั่วไป สอนถึงการทำงาน วิธีปฏิบัติ ตลอดจนข้อระมัดระวังอุบัติเหตุมีการฝึกงาน โดยผู้ชำนาญงาน เช่น หัวหน้างานมาฝึกแนะให้ มีการจัดสถานที่ บริเวณสะอาดสวยงาม เพื่อความมีชีวิตชีวา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือปลอบขวัญของพนักงานให้มีจิตใจร่าเริงสดชื่น

2. ด้านองค์ประกอบด้านบุคคล

2.1 ความสามารถของแต่ละบุคคลว่าจะเหมาะสมกับงานนั้นๆหรือไม่ หากจัดไม่ถูก นอกจากก่อให้เกิดอุบัติเหตุแล้วยังรบกวนเพื่อนร่วมงานทำให้ประสิทธิภาพของงานเสียไป

2.2 ให้ความรู้การศึกษาเป็นรายบุคคลแก่พนักงาน โดยเฉพาะหน้าที่และความรับผิดชอบในงานนั้น

2.3 จัดฝึกงานเป็นการส่วนตัวสำหรับผู้รับหน้าที่นั้นๆ เพื่อความรู้ความเข้าใจ ความอบอุ่นใจ เมื่อรู้แล้วนำมาปฏิบัติ อันตรายก็จะไม่เกิดขึ้น

2.4 จัดเครื่องมือป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น มีถุงมือ หน้ากากกรองอากาศ ชุดทำงาน เพื่อพนักงานจะได้ทำงานโดยไม่กลัวว่าจะเกิดอันตรายในการจับต้อง เช่น ทำงานในที่ที่มีฝุ่นก็ควรสวมหน้ากากกรองฝุ่น ทำงานเชื่อมเหล็กก็ใส่แว่นป้องกัน

2.5 สุขวิทยาส่วนบุคคล ผู้มีสุขอนามัยที่ดีย่อมได้รับอุบัติเหตุน้อย เช่น สารที่มีพิษ ติดเล็บมือ ผู้ที่มีสุขนิสัยดีก่อนรับประทานอาหารต้องล้างมือให้สะอาด ก็จะไม่ได้รับสารพิษนั้น ผู้มีสุขนิสัยไม่ดีไม่ได้ ล้างมือ สารพิษติดไปกับอาหารก็เกิดอันตรายได้

2.6 การตรวจสุขภาพร่างกาย ควรจัดแพทย์ตรวจพนักงานเสมอ เริ่มแต่ก่อนเข้าทำงานเพื่อจะได้พบว่าใครมีความไวต่อการได้รับสารพิษ เป็นการป้องกันอุบัติเหตุก่อนที่จะสายเกินแก้ คือไม่สามารถจะรักษาให้หายได้

พระราช สุธรรมาสา (2533: 109 -111) อธิบายถึง วิธีการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตรายทางด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายความปลอดภัย การตั้งองค์กรความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของหน่วยงานต่างๆ

2. การกำหนดกฎความปลอดภัยในการทำงาน เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้สามารถป้องกันควบคุมการเกิดอุบัติเหตุและอันตรายได้ กฎความปลอดภัยควรที่จะกำหนดไปใน

วิธีการทำงานและกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะทราบได้โดยทั่วกัน กฎที่กำหนดขึ้นต้องมีความชัดเจนและเป็นเรื่องที่สำคัญจริงๆ ที่สำคัญที่สุดผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎและมีการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎของผู้ปฏิบัติงานจึงได้ผลในการป้องกันควบคุมอย่างแท้จริง

3. การแยกผู้ปฏิบัติงานออกจากการทำงานที่ต้องสัมผัสกับมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจทำได้ดังนี้

3.1 ลดจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่จะต้องทำงานในที่ที่มีอันตรายจากการทำงาน

3.2 ลดจำนวนชั่วโมงที่ต้องทำงานในที่ที่มีมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เช่น ให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานในที่ที่มีเสียงดังในช่วงเวลาหนึ่ง จากนั้นให้ไปทำงานในที่ที่มีเสียงไม่ดัง เป็นต้น

3.3 หมุนเวียนผู้ปฏิบัติงานไปทำงานในที่ที่มีมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม วิธีการแยกผู้ปฏิบัติงานนี้สามารถใช้กับงานที่มีอันตรายสูงและเป็นงานที่ทำให้เกิดความเมื่อยล้าได้ง่ายได้ด้วย ซึ่งจะทำให้แก้ไขปัญหาการทำงานผิดพลาดจนเกิดอุบัติเหตุได้

4. การประสานงานและดำเนินการ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานและความปลอดภัยของโรงงานจัดเรื่องความปลอดภัยเข้าในวิธีการทำงานของตน เช่น ฝ่ายจัดซื้อ จะต้องซื้ออุปกรณ์เครื่องมือที่ได้มาตรฐานเท่านั้น ฝ่ายบุคคลต้องคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีสุขภาพที่เสี่ยงต่อการเป็นอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

5. การดำเนินการโครงการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

5.1 โครงการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ให้ครอบคลุมการตรวจสุขภาพประจำปีและการตรวจพิเศษที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

5.2 โครงการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เพื่อจัดให้มีการตรวจระดับความเข้มข้นของสารเคมีในอากาศ ความดังของเสียง ระดับความร้อน ปริมาณแสงสว่าง และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอื่นๆ

6. การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานและสหภาพแรงงาน โดยให้ผู้ปฏิบัติงานและสหภาพเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของงานป้องกันและควบคุมการเกิดอุบัติเหตุและอันตราย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการวางแผน การจัดทำแผนงาน โครงการ การรณรงค์ให้มีการทำงานที่ปลอดภัย การสืบสวน สอบสวนและการวิเคราะห์อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

7. การส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งอาจทำด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

7.1 การตรวจสอบระบบความปลอดภัย และการตรวจความปลอดภัยเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ

7.2 การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เพื่อความปลอดภัยที่เหมาะสมกับสถานประกอบการนั้นๆ และ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในกรรมวิธีการผลิต

7.3 การจัดให้มีการศึกษาและอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

7.4 การส่งเสริม รมรงค์และการประชาสัมพันธ์งานความปลอดภัยเป็นประจำ

8. การจัดสวัสดิการและการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่

8.1 การประกันการประสบอันตรายที่จะเกิดกับผู้ปฏิบัติงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และอาคารโรงงาน

8.2 การจัดให้มีสถานพยาบาล ห้องปฐมพยาบาล อุปกรณ์และยาสำหรับการปฐมพยาบาล ยาที่จำเป็น การจัดให้มีพยาบาลและแพทย์ประจำหรือชั่วคราว และการติดต่อโรงพยาบาลสำหรับส่งผู้ปฏิบัติงานที่ป่วยหรือบาดเจ็บเข้ารับการรักษา

8.3 การจัดให้มีอ่างล้างมือ ล้างหน้า พร้อมสบู่ เพื่อป้องกันสารเคมีที่เปื้อนมือถูกดูดซึมเข้าร่างกายทางผิวหนังและปาก

8.4 การจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม โดยเฉพาะการจัดให้มีการอาบน้ำก่อนกลับบ้าน ในกรณีผู้ปฏิบัติงานที่ต้องสัมผัสกับสารเคมีมาก ซึ่งจะส่งผลการป้องกันให้กับครอบครัวผู้ปฏิบัติงานได้ด้วย

8.5 การจัดให้มีตู้เก็บเสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนใส่กลับบ้านและการบริการซักล้างชุดทำงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน เหมาะสำหรับงานที่ต้องสัมผัสกับสารเคมีมาก

8.6 การจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงาน และดำเนินการให้มีการใช้ตลอดเวลาที่ทำงาน

8.7 การจัดระบบข้อมูลข่าวสารความปลอดภัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สิ่งที่ต้องจัดทำ เช่น การบันทึกข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลการสอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ เป็นต้น

ชัยยุทธ ชวลิตนริกุล (2539: 32) กล่าวถึง หลักในการป้องกันอุบัติเหตุไว้ดังนี้

1. การจัดตั้งองค์กรด้านความปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อให้มีหน่วยงานและผู้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยอย่างเป็นทางการ

2. การค้นหาสาเหตุอุบัติเหตุ ได้แก่ การค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุจากจุดอันตรายต่างๆที่แฝงเร้นอยู่และกำลังจะเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุ การค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุที่เคยเกิดขึ้นแล้ว

3. การควบคุมสาเหตุทางวัตถุ ได้แก่ การตรวจแปลน การพิมพ์ แบบสั่งซื้อและสัญญาต่างๆในแง่ของความปลอดภัย ติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัยอย่างถูกต้อง ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน ตรวจสอบสิ่งที่ชำรุดและแก้ไขให้อยู่ในสภาพดี วางกฎหรือระเบียบการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย เป็นต้น

4. การควบคุมสาเหตุจากคน โดยการควบคุมด้านความประพฤติและวิธีการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสม

วิฑูรย์ สิมะโชคดีและวิรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์ (2555: 35 – 36) ได้กล่าวถึง การป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้

1. โดยออกกฎโรงงาน (Regulation) ให้มาตรฐานการทำงาน แนวทางปฏิบัติการทดสอบการดำเนินงานและหน้าที่ปฏิบัติต่างๆ ที่ถูกต้องและปลอดภัยในโรงงาน

2. โดยการจัดทำมาตรฐาน (Standardization) กำหนดมาตรฐานของโครงสร้างเครื่องจักรกลและขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ที่สอดคล้องกับคุณสมบัติทางความแข็งแรงของวัสดุ

3. โดยการตรวจสอบ (Inspection) เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของคนงาน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎโรงงานและมาตรฐานที่ตั้งไว้

4. โดยการวิจัยทางเทคนิค (Technical Research) เป็นการศึกษาวิจัยคุณสมบัติของวัสดุต่างๆ โครงสร้างการใช้งานของเครื่องจักรต่างๆ วิธีการปฏิบัติงานและการออกแบบชิ้นส่วนจักรกลต่างๆที่มีผลต่อความปลอดภัยของคนงาน

5. โดยการวิจัยทางการแพทย์ (Medical Research) เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับร่างกายของคนงานและความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะที่เหมาะสมกับสภาพความพร้อมของร่างกายในการทำงาน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการออกแบบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

6. โดยการวิจัยทางจิตศาสตร์ (Psychological research) ศึกษาหาต้นเหตุและความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจคนงานกับการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

7. โดยการวิจัยทางสถิติ (Statistical research) เป็นการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลและการวิจัยหาแนวโน้มของการเกิดอุบัติเหตุและจุดที่มีการเกิดอุบัติเหตุได้มากที่สุด เพื่อทราบสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดอุบัติเหตุในแบบต่างๆ

8. โดยการให้การศึกษา (Education) โดยการสอนวิชาวิศวกรรมความปลอดภัยในมหาวิทยาลัย ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและในโรงงานอุตสาหกรรม

9. โดยการฝึกอบรม (Training) โดยการอบรมคนงานทุกคนที่เข้ารับหน้าที่ เพื่อให้มีการทำงานที่ปลอดภัยที่สุด

10. โดยการเชิญชวน (Persuasion) ด้วยการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อสร้างความเคยชินและนิสัยการทำงานที่ดีแก่คนงานทั่วไป ที่อ่านหรือพบเห็นสื่อประชาสัมพันธ์เหล่านั้นเป็นประจำอยู่ทุกวัน

11. โดยการประกันภัย (Insurance) ใช้การให้รางวัลชมเชยแก่คนงานที่ทำงานดีเด่น มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นน้อยที่สุด

12. โดยการให้ระเบียบการปฏิบัติสำหรับงานแต่ละชนิดโดยเฉพาะ (Safety measures within the individual undertaking) ทั้ง 11 ประการข้างต้นจะบรรลุผลได้เมื่อข้อที่ 12 ได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้องจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป หลักการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน สามารถแบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การควบคุมทางด้านวิศวกรรม การควบคุมด้านการบริหารจัดการและการควบคุมที่ตัวบุคคล

1. การควบคุมที่แหล่งกำเนิดและการควบคุมด้านวิศวกรรม เป็นการควบคุมตั้งแต่แหล่งกำเนิดที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุโดยการออกแบบด้านวิศวกรรมเพื่อกำเนียงถึงความปลอดภัยตั้งแต่เริ่มแรก และมีการปรับปรุงทบทวนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ยังคงมีความปลอดภัยอยู่เสมอ และการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ได้แก่ การออกแบบสถานประกอบการและการกำหนดผังสถานประกอบการที่ปลอดภัยต่อการทำงาน การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตหรือวิธีปฏิบัติงานที่ปลอดภัยกว่า การจัดหาวัตถุหรือเคมีที่ไม่เป็นพิษหรือมีพิษน้อยแทนวัตถุหรือสารเคมีที่มีพิษมากกว่า การจัดเก็บรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสถานที่ทำงานให้สะอาด การเลือกใช้เครื่องมือและเครื่องจักรที่ปลอดภัยในการทำงาน การกำหนดระบบการทำงานที่ปลอดภัย การแยกงานที่อาจเป็นอันตรายออกจากงานที่ไม่เป็นอันตราย เพื่อลดจำนวนคนงานที่ทำงานเสี่ยงต่ออันตราย

2. การควบคุมด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดให้มีการอบรมปฐมนิเทศวิธีการทำงานที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพให้กับผู้ปฏิบัติงานทั้งก่อนทำงานและระหว่างทำงาน การจัดคนให้เหมาะกับงานและมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนคนงาน การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงานและต้องมีการแนะนำวิธีการใช้ การเก็บรักษาและวิธีการ

บำรุงรักษาที่ดี การจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพ เช่น การตรวจสุขภาพและการเฝ้าระวังด้านสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดตั้งองค์การความปลอดภัย เพื่อให้มีหน่วยงานและผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย การออกกฎระเบียบ ในโรงงาน การจัดทำมาตรฐานและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การกำหนดระเบียบปฏิบัติสำหรับงานแต่ละชนิด โดยเฉพาะตามความเสี่ยง การกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร การวางแผนงานด้านความปลอดภัย การจัดให้มีการสำรวจเรื่องความปลอดภัย การบันทึก รวบรวม วิเคราะห์อุบัติเหตุและการรายงานอุบัติเหตุ

3. **การควบคุมที่ตัวบุคคล** เป็นการควบคุมด้านความประพฤติหรือพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างปลอดภัย ลดและป้องกัน โอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ การยอมรับและปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยของโรงงาน โดยเคร่งครัด การปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัย การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรอย่างถูกวิธี การแต่งกายให้ถูกต้อง ระเบียบและใช้เครื่องป้องกันอันตรายทุกครั้งใน การปฏิบัติงาน หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ชำรุดและอยู่ในสภาพไม่เหมาะสม การรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ อยู่เสมอทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ การศึกษาหาความรู้และเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานหรือการใช้ อุปกรณ์ต่างๆเพื่อความปลอดภัย ไม่หยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน

จากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อควรปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้คือ

พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตนด้วยความรอบคอบและระมัดระวังขณะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงานและหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน อันจะช่วยลดความสูญเสียตลอดจนความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินให้ลดน้อยลงหรือหมดไปในที่สุด โดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. **การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย** ได้แก่ การปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัย กฎระเบียบความปลอดภัย คู่มือความปลอดภัยในการทำงาน ระเบียบวิธีการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยในการทำงานเฉพาะงานตามประเภทของความเสี่ยง การปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัย ป้ายห้าม ป้ายบังคับและป้ายเตือนอย่างเคร่งครัด การศึกษาข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุต่อตนเองและผู้ร่วมงาน

2. การได้รับการอบรมและการมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัย ได้แก่ การเข้าร่วมการอบรมสำหรับพนักงานใหม่ การอบรมประจำปี การอบรมเพื่อเสริมสร้างความชำนาญงานตามลักษณะงาน การอ่านและทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัย การแสดงข้อคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในการแนะนำวิธีการทำงานหรือการปรับปรุงสภาพแวดล้อม การทำงานเพื่อความปลอดภัย การรายงานอุบัติเหตุและสภาพการทำงานหรือพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย การรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ

3. การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ได้แก่ การตรวจเช็ค อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรในการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรตามระยะเวลาที่กำหนด หยุดใช้งานทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอยู่ในสภาพที่ชำรุดและดำเนินการแจ้งให้ผู้ที่รับผิดชอบรับทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอเพื่อลดโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ การใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ถูกประเภทและถูกวิธีตามคู่มือการใช้งาน การแจ้งเตือนเมื่อพบเห็นเพื่อนพนักงานใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ผิดประเภทหรือผิดวิธี

4. การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ได้แก่ การสวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามป้ายบังคับที่กำหนดในสถานที่ปฏิบัติงาน การตรวจสภาพและบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทั้งก่อนและหลังการใช้งานเพื่อให้มั่นใจว่าอุปกรณ์อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและปลอดภัยอยู่เสมอ ดำเนินการเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีสภาพชำรุดหรือหมดอายุการใช้งาน ใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้ถูกต้องและเหมาะสมตามคู่มือการใช้งาน

5. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ ได้แก่ การสำรวจตรวจตราสภาพแวดล้อมในที่ทำงานของตนเองให้มีความสะอาด ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย รายงานต่อหัวหน้างานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันทีหากพบสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทันที มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย เข้าร่วมตรวจความปลอดภัยในพื้นที่การทำงานกับคณะกรรมการความปลอดภัย หัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

1.7 บริบทของกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

บีเอสเอฟ คือ บริษัทผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชั้นนำระดับโลก กลุ่มธุรกิจของ บีเอสเอฟประกอบไปด้วยกลุ่มเคมีภัณฑ์กลุ่มพลาสติกกลุ่มผลิตภัณฑ์เพอร์ฟอรั่มานซ์และกลุ่มผลิตภัณฑ์อารักขาพืชรวมไปถึงน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ บีเอสเอฟผสมผสานความสำเร็จทางเศรษฐกิจด้วยการป้องกันรักษาต้นไม้สิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม บีเอสเอฟช่วยตอบสนองความต้องการทั้งในปัจจุบันและในอนาคตของสังคมให้กับลูกค้าในเกือบทุกอุตสาหกรรมผ่านทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และโซลูชันของ บีเอสเอฟมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อให้มั่นใจในด้านโภชนาการและการพัฒนาคุณภาพชีวิต บีเอสเอฟได้สนับสนุนเรื่องนี้ในเป้าหมายขององค์กร คือ เราสร้างเคมีเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน บีเอสเอฟมียอดขายมากกว่า 74 พันล้านยูโรในปี 2557 และมีจำนวนพนักงานทั่วโลกมากกว่า 113,000 คน หุ่นของ บีเอสเอฟได้มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใน แฟรงค์เฟิร์ต (BAS) ลอนดอน (BFA) และ ซูริค (AN) (เอกสารแนะนำกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2558)

ประวัติของกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2509 เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายเคมีภัณฑ์ในประเทศไทยและในปัจจุบันมีสถานประกอบการที่สังกัดอยู่ในกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยทั้งหมด 4 แห่งด้วยกันคือ 1) โรงงานบางปู ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยหน่วยการผลิต ได้แก่ หน่วยการผลิตโพลียูรีเทนส์ หน่วยการผลิตเคมีก่อสร้าง ห้องปฏิบัติการทดลองและศูนย์ให้บริการเทคนิคกลุ่มสีและคลั่งสีนํ้า 2) โรงงานบางปะกง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยหน่วยการผลิตแกร์เคมีคอล ห้องปฏิบัติการทดลอง คลั่งสีนํ้า แผนกวิศวกรรมและซ่อมบำรุง 3) โรงงานระยอง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยการผลิตสารดูดซับ ห้องปฏิบัติการทดลอง ห้องปฏิบัติการด้านเทคนิค ห้องปฏิบัติการด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ คลั่งสีนํ้า 4) โรงงานเค็มแคท ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วยหน่วยผลิตอะครีลิกสำหรับอุตสาหกรรมรถยนต์ ห้องปฏิบัติการทดลอง คลั่งสีนํ้า หน่วยบำบัดน้ำเสีย ซึ่งกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 657 คน (เอกสารแนะนำกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2558)

2438	ก่อตั้ง BadischeAnilin-Soda-Fabrik (BASF) ที่เมืองลูควิชฮาเฟิน ประเทศเยอรมนี
2509	บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย
2527	สร้างโรงงานผลิตเคมีสำหรับสิ่งทอและเคมีสำหรับฟอกหนัง และ โกดังสินค้าแห่งแรกขึ้นที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู โดยเงินลงทุน 25 ล้านบาท
2530	จัดตั้งบริษัท บีเอสเอฟ ไวต้า เพื่อสร้างโรงงานผลิตโคลีน คลอไรด์สำหรับอาหารสัตว์ ด้วยเงินลงทุน 15 ล้านบาท
2533	สร้างโรงงานผสมวิตามินและวิตามินพรีมิกซ์ สำหรับธุรกิจอาหารสัตว์ โดยมีเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 10 ล้านบาท
2543	ควบรวมบริษัท เคมดัล ซึ่งเป็นผู้นำด้านการผลิตสารดูดซับความชื้น ซึ่งมีโรงงานอยู่ที่ระยองมาเป็นส่วนหนึ่งของ บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิต 25,000 ตันต่อปี
2549	ได้มีการจัดตั้งบริษัทบีเอสเอฟโพลียูรีเทนส์ (ประเทศไทย) จำกัดเพื่อรับกับการขยายตัวทางธุรกิจ
	ควบรวมธุรกิจ water-based resin จากบริษัทจอห์นสัน โพลีเมอร์
	ก่อตั้ง Joint Venture กับบริษัท Engelhard Chemcat (Thailand) ผู้ผลิต Auto-emission catalyst
	ควบรวมธุรกิจเคมีภัณฑ์งานก่อสร้าง จากบริษัทเดกูซ่า คอนสตรัคชั่นเคมีคอลส์ (ประเทศไทย) และก่อตั้งเป็นบริษัทบีเอสเอฟ คอนสตรัคชั่นเคมีคอลส์ (ประเทศไทย) จำกัด
	ฉลองการก่อตั้งครบรอบ 141 ปีในเยอรมนี และครบรอบ 40 ปีในประเทศไทย
2550	รวมบริษัท BASF Construction Chemicals (Thailand) เป็นส่วนหนึ่งของบริษัท บีเอสเอฟ (ไทย)
	เปลี่ยนชื่อบริษัท Engelhard Chemcat (Thailand) เป็น BASF Chemcat (Thailand) Limited
2550	ขายโรงงานผลิตพรีมิกซ์อาหารสัตว์ในประเทศไทย ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปูให้กับบริษัท ไวต้า จำกัด ซึ่งเป็นพันธมิตรทางการค้าและตัวแทนจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์วิตามินอาหารสัตว์ของบีเอสเอฟมาเป็นเวลานาน
	บีเอสเอฟ (ไทย) ได้รับรางวัลจรรยาบรรณดีเด่น หอการค้าไทย

2551	ควรวรรวมธุรกิจสีฟันทรงจักรยานยนต์ จากบริษัท นอฟ (ประเทศไทย) จำกัด และจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายขายและการตลาดขึ้นในประเทศไทย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในภูมิภาคอาเซียน
2552	ควรวรรวมธุรกิจของ Ciba Specialty Chemicals เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟ
2553	ควรวรรวมธุรกิจของ Cognis เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัท บีเอเอสเอฟ
2554	บีเอเอสเอฟ (ไทย) ได้รับรางวัล Best Green Corporate โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในงาน International Tourismus Borse (ITB 2011) ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
2554	รวมบริษัท บีเอเอสเอฟ โพลียูรีเทนส์ (ประเทศไทย) เป็นส่วนหนึ่งของบริษัทบีเอเอสเอฟ (ไทย)
2555	ควรวรรวมทีมเทคนิคจากบริษัท อีชีนเฟ้นท์ จำกัด (มหาชน) และจัดตั้งหน่วยงานแล็บเทคนิคขึ้นในประเทศไทย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในภูมิภาคอาเซียน
	บีเอเอสเอฟ (ไทย) ได้รับรางวัล โครงการวิทยาศาสตร์สู่ความเป็นเลิศ จากโครงการ บีเอเอสเอฟคิดส์แล็บ โดยคณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา

การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน

กลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยมีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานโดยปฏิบัติตามแนวทาง Responsible Care® หรือการดูแลด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายความปลอดภัยอย่างชัดเจน โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ดังนี้

นโยบายความปลอดภัย สุขภาพและสิ่งแวดล้อม กลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย

คณะผู้บริหารของกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย ตระหนักถึงการจัดการตามแนวทางดูแลด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดถือเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของธุรกิจซึ่งพนักงานทุกคนทุกระดับจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน ตามที่ได้กล่าวไว้ในคำนิยาม – ความรับผิดชอบต่อ: เราไม่เคยละเลยเรื่องความปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงความสำคัญด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย การป้องกันสิ่งแวดล้อมและการรักษาความปลอดภัย มาเป็นอันดับแรก และมากกว่าการประหยัดแต่เพียงอย่างเดียว โดยรวมถึงคำมั่นสัญญา ดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย กฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในระบบการจัดการความปลอดภัย สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและการรักษาความปลอดภัยของบีเอเอสเอฟอย่างเคร่งครัด

2. ยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายสารเคมีและการควบคุมทางค้าที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ตลอดจนถึงกระบวนการต่างๆเพื่อปกป้องมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทั้งในแง่ของกฎหมายและจริยธรรมอย่างเคร่งครัด
3. ส่งเสริมจิตสำนึกด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและการรักษาความปลอดภัยให้กับพนักงานด้วยการจัดฝึกอบรม การวางเป้าหมายเพื่อประเมินผลงานประจำปี การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของพนักงานเพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมให้มีกระบวนการที่ปลอดภัย ป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ ระเบิด อุบัติเหตุจากสารเคมีรั่วไหลและอันตรายอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานรวมถึงผลกระทบต่อชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง
5. ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบต่อปกป้องผู้ปฏิบัติงานและชุมชนจากภาวะฉุกเฉิน โดยมั่นใจว่าได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ภาวะเหตุฉุกเฉินและมีการปฏิบัติการในการควบคุมภาวะฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ
6. สนับสนุนลูกค้าเพื่อการใช้ผลิตภัณฑ์อย่างปลอดภัย และมีกระบวนการผลิตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการให้ข้อมูลของผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้อง
7. ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยและรักษาความปลอดภัยในการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ และลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมจากการขนส่งและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์
8. มุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บและการป้องกันโรคเนื่องจากการทำงาน ด้วยการลดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และการจัดให้มีกระบวนการที่ปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีตลอดจนถึงการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นพฤติกรรมความปลอดภัยและภาวะผู้นำในด้านความปลอดภัย
9. มุ่งเน้นการป้องกันอุบัติการณ์และอุบัติเหตุจากการเดินทางเพื่อธุรกิจ โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยในการเดินทาง
10. ส่งเสริมการปกป้องสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงาน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในทุกกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และทุกขั้นตอนการผลิต
11. สนับสนุนการสร้างความปลอดภัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างความเชื่อมั่น โดยการจัดให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยกับพนักงานและสาธารณชน
12. ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบต่อในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทฯ ด้วยการปกป้องทรัพย์สิน ข้อมูล และชื่อเสียงของบริษัทฯ รวมถึงผู้ปฏิบัติงาน จากทุกๆ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทางด้านการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายท้องถิ่นและกฎหมายสากล

เพื่อให้นโยบายนี้สัมฤทธิ์ผล คณะผู้บริหาร พร้อมสนับสนุนทรัพยากรต่างๆอย่างเพียงพอ และดำเนินการเผยแพร่ นโยบายด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และการรักษาความปลอดภัยให้กับพนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ (นโยบายความปลอดภัย สุขภาพและสิ่งแวดล้อม กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย, 2558)

ระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามแนวทาง “Responsible Care” ว่าด้วยเรื่องการดูแลด้วยความรับผิดชอบซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางการปฏิบัติ 9 ข้อหลัก (ข้อบังคับการดำเนินงานตามระบบการจัดการ Responsible Care กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟ, 2558) ดังปรากฏอยู่ในคู่มือการอบรมพนักงานใหม่เรื่อง ระบบการปฏิบัติงานอาชีพอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ดังนี้

1. การดูแลผลิตภัณฑ์อย่างครบวงจร (Product Stewardship)

การดูแลผลิตภัณฑ์อย่างครบวงจร คือ การนำเอาหลักการจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม มาเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบ การผลิต การจัดจำหน่าย การใช้ การรีไซเคิล และการทำลายผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อคนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะครอบคลุม ทุกกระบวนการในบริษัทฯ ทั้งนี้รวมถึงการค้นคว้าและพัฒนาการผลิต การจัดจำหน่ายให้กับลูกค้าซึ่งเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนกระทั่งถึงผลิตภัณฑ์สุดท้ายรวมถึงการสื่อสารด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของเราไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผลิตภัณฑ์ ได้แก่

1.1 การจัดการกับความเสี่ยงในทุกขั้นตอนของผลิตภัณฑ์ โดยการให้ความรู้และความเข้าใจถึงระบบการจัดการและการลดความเสี่ยงอย่างครบวงจรของผลิตภัณฑ์

1.2 จัดทำข้อมูลความปลอดภัย จัดให้มีเบอร์โทรศัพท์สำหรับให้บริการในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ที่สามารถให้บริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง

1.3 จัดทำการประเมินความเสี่ยงร่วมกับผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และลูกค้าผู้ใช้งาน

1.4 การติดตามและดำเนินการด้านกฎหมายและกฎระเบียบของสารเคมีจากหน่วยงานต่างๆทั้งกฎหมายท้องถิ่นและกฎหมายสากล

1.5 การจัดทำและให้บริการข้อมูลด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

1.6 การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีให้กับลูกค้าของบริษัท

2. การจัดการด้านการขนส่งและการกระจายสินค้าอย่างปลอดภัย

ดำเนินการตามข้อกำหนดและแนวทางการจัดการด้านการขนส่งและการกระจายสินค้าอย่างปลอดภัยที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อลดโอกาสและความเสี่ยงต่างๆอันเนื่องมาจากการขนส่งและการจัดเก็บสารเคมีที่อาจส่งผลกระทบต่อพนักงาน ลูกค้า สาธารณชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อกำหนดนี้สำหรับใช้เป็นแนวทางการจัดการในทุกหมวดของการขนส่งสินค้าที่เป็นสารเคมีทั้งหมดรวมถึงการขนส่งของเสีย (ทางรถ ทางเรือ ทางรถไฟ ทางอากาศรวมถึงการขนส่งทางท่อ) นอกจากนี้ยังครอบคลุมไปถึงการกระจายสินค้า ได้แก่ การจัดเก็บ การใช้งาน การขนถ่ายและการเปลี่ยนแปลงจุดกึ่งกลางในระหว่างขนส่งสินค้าระหว่างบริษัทผู้จัดจำหน่ายและลูกค้า จัดให้มีเบอร์โทรศัพท์กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินที่สามารถติดต่อได้ตลอด 24 ชั่วโมงในการตอบสนองต่ออุบัติเหตุและเหตุฉุกเฉินระหว่างการขนส่งสารเคมี

ตัวอย่างกิจกรรมด้านการขนส่งและการกระจายสินค้าอย่างปลอดภัย

2.1 การประเมินและตรวจสอบคลังสินค้า ผู้ขนส่งสินค้าทางถนน ทางเรือ

2.2 ให้ความรู้ในเรื่องข้อกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบในเรื่องบรรจุกฎภัณฑ์และการขนส่งสินค้าอันตราย

2.3 การจัดทำข้อมูลความปลอดภัยในการขนส่งสินค้า

3. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

เป้าหมายในการดำเนินงานจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยนั้น เพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานรวมถึงผู้รับเหมาหรือผู้มาติดต่อในสถานที่ปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและเพื่อให้พนักงาน มีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยมีข้อควรปฏิบัติที่หลากหลาย ได้แก่ การบ่งชี้และประเมินความเป็นอันตราย การป้องกันและปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานหรือสภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย การดูแลส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีของพนักงาน การจัดทำมีการอบรมและสื่อสารทำความเข้าใจกับพนักงานในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยอาชีวอนามัยและความปลอดภัยถือว่าเป็นหน้าที่รับผิดชอบของพนักงานทุกคน พนักงานทุกคนจะต้องเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆทางด้านความปลอดภัย และนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปฏิบัติงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆด้านความปลอดภัยของแต่ละพื้นที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการประเมินความเสี่ยง การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพและการจัดฝึกอบรมให้กับพนักงาน เพื่อให้มีกิจกรรมในการพัฒนาปรับปรุงที่หลากหลาย จัดให้มีการตรวจสอบพื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงานมีความปลอดภัย

ตัวอย่างกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน

- 3.1 การบ่งชี้อันตรายและการประเมินความเสี่ยง
- 3.2 การสื่อสารความเป็นอันตราย และข้อมูลความปลอดภัย
- 3.3 การประเมินและการควบคุมการสัมผัสกับอันตราย (การติดตามตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น แสง เสียง ความร้อน ฝุ่น พุ่ม คิว)
- 3.4 การสอบสวนและการรายงานอุบัติเหตุ/ อุบัติการณ์
- 3.5 การจัดการผู้รับเหมาและการก่อสร้างอย่างปลอดภัย
- 3.6 ระบบการขออนุญาตทำงาน
- 3.7 ขั้นตอนและตัวอย่างการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย
- 3.8 ความปลอดภัยในการขยับยานพาหนะประเภทต่างๆ
- 3.9 อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ตัวอย่างกิจกรรมด้านอาชีวอนามัย (Occupational Health)

- 3.10 การขนส่งเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บสารเคมีอันตราย
- 3.11 การเฝ้าระวังสุขภาพร่างกาย ได้แก่ การตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงานและการตรวจร่างกายประจำปี
- 3.12 การส่งเสริมสุขภาพ
- 3.13 การปฐมพยาบาลและการดูแลผู้บาดเจ็บในกรณีฉุกเฉิน
- 3.14 การบันทึกและประเมินผลสุขภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่อง
- 3.15 การประสานงานกับแพทย์อาชีวอนามัยการสำรวจพื้นที่การทำงานเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ และติดตามดูแลผลการตรวจสุขภาพพนักงานอย่างใกล้ชิด

4. กระบวนการที่ปลอดภัย (Process Safety)

กระบวนการที่ปลอดภัย เป็นข้อกำหนดที่ใช้เพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ การระเบิดหรือการรั่วไหลของสารเคมีที่ครอบคลุมการจัดการเทคโนโลยี อุปกรณ์และผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานในกระบวนการ รวมถึงการป้องกันอันตรายอื่นๆอันอาจเกิดขึ้นกับพนักงานหรือสิ่งแวดล้อมข้างเคียง บริษัทต้องทำการบ่งชี้พื้นที่เพื่อดำเนินการปรับปรุงศักยภาพด้านความปลอดภัย โดยเริ่มจากการออกแบบกระบวนการผลิตที่ดีตลอดจนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและการบำรุงรักษาให้คงสภาพที่ดีอยู่เสมอ

5. การปกป้องสิ่งแวดล้อม

การรักษาและปกป้องสิ่งแวดล้อมโดยการลดมลภาวะทางด้านอากาศและน้ำ และการผลิตที่ก่อให้เกิดของเสียน้อยที่สุด รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการของเสียที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดมลภาวะเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อมตลอดจนการดำรงชีวิตของสาธารณชน และเป็นการเพิ่มศักยภาพของการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

- 5.1 การควบคุมและลดมลภาวะทางด้านอากาศ น้ำ เสียง
- 5.2 โครงการป้องกันมลภาวะต่างๆ
- 5.3 การใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.4 การจัดการของเสีย
- 5.5 การจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบ

6. การจัดการภาวะวิกฤติและการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

บริษัทได้จัดให้มีแผนการจัดการในภาวะวิกฤติและการตอบสนองเหตุการณ์ฉุกเฉินและจัดตั้งทีมในการตอบสนองต่อภาวะวิกฤติและเหตุการณ์ฉุกเฉินในแต่ละโรงงาน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถควบคุมและจัดการกับเหตุฉุกเฉินและอุบัติเหตุต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ บริษัทฯได้จัดการอบรมและการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีศักยภาพในการจัดการกับเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 6.1 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้ภาวะวิกฤติและเหตุฉุกเฉิน
- 6.2 บังคับบุคคลหลักที่ทำหน้าที่สื่อสารกับพนักงานและสาธารณชน
- 6.3 จัดฝึกอบรมเรื่องการจัดการภาวะวิกฤติและการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ให้กับบุคคลหลักในทีมควบคุมและตอบโต้ภาวะวิกฤติและเหตุฉุกเฉิน
- 6.4 จัดให้มีแผนควบคุมและตอบโต้เหตุฉุกเฉินเป็นลายลักษณ์อักษรให้กับพนักงานทุกคนรับทราบและนำไปปฏิบัติ
- 6.5 ฝึกซ้อมแผนควบคุมเหตุฉุกเฉินประจำปี เพื่อทดสอบแผนควบคุมเหตุฉุกเฉินที่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้สามารถใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.6 ฝึกซ้อมแผนควบคุมเหตุฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานควบคุมเหตุฉุกเฉินจากภายนอกและหน่วยงานราชการต่างๆ
- 6.7 จัดเก็บรักษาข้อมูลสำหรับติดต่อหน่วยงานราชการท้องถิ่น โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชนต่างๆ อย่างเป็นระบบและทันสมัยอยู่เสมอ

6.8 จัดทำแผนควบคุมและตอบโต้ภาวะวิกฤติและเหตุฉุกเฉินที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

6.9 กำหนดและจัดให้มีการอบรมแผนควบคุมเหตุฉุกเฉินให้กับทีมต่างๆ ได้แก่ ทีมแพทย์เพลิง ทีมเก็บกู้สารเคมี ทีมกู้ภัย ฯลฯ

7. การสื่อสาร

บริษัท ได้ดำเนินการสื่อสารข้อเท็จจริงต่างๆของการดูแลด้วยความรับผิดชอบต่อทั้งหมดอย่างเปิดเผยต่อลูกค้า พนักงาน หุ้นส่วนและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยสร้างความน่าเชื่อถือซึ่งกันและกันให้มากขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศในการพัฒนาและการเรียนรู้จากแต่ละฝ่ายอีกด้วย บีเอสเอสเอฟพิจารณาถึงการสนทนากันเป็นทั้งเงื่อนไขเบื้องต้นและมาตรการเพื่อการสร้างและการปลูกฝังความร่วมมือต่างๆ จัดทำวิธีในการสื่อสารสู่ภายนอกและบทสนทนากับผู้ถือหุ้นในเรื่องความเกี่ยวข้อง ผลกระทบจากองค์กรที่มีต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย และแผนการพัฒนาศักยภาพทางด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัยขององค์กร การสื่อสารภายในองค์กรระหว่างพนักงานในระดับต่างๆที่มีตำแหน่งและหน้าที่แตกต่างกัน ตามนโยบายการดูแลด้วยความรับผิดชอบต่อข้อปฏิบัติของระบบการจัดการดูแลด้วยความรับผิดชอบต่อ (Responsible Care Management System) จัดทำวิธีการรับทราบ การจัดทำเอกสาร และการตอบสนองเพื่อการสื่อสารต่างๆที่เกี่ยวข้องจากผู้ถือหุ้นและ เพื่อประเมินเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย

8. การรักษาความปลอดภัย

บริษัทได้ร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลางในระดับโลกของบริษัทในการนำระบบการรักษาความปลอดภัยและ โปรแกรมการปกป้องข้อมูลของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพมาดำเนินการภายในองค์กรเพื่อที่จะปกป้องผู้ปฏิบัติงาน ทรัพย์สินของบริษัทฯ ผลิตภัณฑ์ กระบวนการ ข้อมูลและระบบข้อมูลต่างๆโดยเพิ่มศักยภาพการดูแลรักษาความปลอดภัยให้ครอบคลุมอันตรายที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การโจรกรรม การก่ออาชญากรรม การก่อวินาศกรรม หรือ การข่มขู่ต่างๆ

9. การอนุรักษ์พลังงาน

การดำเนินการด้านการอนุรักษ์พลังงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้มีกระบวนการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การประหยัดทรัพยากรและการจัดหาพลังงานที่มั่นใจได้ว่าจะสามารถแจกจ่ายไปยังทุกกระบวนการและการประเมินการใช้ทรัพยากรในทุก

กระบวนการ นอกจากนี้บริษัทยังมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของบริษัท

มาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย
พนักงานที่ปฏิบัติงานในกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน (คู่มือความปลอดภัยในการทำงานสำหรับพนักงาน, 2557) ดังนี้

1. การแต่งกาย

ต้องแต่งกายด้วยชุดที่สุภาพรัดกุมหรือชุดที่บริษัทฯ จัดให้และห้ามพนักงานสวมรองเท้าแตะ รองเท้าเปิดส้นในพื้นที่ทำงานและขณะปฏิบัติงาน

2. การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทฯ จัดหาให้ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท

3. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

3.1 ปฏิบัติตามหลักการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบตามของบริษัทฯ

3.2 ทิ้งเศษขยะ เศษวัสดุลงในถังขยะที่มีฝาปิด หรือภาชนะที่จัดไว้

4. สุรา และยาเสพติด

ห้ามพนักงานนำสุรา ยาเสพติด เข้ามาในโรงงาน โดยเด็ดขาด และไม่อนุญาตให้พนักงานที่มีอาการเมามาจากการดื่มสุราหรือยาเสพติดเข้ามาปฏิบัติงานในโรงงาน

5. การป้องกันอัคคีภัย

5.1 ห้ามสูบบุหรี่ ภายในพื้นที่ของบริษัทฯ ยกเว้นพื้นที่ที่จัดไว้ให้

5.2 ห้ามนำอุปกรณ์จุดไฟ วัตถุระเบิด เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์สื่อสาร ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ สัญญาณติดตามตัว เข้าไปในพื้นที่คลังสินค้าหรือกระบวนการผลิตที่มีสารเคมีที่ทำให้เกิดการเพลิงไหม้ หรือระเบิดได้

5.3 การทำงานที่ก่อให้เกิดประกายไฟ เช่น งานเจียร งานเชื่อม ต้องดำเนินการขออนุญาตตามระบบงานการขออนุญาตใช้ความร้อนประกายไฟ

6. การระงับอัคคีภัยและการอพยพในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

หากเกิดเพลิงไหม้ ให้ทำการดับเพลิงทันที หากสามารถทำได้อย่างปลอดภัย ดำเนินการแจ้งเหตุและขอความช่วยเหลือจากทีมระงับเหตุฉุกเฉินของบริษัทฯ โดยทันที ในกรณี

ได้ยื่นสัญญาณแจ้งเหตุอพยพ ให้พนักงานทุกคนอพยพไปรวมกันที่จุดรวมพล เพื่อตรวจนับจำนวน และปฏิบัติตามแผนป้องกันและระงับเหตุฉุกเฉินอย่างเคร่งครัด

7. ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือกล

เครื่องมือต้องอยู่สภาพที่ดีและปลอดภัยต่อการใช้งาน หากพบเครื่องมือชำรุด ห้ามนำมาใช้งาน โดยเด็ดขาดและให้แจ้งหัวหน้างานเพื่อซ่อมแซมหรือจัดหาใหม่ เมื่อใช้เครื่องมือเสร็จต้องจัดเก็บในที่จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย

8. ความปลอดภัยในการทำงานกับเครื่องจักร

พนักงานที่มีหน้าที่ควบคุมหรือดูแลเครื่องจักรจะต้องดูแลให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันให้ครอบคลุมจุดต่างๆที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น จุดหมุน จุดตัด และสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

9. ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

พนักงานจะต้องตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าก่อนการใช้งานเพื่อให้มั่นใจว่ามีความปลอดภัย หากพบอุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดต้องแจ้งวิศวกรหรือช่างไฟฟ้าทันที เพื่อดำเนินการซ่อมแซม

10. ความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี

พนักงานจะต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้ การทดสอบ การขนย้าย การจัดเก็บ การกำจัดสารเคมี ตามที่กำหนดในเอกสารเพื่อความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานกับสารเคมี (Safety Data Sheet) อย่างเคร่งครัด

11. ความปลอดภัยในการใช้ถังบรรจุก๊าซความดันสูง

ก่อนการปฏิบัติงานพนักงานต้องตรวจสอบสายส่งก๊าซอุปกรณ์ปรับระดับความดันของก๊าซ โดยอุปกรณ์ต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่รั่ว ไม่แตกหักและมีมาตรอ่านค่าที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

12. การยกและเคลื่อนย้ายสิ่งของ

พนักงานควรใช้อุปกรณ์ในการช่วยยก เช่น รถเข็นหรือเครื่องยกวัสดุ โดยไม่ควรยกของที่มีน้ำหนักเกินกำลังด้วยตนเองลำพัง

13. ความปลอดภัยในการใช้บันได

บันไดต้องอยู่ในสภาพที่ดีและเหมาะสมกับประเภทของงาน ในขณะที่ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานสามารถขึ้นบันไดได้เพียงคนเดียวเท่านั้นและต้องวางบันไดในตำแหน่งที่ปลอดภัย

14. ความปลอดภัยในสำนักงาน

ควรดูแลพื้นทางเดินให้มีความสะอาดและแห้งอยู่เสมอและไม่วางอุปกรณ์กีดขวางบริเวณทางเดินและประตู

15. ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

พนักงานต้องรายงานอุบัติเหตุ อุบัติการณ์หรือเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทันทีต่อหัวหน้างานเพื่อการดำเนินการแก้ไขและป้องกันและให้หัวหน้างานดำเนินการจัดทำรายงานอุบัติเหตุตามระบบการรายงานและการสอบสวนอุบัติเหตุเพื่อป้องกันการเกิดเหตุซ้ำภายใน 24 ชั่วโมงหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

16. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานหรือระเบียบวิธีการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

พนักงานจะต้องปฏิบัติตามคู่มือความปลอดภัยในการทำงานหรือระเบียบวิธีการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

กล่าวโดยสรุป กลุ่มบริษัทบี.เอ.เอส.เอฟ. ในประเทศไทย ได้ดำเนินการด้านความปลอดภัยในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ด้วยการบริหารงานตามระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยปฏิบัติตามแนวทาง Responsible Care[®] หรือการดูแลด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายความปลอดภัยอย่างชัดเจน โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กร และได้จัดให้มีการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย

2.1 ความหมายของการบริหารความปลอดภัย

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยไว้มากมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ (2541: 17 – 19) ได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานไว้ว่า การบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นกระบวนการ การวางแผนการบริหารจัดการ การอำนวยการ การสรรหาและพัฒนาบุคลากร การควบคุมกำกับดูแล เพื่อที่จะให้งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการทำงาน สามารถดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารองค์กรปกติ

ศิขรินทร์ สุขโต (2553: 41 - 42) ได้ให้ความหมายของการบริหารความปลอดภัยไว้ว่า การบริหารความปลอดภัย หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดบุคลากร (Staffing) การเป็นผู้นำ (Leading) การควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยที่กำหนดขึ้น โดยความร่วมมือของพนักงานและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการความปลอดภัยองค์กร คือ การดำเนินงานขององค์กร ในการจัดกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารจัดการ การอำนาจการ การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร การควบคุมกำกับดูแลทางด้านความปลอดภัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยที่กำหนดขึ้น การเสริมสร้างความปลอดภัยไปสู่กระบวนการผลิต การจูงใจให้พนักงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย ตลอดจนมีการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยตามข้อกำหนดของกฎหมาย

2.2 แนวทางในการบริหารความปลอดภัย

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารความปลอดภัยไว้มากมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

เฉลิมชัย ชัยกิตติกรณ์ (2541: 17 - 19) ได้กล่าวถึง การบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานว่าจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้มีแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริหารความปลอดภัยดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสูง จะต้องให้พันธะสัญญา แสดงความเป็นผู้นำ และให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและจริงใจ
2. ต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ชัดเจน และผู้บริหารจะต้องกำกับดูแลให้การบริหารจัดการสามารถสนองนโยบายได้
3. จัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานตามกฎหมาย และจัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงาน หรืออนุกรรมการเพื่อนำแผนงานโครงการลงปฏิบัติในสายการบังคับบัญชา หรือสายการผลิตอย่างเป็นรูปธรรม
4. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ในเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัย
5. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้างาน เพราะหัวหน้างานเป็นผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา และเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง

6. การกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมการทำงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการตอบสนองเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

7. ตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมรวมทั้งบุคลากรซึ่งสามารถจะประสานวิเคราะห์ วางแผน และดำเนินการกิจกรรมความปลอดภัยให้บรรลุวัตถุประสงค์

วิทยา อยู่สุข (2555: 74 – 77) กล่าวถึง หลักการจัดการด้านความปลอดภัยในองค์กร โดยต้องมีการร่วมมือประสานการทำงานในทุกฝ่ายภายในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติมากที่สุด โดยใช้หลักการจัดการ 3 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการด้านบริหาร (Management)

กำหนดให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ เจ้าของกิจการต้องให้ความสนใจในงานด้านนี้ ต้องเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานเกี่ยวกับงานความปลอดภัย กำหนดนโยบายการทำงานหน้าที่หลักที่ควรจะทำ คือ ต้องเป็นผู้ริเริ่มวางรากฐาน หรือนโยบายเกี่ยวกับงานความปลอดภัย ต้องเห็นถึงความสำคัญของงานด้านความปลอดภัย โดยให้ความสำคัญเท่าๆกับงานด้านการผลิต โดยการปรับปรุงสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยที่สุด ต้องจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบงานนี้ขึ้นมา และจัดหาบุคลากรที่จะมาทำงานนี้เป็นหลัก ไม่นำงานนี้ไปฝาก หรืออิงไว้กับหน่วยงานอื่นจะทำให้งานนี้เป็นงานรองไป ต้องพยายามจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงงานขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระจายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานต่างๆ โดยทำหน้าที่ประสานงานจะต้องมีการวางนโยบายเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับงานด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานทุกระดับ ต้องจัดให้มีการตรวจตราเกี่ยวกับความปลอดภัย (Safety Inspection) ต้องให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์สอบสวนเกี่ยวกับเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ต้องเน้นถึงความสำคัญของการบันทึกและรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ ต้องมีการติดตามประเมินผลอยู่ตลอดเวลา และต้องให้ความช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการด้านสถานที่ทำงาน (Work Place)

ต้องมีการปรับปรุงและจัดสถานที่ทำงานให้ปลอดภัยต่อการทำงานอยู่เสมอ โดยการจัดการควบคุมสภาพอันตราย เช่น การปรับปรุงป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอันตรายของเครื่องจักรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูง จัดการเกี่ยวกับความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสถานที่ทำงาน เตรียมการอุปกรณ์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายวัสดุต่างๆ โดยต้องเลือกให้ถูกต้องกับชนิดของงาน สะดวก ปลอดภัย ต้องมีการบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ปลอดภัยต่อการทำงาน

การปรับปรุงป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น จัดหาเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายให้กับพนักงาน จะต้องพยายามควบคุมมลพิษต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย ต้องควบคุมดูแลการผลิตการใช้สารเคมีเป็นพิษอย่างใกล้ชิด อุณหภูมิและความชื้นต่างๆ ต้องอยู่ในสภาพปกติ แสงสว่างในสถานที่ทำงานต้องพอดี มีการควบคุมป้องกันอันตรายจากเสียงดัง

3. การจัดการด้านพนักงานหรือลูกจ้าง (Employee)

เนื่องจากพนักงานลูกจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการควบคุมอันตราย จึงถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญ ถ้าขาดความร่วมมือจากกลุ่มนี้จะทำให้งานด้านความปลอดภัยไปข้างหน้าไม่ได้ สิ่งที่ต้องทำคือ ต้องมีการคัดเลือกพนักงานก่อนเข้าทำงานอย่างดี คือ ความเหมาะสมกับลักษณะงานที่จะทำ การสับเปลี่ยนหมุนเวียนและทดแทนกัน ต้องมีการอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง เช่น ก่อนเข้าทำงาน หลังทำงาน ขณะทำงาน ต้องมีการกระตุ้นให้พนักงานให้ความสนใจเกี่ยวกับความสำคัญของงานความปลอดภัย ต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยขึ้น โดยให้พนักงานระดับนี้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดี มีการให้รางวัลหรือมีมาตรการที่ดีในการพิจารณาความดีความชอบ การกระตุ้น โดยใช้โสภณูปกรณ์เข้าช่วยเพราะจะทำให้พนักงานเข้าใจได้ง่าย

ศิขรินทร์ สุขโต (2553: 41 - 42) ได้กล่าวถึงการบริหารความปลอดภัยที่ดีมีลักษณะดังนี้ คือ มีการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างความปลอดภัยไปสู่กระบวนการผลิต จูงใจให้พนักงานมีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมด้านความปลอดภัยและมีการปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัยตามข้อกำหนดของกฎหมายเป็นต้น นายจ้างหรือผู้บริหารมีส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานดังกล่าว โดยมีแนวคิดพื้นฐานในการที่จะทำให้การดำเนินการสำเร็จได้ ดังนี้

1. ผลการผลิตปลอดภัย (Safe production) คือ การบริหารที่มุ่งหมายที่จะให้ผลผลิตสำเร็จออกมาโดยปราศจากการบาดเจ็บหรือสูญเสีย
2. การป้องกันที่ต้นเหตุ (Prevention-at-source) คือ การบริหารการดำเนินงานเพื่อลดข้อขัด หรือ ป้องกันที่ต้นเหตุ เพราะหากได้ทำการป้องกันแก้ไขสภาพงานต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นแล้วก็จะทำให้โอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ อันตรายลดน้อยลง
3. ขอบเขตการดำเนินงาน คือ การบริหารงานที่มุ่งแก้ไขหรือกำหนดกิจกรรมความปลอดภัยว่าจะให้ครอบคลุมหน่วยงานใดบ้าง หรือไม่ครอบคลุมหน่วยงานใดบ้าง

4. การคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุและอันตรายคือ มุ่งที่จะแก้ไขปัญหามาจากการคาดการณ์ว่า สถานประกอบการประเภทเดียวกับของตนเคยเกิดปัญหาในเรื่องใด หรือ มีโอกาสเกิดการบาดเจ็บ สูญเสียในเรื่องใด ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้สามารถสืบค้นหรือค้นหาและควบคุมป้องกันได้

5. การแก้ไขที่เหตุอื่นเมื่อพบว่าไม่สามารถแก้ไขที่ตัวบุคคลได้ เช่น การแก้ไขสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยเสียก่อนแทนที่จะแก้ไขที่ตัวบุคคล

6. แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขสาเหตุจากอาการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น คือ การบริหารงานที่แก้ไขตามอาการหรือสิ่งที่พบเห็น เช่น พบการกระทำที่ไม่ปลอดภัยของลูกจ้าง พบสภาพของการทำงานที่ล่อแหลม เสี่ยงภัย หรือพบว่ามีอุบัติเหตุอันตราย เป็นต้น

อนามัย (ธีรวิโรจน์) เทศกะทิก (2549: 209 – 210) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการความปลอดภัยไว้ดังนี้

1. องค์การและหน้าที่ความรับผิดชอบ

การปฏิบัติงานในโครงการความปลอดภัยให้สำเร็จ ต้องมีการร่วมมือกันระหว่างบุคลากร หลายฝ่ายด้วยกัน เพื่อพัฒนาโครงการความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพ โดยมีคณะกรรมการความปลอดภัยซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากแผนกต่างๆ รวมทั้งผู้บริหารสูงสุด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ส่วนประกอบของคณะกรรมการความปลอดภัยประกอบด้วยกรรมการในโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ ผู้จัดการ ผู้ออกแบบ หัวหน้าฝ่ายผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายรักษาพยาบาล ได้แก่ พยาบาล แพทย์ ผู้จัดการด้านความปลอดภัย วิศวกรช่างซ่อมบำรุง และแผนกอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งตัวแทนลูกจ้าง โดยมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของสถานประกอบการเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการความปลอดภัยควรจัดทำนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอร่วมกันในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทุกวัน รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนจะทำให้สามารถแก้ปัญหาเรื่องความปลอดภัยได้ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจะสำเร็จได้นั้น คณะกรรมการทุกคนควรจะมีภาวะกระตือรือร้น และเข้าไปมีส่วนร่วมกับหัวหน้างานแผนกต่างๆอย่างสม่ำเสมอซึ่งนโยบายมีดังนี้

1.1 คณะกรรมการจัดทำโครงการความปลอดภัยที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ รวมทั้งมีนโยบายจัดซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรที่มีความปลอดภัย และได้มาตรฐานที่สุดมาใช้

1.2 กำหนดให้มีการรายงานการเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ รวมทั้งหาแนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก

1.3 อบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบอาชีพทุกคน ถึงอันตรายของสิ่งแวดลอมต่างๆ จากการปฏิบัติงานที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยและแนะนำวิธีการป้องกันอันตรายต่างๆ จากการปฏิบัติงาน

1.4 การวิเคราะห์ความปลอดภัยทุกระบบในกระบวนการผลิต เพื่อสืบค้นจุดอันตรายและกำหนดวิธีปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องต่างๆ ที่อาจจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

1.5 ฝึกฝนและอบรมลูกจ้าง ผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้

2. การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

การป้องกันอุบัติเหตุมีความสำคัญมาก เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งหลักการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ มีดังนี้

2.1 การจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย การจัดองค์การความปลอดภัยมีความสำคัญมาก ทำได้โดยการรวมบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมารับผิดชอบร่วมกัน เรียกว่า “คณะกรรมการความปลอดภัย”

2.2 การค้นหาข้อเท็จจริง การค้นหาข้อเท็จจริงของการเกิดอุบัติเหตุ โดยการไปดูสถานที่เกิดเหตุ และสอบสวนเหตุการณ์ทันที รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ความรุนแรงของการบาดเจ็บ จำนวนผู้บาดเจ็บ เป็นต้น

2.3 การเลือกวิธีการปรับปรุงแก้ไข ควรเลือกวิธีที่จะทำการปรับปรุงและแก้ไขสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ โดยการใช้หลักการต่างๆ เช่น ใช้หลักทางด้านวิศวกรรม หลักทางด้านบริหารจัดการ เป็นต้น

2.4 การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขสภาพแวดล้อมในการทำงานและการปฏิบัติงานที่อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น การออกกฎหมายความปลอดภัย การกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยต่างๆ การตรวจความปลอดภัย เป็นต้น

อนุศักดิ์ ฉันทไพศาล (2556: 25 - 26) ได้กล่าวถึง การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานไว้ว่า การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานต้องมีการวางแผนและปฏิบัติงานตามแผนโดยจัดทำโปรแกรม และดำเนินการจากระดับผู้จัดการสู่ระดับผู้ควบคุมงาน โดยมีขอบเขตดังนี้คือ

1. การมีส่วนร่วมของผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการต้องเข้าใจในความรับผิดชอบและหน้าที่ในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัย

และความปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ถึงอันตรายในองค์กร จัดสถานที่ทำงานให้มีความปลอดภัยตามหลักการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

2. ความรับผิดชอบต่อสุขภาพและอนามัยของพนักงาน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ควบคุมงานควรส่งเสริมให้เป็นส่วนหนึ่งในงานของผู้ควบคุมดูแล การสั่งการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพเป็นอำนาจของผู้กำกับดูแลงาน

3. นโยบายด้านสุขภาพและความปลอดภัย การจัดเตรียมนโยบายรายละเอียดด้านสุขภาพและความปลอดภัยต้องกระทำเพื่อป้องกันพนักงานให้ได้รับความปลอดภัยและกำหนดขอบเขตของผู้บริหารและพนักงานให้ชัดเจนโดยมีการเขียนเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละระดับ

4. กลไกที่มีประสิทธิภาพสำหรับพนักงานในการประชุมปรึกษาหารือ การประชุมปรึกษาหารือระหว่างนายจ้าง และพนักงานตัวแทนที่ได้รับเลือกในด้านสุขภาพและความปลอดภัย ในสถานที่ทำงาน เช่น การบ่งบอกอันตราย การประเมินและควบคุมอันตราย การสอบสวนการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ การพัฒนาปรับปรุงนโยบาย และกระบวนการด้านสุขภาพและความปลอดภัย

5. การจัดเตรียมระบบความปลอดภัยในการทำงาน ระบบความปลอดภัยในการทำงานเป็นวิธีการทั้งหมดในเรื่องความปลอดภัยในสถานที่ทำงานเฉพาะด้านซึ่งรวมถึงสถานะการจ้างงาน การจัดองค์กรสำหรับกระบวนการทำงาน วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องจักร วิธีการจ้างแรงงาน การฝึกอบรมพนักงาน การแนะนำและการควบคุมดูแลการบริหารจัดการ

6. การประเมินและควบคุมความเสี่ยงในสถานที่ทำงาน การตรวจสอบสถานที่ทำงานเพื่อบ่งบอกถึงจุดเสี่ยงอันตรายในสถานที่ทำงาน เช่น พื้นที่เสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุหรือบันทึกพื้นที่ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ โดยต้องมีการตรวจสอบอย่างชัดเจน

7. เตรียมการจัดการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถบริหารและพนักงานสามารถทำงานด้วยความรับผิดชอบ ผู้จัดการ ผู้ควบคุมดูแล และพนักงานล้วนต้องการข้อมูลและต้องการการฝึกอบรมเพื่อให้พวกเขาได้รับรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยหลีกเลี่ยงจากอุบัติเหตุได้อย่างถูกต้อง

กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน (2553: 24 – 26) ได้อธิบายถึงแนวทางการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเพื่อลดอุบัติเหตุและความสูญเสียไว้ดังนี้

1. การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสียก่อนเกิดเหตุ

สถานประกอบกิจการสามารถดำเนินการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสียได้โดยกำหนดกิจกรรมการป้องกันและควบคุมก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดปกติหรืออุบัติเหตุ ดังนี้

1.1 การกำหนดนโยบายความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารของสถานประกอบกิจการต้องมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นที่จะป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสีย โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบเรื่องความปลอดภัย มีการกำหนดเป้าหมายและมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย จัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม มีการระบุนโยบายรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงานไว้ในทุกตำแหน่งงาน มีการติดตามผลการดำเนินการและปรับปรุงแก้ไขให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 การฝึกอบรมผู้บริหารในสถานประกอบกิจการ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยในการทำงานและบทบาทหน้าที่ที่ควรรับผิดชอบ พร้อมทั้งวิธีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมทั้งวิธีการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีส่วนร่วมด้วย

1.3 การวางแผนตรวจสอบความปลอดภัย การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการวางแผนในการตรวจสอบความปลอดภัยเพื่อค้นหาสาเหตุที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุและความสูญเสีย มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และนำข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจมาปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจ ฝึกอบรมวิธีการตรวจดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยซึ่งครอบคลุมทั้งอาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน และการปฏิบัติงานของพนักงาน จัดทำรายงานการตรวจและติดตามผลการแก้ไขปรับปรุง

1.4 การวิเคราะห์งานและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์งานเป็นการดำเนินการเพื่อชี้บ่งอันตรายโดยค้นหาแหล่งอันตรายในสถานที่ทำงานโดยวิธีการต่างๆ แล้วประเมินความเสี่ยงอันตรายจากการปฏิบัติงานนั้น จัดลำดับความสำคัญและกำหนดวิธีการควบคุมความเสี่ยงต่ออันตรายโดยการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย

1.5 การสังเกตการปฏิบัติงาน เป็นการติดตามการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้เพื่อค้นหาและกำจัดพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียรวมทั้งเป็นการตรวจสอบว่าวิธีการทำงานและขั้นตอนต่างๆที่กำหนดขึ้นเพียงพอเหมาะสม มีประสิทธิภาพหรือไม่

1.6 กำหนดกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในการทำงาน สถานประกอบการกิจการต้องมีกฎระเบียบข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงมีข้อมูลด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงาน เช่น ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีที่ใช้ในสถานประกอบการที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและมีการอบรมและชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบ

1.7 การฝึกอบรมพนักงานทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานตามความต้องการรวมถึงการนิเทศงาน การสอนงานและการแนะนำงาน

1.8 การป้องกันและควบคุมด้านสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ กำหนดมาตรการและวิธีการป้องกันและควบคุมสิ่งแวดล้อมการทำงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีการตรวจสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน

1.9 การประเมินผลโครงการป้องกันและควบคุม โดยจัดให้มีระบบการประเมินผลและการติดตามผลเพื่อให้ทราบว่า โครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ดำเนินการสอดคล้องกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งรวมถึงการประเมินสภาพพื้นที่ปฏิบัติงาน การประเมินผลระบบควบคุมและป้องกันอภคภัย การประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย และการประเมินผลระบบการจัดเก็บข้อมูล

1.10 การป้องกันและควบคุมด้านวิศวกรรม ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงการออกแบบวางผังโรงงานและสถานที่ปฏิบัติงานและทบทวนผลกระทบที่เกิดขึ้น ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมในการทำงาน พื้นที่ปฏิบัติงาน อุปกรณ์ป้องกันอันตราย จัดให้มีเครื่องหมายสัญลักษณ์ และการทำสีตีเส้น ตลอดจนการป้องกันและควบคุมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการยกย้าย และการเก็บรักษาวัสดุ และระบบการป้องกันและระงับอภคภัย

1.11 การสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กร โดยมีการสื่อสารนโยบายด้านความปลอดภัยในการทำงานลงสู่การปฏิบัติ และกำหนดให้มีกิจกรรมความปลอดภัยที่สอดคล้องกับนโยบาย มีการฝึกอบรม การสอนงาน การประเมินผล การปฏิบัติงาน และมีระบบการเก็บข้อมูลรายงานต่างๆเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

1.12 การประชุมกลุ่ม เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีมอีกด้วย

1.13 การส่งเสริมด้านความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการทำงานด้วยสื่อการประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆและกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกความปลอดภัย

1.14 การจ้างและบรรจุเข้าตำแหน่งงาน การรับพนักงานเข้าทำงานใหม่อาจจะต้องคำนึงถึงทัศนคติด้านความปลอดภัย สภาพร่างกายที่เหมาะสมกับงาน มีการตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงาน มีการปฐมพยาบาลและการฝึกอบรมพนักงานใหม่

1.15 การควบคุมการจัดซื้อ ต้องวางระบบ ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

1.16 ความปลอดภัยนอกเวลาการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งครอบครัวควรได้รับการกระตุ้นให้มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัยภายในบ้าน ความปลอดภัยในการจราจร การท่องเที่ยว และสถานที่อื่น

2. การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสียขณะเกิดการสัมผัสอันตราย

กิจกรรมการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสียขณะสัมผัสกับอันตราย ได้แก่ การจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ดังนั้นเมื่อผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติงานและต้องสัมผัสกับอันตรายจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เพื่อลดการสัมผัสกับพลังงานให้น้อยที่สุดอันเป็นการลดความเสี่ยงหรือความรุนแรงของการสัมผัสกับพลังงานนั้นจะเกิดอันตรายน้อยที่สุด และควรจัดหาให้เพียงพอ เหมาะสมกับอันตรายแต่ละประเภท ตลอดจนมีข้อปฏิบัติในการใช้ มีการบำรุงรักษาและมาตรการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่

3. การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุและความสูญเสียภายหลังที่อันตรายเกิดขึ้น

กิจกรรมที่ต้องดำเนินการเมื่ออันตรายเกิดขึ้นแล้ว ได้แก่

3.1 การสอบสวนอุบัติเหตุและเหตุการณ์ผิดปกติ ซึ่งเป็นการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดอุบัติเหตุและเหตุการณ์ผิดปกติเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำอีก

3.2 การโต้ตอบเหตุฉุกเฉิน ต้องมีแผนฉุกเฉินและจัดให้มีผู้รับผิดชอบในกรณีที่เกิดภาวะฉุกเฉิน มีการฝึกอบรมขั้นตอนการปฏิบัติ มีการฝึกซ้อมแผนและทบทวนบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบตามแผน อันรวมถึง การอพยพคน การปฐมพยาบาล การเคลื่อนย้ายวัสดุอุปกรณ์ การค้นหาและช่วยชีวิต

3.3 การวิเคราะห์อุบัติเหตุและอุบัติการณ์ เป็นการนำข้อมูลจากการสอบสวนอุบัติเหตุมาวิเคราะห์สาเหตุ มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาและการดำเนินการแก้ไขปัญหาล้วนแล้วนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา

กล่าวโดยสรุป แนวทางในการบริหารจัดการความปลอดภัย ควรเริ่มต้นจากผู้บริหารระดับสูงที่ต้องให้พันธะสัญญา แสดงความเป็นผู้นำ มีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีการกำหนด

นโยบายความปลอดภัยและมีการกำกับดูแลการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบาย การจัดตั้ง คณะกรรมการความปลอดภัยเพื่อให้สามารถนำแผนงาน โครงการต่างๆไปดำเนินการปฏิบัติ การ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน และพนักงานทุกระดับ การกำหนด แผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัย จัดให้มีระบบความปลอดภัยในการทำงาน การ ประเมินความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยงในสถานที่ทำงาน การจัดฝึกอบรมให้กับพนักงานทุกระดับ เพื่อให้พนักงานได้มีความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การให้พนักงานได้มี ส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย คือ กฎกระทรวงกำหนด มาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงาน พ.ศ. 2549 และกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้าน ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 ซึ่งผู้วิจัยจะขอ นำเสนอโดยสรุป ดังนี้

1. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.1 กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับแก่สถานประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการปิโตรเลียมหรือปิโตรเคมี
- 1.1.2 การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง ดัดแปลง แปรสภาพ ทำให้เสีย หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน รวมทั้งการ ต่อเรือ การให้กำเนิด แปลง และจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น
- 1.1.3 การก่อสร้าง ต่อเติม ดัดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ทางรถไถเดิน ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของการก่อสร้าง
- 1.1.4 การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และ รวมทั้งการบรรทุกขนถ่ายสินค้า
- 1.1.5 สถานีบริการหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ
- 1.1.6 โรงแรม

1.1.7 ห้างสรรพสินค้า

1.1.8 สถานพยาบาล

1.1.9 สถาบันทางการเงิน

1.1.10 สถานตรวจทดสอบทางกายภาพ

1.1.11 สถานบริการบันเทิง นันทนาการ หรือการกีฬา

1.1.12 สถานปฏิบัติการทางเคมีหรือชีวภาพ

1.1.13 สำนักงานที่ปฏิบัติงานสนับสนุนสถานประกอบกิจการตาม (1.1.1) ถึง (1.1.12)

1.1.14 กิจการอื่นตามที่กระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

1.2 กำหนดให้นายจ้างดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.2.1 จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานจนกว่าลูกจ้างจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งมีการควบคุม กำกับ ดูแล โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ ทั้งนี้ให้รวมไปถึงผู้รับเหมาชั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วงเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการนั้นด้วย

1.3 กรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่หรือให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะหรือสภาพงานที่แตกต่างไปจากเดิมอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดให้มีการอบรมลูกจ้างให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

1.4 กรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่นที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ให้นายจ้างแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานในสถานที่ดังกล่าว พร้อมทั้งวิธีการป้องกันอันตรายให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน

1.5 สถานประกอบกิจการต่อไปนี้ต้องแต่งตั้งลูกจ้างระดับหัวหน้างานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

1.5.1 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.1) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

1.5.2 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.6) ถึง (1.1.14) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป

1.6 สถานประกอบกิจการต่อไปนี้ ต้องจัดให้ลูกจ้างระดับบริหารทุกคนเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

1.6.1 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.1) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 2 คน
ขึ้นไป

1.6.2 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.6) ถึง (1.1.14) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คน
ขึ้นไป

1.7 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.2) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 - 49 คน
ต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคอย่างน้อย 1 คน เพื่อปฏิบัติงานด้าน
ความปลอดภัยไม่น้อยกว่าวันละ 1 ชั่วโมง เว้นแต่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ
เทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพอยู่แล้ว

1.8 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.2) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 - 99 คน
ต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงอย่างน้อย 1 คน เว้นแต่มีเจ้าหน้าที่
ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพอยู่แล้ว

1.9 สถานประกอบกิจการต่อไปนี้ ต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
ระดับวิชาชีพอย่างน้อย 1 คน

1.9.1 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.1) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

1.9.2 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.2) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คน
ขึ้นไป

1.10 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานต้องเป็นลูกจ้างระดับ
หัวหน้างานและมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.10.1 ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

1.10.2 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ
หัวหน้างานตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน
ของลูกจ้าง พ.ศ. 2540

1.11 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.11.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยหรือ
เทียบเท่า

1.11.2 เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานและผ่าน
การฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

1.11.3 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง พ.ศ. 2540

1.12 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1.12.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือ เทียบเท่า

1.12.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง อนุปริญญา หรือเทียบเท่า และผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

1.12.3 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคหรือระดับพื้นฐานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีและผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศ กำหนด

1.13 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.13.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือ เทียบเท่า

1.13.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานรับรอง

1.14 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารต้องเป็นลูกจ้างระดับบริหารและมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.14.1 ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

1.14.2 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง พ.ศ. 2540

1.15 ให้นายจ้างจัดให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มเติม

1.16 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 50 – 99 คน ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่า 5 คน ดังนี้

1.16.1 นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร 1 คน เป็นประธานกรรมการ

1.16.2 ผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชา 1 คน เป็นกรรมการ

1.16.3 ผู้แทนลูกจ้าง 2 คน เป็นกรรมการ

1.16.4 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.17 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 100 – 499 คน ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่า 7 คน ดังนี้

1.17.1 นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร 1 คน เป็นประธานกรรมการ

1.17.2 ผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชา 2 คน เป็นกรรมการ

1.17.3 ผู้แทนลูกจ้าง 3 คน เป็นกรรมการ

1.17.4 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.18 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่า 11 คน ดังนี้

1.18.1 นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร 1 คน เป็นประธานกรรมการ

1.18.2 ผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชา 4 คน เป็นกรรมการ

1.18.3 ผู้แทนลูกจ้าง 5 คน เป็นกรรมการ

1.18.4 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.19 ต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งร้องขอ

1.20 ในการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการต้องแจ้งกำหนดการประชุมและระเบียบวาระการประชุมให้กรรมการทราบอย่างน้อย 3 วันก่อนถึงวันประชุม

1.21 ให้นายจ้างจัดให้คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมายภายใน 60 วันนับแต่วันที่แต่งตั้งหรือเลือกตั้ง

1.22 เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายใดๆ ให้นายจ้างเรียกประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการโดยมิชักช้าเพื่อดำเนินการทบทวนรายงานการสอบสวน อุบัติเหตุ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางป้องกันแก่ใจต่อนายจ้าง แล้วให้นายจ้างพิจารณาและดำเนินการตามมติ หรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการโดยมิชักช้า โดยมติหรือข้อเสนอแนะนั้นต้องมีเหตุผลอันสมควรและสอดคล้องกับมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด

1.23 นายจ้างต้องสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และไม่กระทำการใดที่ทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

1.24 ให้นายจ้างปิดประกาศรายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการฯ โดยเปิดเผย ณ สถานประกอบกิจการ หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการฯ ให้นายจ้างดำเนินการปิดประกาศใหม่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ในการปิดประกาศดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้อย่างน้อย 15 วัน และส่งสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการต่ออธิบดีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งหรือมีการเปลี่ยนแปลง

1.25 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.1) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ภายใน 360 วัน

1.26 สถานประกอบกิจการตาม (1.1.2) ถึง (1.1.5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการภายใน 360 วัน หากภายหลังมีลูกจ้างลดลงน้อยกว่า 200 คน ให้คงหน่วยงานฯ ไว้เว้นแต่มีลูกจ้างลดลงน้อยกว่า 100 คน

1.27 ให้นำหน่วยงานความปลอดภัยฯ ขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุดของสถานประกอบกิจการ

1.28 ให้นายจ้างแต่งตั้งบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพหรือผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดเป็นหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ

1.29 ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเพื่อขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

1.30 ให้นายจ้างส่งผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง (จปท.) และระดับวิชาชีพ (จปว.) ต่ออธิบดีทุก 3 เดือนตามปีปฏิทิน ภายในไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่ครบกำหนด

1.31 เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหายตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ให้นายจ้างแจ้งต่ออธิบดีภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรจะได้ทราบ

1.32 ให้นายจ้างปิดประกาศมติของที่ประชุมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานไว้ในที่เปิดเผยภายใน 7 วันนับแต่วันประชุม

1.33 นายจ้างต้องจัดทำสำเนาบันทึกรายงานการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการและหน่วยงานความปลอดภัยฯ และเก็บไว้ในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ปี นับแต่วันที่จัดทำพร้อมให้พนักงานแรงงานตรวจสอบได้

2. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ ให้นายจ้างส่งสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพต่ออธิบดี

2.2 ให้นายจ้างเก็บสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ รวมทั้งหลักฐานการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพไว้ในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.3 สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

2.3.1 นโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3.2 โครงการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3.3 แผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3.4 การประเมินผลและทบทวนการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3.5 การดำเนินการปรับปรุงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.4 ให้นายจ้างปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.5 ให้นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.5.1 ควบคุมดูแลการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน

2.5.2 ส่งเสริมให้ลูกจ้างทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้างในกรณีที่ผู้ดำเนินการเป็นผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร

2.6 ให้นายจ้างจัดทำเอกสารเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน และเก็บไว้ในสถานประกอบการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี นับแต่วันจัดทำ

2.7 นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานได้

ส่วนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไว้มากมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอนำเสนอไว้ดังนี้

ชนรรดา ชวนะเดมิย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอยู่ในระดับมาก

พีระสัณฑ์ เอี่ยมศิริ (2552: 108) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับมาก แรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ภัทรทิยา กิจจิวิ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานอยู่ในระดับมาก

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: 143) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์ โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 208 คน ผลการวิจัยพบว่า ช่างพิมพ์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานอยู่ในระดับดี

สมภพ วงศ์ประสาร (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มนมและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มนมถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานอยู่ในระดับมาก

สุชาติพิทย์ โภบาล (2546: 104) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับดี

กวิณซ์ตา อภิธนาคล (2546: 103) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคนงาน โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 245 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานกับข้อมูลส่วนบุคคล

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงาน

ที่สังกัด ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานไว้มากมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอเสนอไว้ดังนี้

4.1 เพศกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

บุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ระดับปฏิบัติการ โรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป จำนวน 236 คน พบว่าเพศแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภัทธิตยา กิจจิวิ (2551: 79) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตใน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตใน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

ทรัพย์สตรี แสนทวีสุข (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับสารเคมีของพนักงานในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 504 คน พบว่า เพศแตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับสารเคมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่า เพศแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

สมภพ วงศ์ประสาร (2546: 111) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคณงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า คณงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

สุชาติพิทย์ โภบาล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคณงานใน โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า คณงานใน โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานีที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคณงานใน โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตอุปกรณ์จากโลหะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กวิณซ์ตา อภิชนาดล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงานโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน พบว่า เพศแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องเพศกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.2 อายุกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

นพรัตน์ เทียงคำดี (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 270 คน พบว่า อายุแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับปานกลาง

ณัฐกาญจน์ เคนอ่อน (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายสินค้าการทำเรือแห่งประเทศไทย จำนวน 1,348 คน พบว่า อายุแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

ชนรดา ชวนะเดมิย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า พนักงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐมที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป จำนวน 236 คน พบว่า อายุแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภัทรทิยา กิจจิวิ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมภพ วงศ์ประสาร (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มนมและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มนมและถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า คนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มนมและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สุชาติพิทย์ โคนบาล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า คนงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตอุปกรณ์จากโลหะจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กวิณซ์ตา อภิธนาตล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคนงานโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน พบว่า อายุแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่า อายุแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องอายุกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า อายุเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.3 ระดับการศึกษากับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ณัฐกาญจน์ เคนอ่อน (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายสินค้าการทำเรือแห่งประเทศไทย จำนวน 1,348 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

บุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ระดับปฏิบัติการ โรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป จำนวน 236 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชนรดา ยูวนะเดมีย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของ
คนงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า คนงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกัน
อุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

ภัทรทิยา กิจจิวิ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน
อุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตใน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขต
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตใน โรงงานอุตสาหกรรม
ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและ
อนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต ในการทำงาน ของ
พนักงานบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด จำนวน 197 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันมี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

กิตติ ทิศขันธ์ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาการศึกษาความคิดเห็นต่อการป้องกันอุบัติเหตุ
ในบริษัท มัตสึชิมะอิเล็กทรอนิกส์ (อยุธยา) จำกัด จำนวน 243 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่าง
กันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุจากการ
ทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน
208 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุใน
การทำงาน

สมภพ วงศ์ประสาร (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุจากการ
ทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มถนอมอาหาร
จำนวน 354 คน พบว่า คนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอ
สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ
จากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สุรชาติพย์ โคนบาล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน
อุบัติเหตุของคนงานใน โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า คนงานใน

โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคณงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตอุปกรณ์จากโลหะไม่แตกต่างกัน

กวิณซ์ตา อภิธนาคล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคณงาน โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องระดับการศึกษากับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.4 หน่วยงานที่สังกัดกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

บุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษา พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป บริษัทตรีอรรธนุรณ จำกัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คน พบว่า พนักงานที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัย ในการทำงานขององค์การพฤติกรรมความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ปูนซิเมนต์ไทยทุ่งสง จำกัด จำนวน 197 คน พบว่า พนักงานที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องหน่วยงานที่สังกัดกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า หน่วยงานที่สังกัดเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.5 ประสบการณ์การทำงานกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

บุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป จำนวน 236 คน พบว่า ประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชนรดา ยูวนะเตมีย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม

โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า คนงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐมที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

ภัทรทิยา กิจจิ๋ว (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

กิตติ ทิศขันธ์ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาการศึกษาค้นคิดเห็นต่อการป้องกันอุบัติเหตุในบริษัท มัตสึชิมะอิเล็กทรอนิกส์ (อยุธยา) จำกัด จำนวน 243 คน พบว่าประสบการณ์ทำงานต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่าประสบการณ์ทำงานต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

สมภพ วงศ์ประสาร (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า คนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สุชาติพิทย์ โภบาล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า คนงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานีที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องประสบการณ์การทำงานกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.6 ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

นพรัตน์ เทียงคำดี (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 270 คน พบว่า ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับปานกลาง

บุรินทร์ ทองอุคม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป จำนวน 236 คน พบว่า ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชนรดา ชวนะเดมิย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า พนักงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐมที่มีประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์การพฤติกรรมความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ปูนซิเมนต์ไทยทุ่งสง จำกัด จำนวน 197 คน พบว่า ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่าประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน

สุรชาติพย์ โคนบาล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 304 คน พบว่า พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานีที่มีประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุเป็นตัวแทนหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

มีนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ให้ความสนใจ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไว้มากมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอเสนอไว้ดังนี้

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549: 114) ศึกษา การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย ท่งสง จำกัด จำนวน 197 คน พบว่า การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานขององค์กรโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กรจะเป็นตัวกระตุ้นให้พนักงานมีการแสดงพฤติกรรมปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เพราะเมื่อองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงได้ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย จึงส่งผลให้พนักงานเหล่านั้นมีความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย โดยพนักงานจะมองว่าเป็นการช่วยสร้างภาพลักษณ์ในการทำงานที่ดีและปลอดภัยให้กับองค์กร

สุธาทิพย์ รongสวัสดิ์ (2555: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 310 คน พบว่า ปัจจัยการรับรู้เรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงานทั้ง 5 ด้าน คือ นโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ด้านความปลอดภัย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย ทักษะคนที่มีความปลอดภัย การจูงใจด้านความปลอดภัย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรเป็นตัวแทนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่าตัวแปรต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้คัดสรรมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุ หน่วยงานที่สังกัด ที่แตกต่างกันและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร ล้วนเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในครั้งนี้ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย โดยมีพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มศึกษา

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 260 คน ที่ทำงานกับบริษัทในปีพ.ศ.2558 โดยปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง ฝ่ายห้องปฏิบัติการทดลองและฝ่ายคลังสินค้า ซึ่งสังกัดอยู่ใน 4 โรงงาน คือ โรงงานบางปู โรงงานบางปะกง โรงงานระยอง และโรงงานเต็มแคท (แผนกทรัพยากรบุคคล บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด, 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟประเทศไทยจำนวน 158 คน จากโรงงาน 4 แห่ง ซึ่งได้มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร 2542: 10 – 11) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

(Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนหน่วยงานที่สังกัดและใช้วิธีการจับสลากรายชื่อมาตามจำนวนที่กำหนดดังรายละเอียดในตารางที่ 1

สำหรับสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, อ้างถึงใน ประคองกรรมสูตร 2542: 10 - 11) มีรายละเอียดดังนี้

จากสูตร

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของกลุ่มประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ของกลุ่มตัวอย่าง
 มีค่าเท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} = \frac{260}{1 + 260(0.05)^2} = 157.57$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 158 คน

ตารางที่ 1 แสดงขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทย

ลำดับที่	หน่วยงานที่สังกัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	โรงงานบางปู	39	24
2	โรงงานบางปะกง	116	70
3	โรงงานระยอง	31	19
4	โรงงานเคมีแคท	74	45
รวม		260	158

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับสูงสุดจำนวน 10 คน โดยจะเป็นการคิดคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลในเรื่องมุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

2.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

2.1.1.1 เพศ แบ่งเป็น

เพศชาย

เพศหญิง

2.1.1.2 อายุ

18 – 24 ปี

25 – 34 ปี

35 – 44 ปี

45 – 55 ปี

2.1.1.3 ระดับการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)

ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)

ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.1.4 ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ปี

2 – 5 ปี

มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

2.1.1.5 ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ

เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล

เคยได้รับอุบัติเหตุที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล

2.1.1.6 หน่วยงานที่สังกัด

โรงงานระยอง

โรงงานบางปู

โรงงานเค็มแคะ

โรงงานบางปะกง

2.1.2 การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 5 ด้านคือ

ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัท

จัดขึ้น

ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย

อยู่เสมอ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีข้อคำถามจำนวน 47 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด จำนวน 10 ข้อ

การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น จำนวน 10 ข้อ

การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย จำนวน 10 ข้อ

การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน จำนวน 9 ข้อ

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ จำนวน 9 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้		
ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความนั้น ทุกครั้ง
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความนั้น บ่อยครั้งแต่ไม่ถึงกับทุกครั้ง
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความนั้น เพียงบางครั้ง
ปฏิบัตินานๆครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความนั้น เพียงนานๆครั้ง
ไม่เคยปฏิบัติเลย	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยปฏิบัติตามข้อความ นั้นเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน จะได้คะแนน 5 ถึง 1 สำหรับคำตอบปฏิบัติทุกครั้งถึงไม่เคยปฏิบัติเลยตามลำดับ ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนน้อยกว่า ส่วนข้อความตรงกันข้ามจะให้คะแนนกลับกัน (ข้อ 8, 10 และ 23)

เกณฑ์ในการแปลความหมาย พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981: 179 – 182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรจะได้คะแนน 5 ถึง 1 สำหรับคำตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุดถึงเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุดตามลำดับ

เกณฑ์ในการแปลความหมาย การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981: 179 – 182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงการจัดการความปลอดภัยในองค์กรหากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับมุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ

ปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับสูงสุดจำนวน 10 คน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 7 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท

1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

2. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น มีคำถาม 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

2.3 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

3. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย

3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

4. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

5. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

5.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

6. วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 5 ประเด็น ดังนี้

6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ

6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง

6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

7. ประเด็นคำถามมุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 6 ประเด็น ดังนี้

7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

7.2 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน

7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย

ส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย อยู่เสมอ

7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการ ได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความ ปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และเพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

4.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม ตามรายละเอียดของ นิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 สร้างข้อคำถามแบบสอบถามและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับคำตอบ แต่ละข้อ

4.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และดำเนินการหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยข้อคำถามของแบบสอบถาม ทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปใน ทุกรายข้อ

4.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

4.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกัน อุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยและ

แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ในโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

4.6.1 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 47 ข้อ วิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ .927

4.6.2 แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ .967

4.7 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีข้อคำถาม 7 ประเด็น ผ่านการตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา นำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับสูงสุดจำนวน 10 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือถึงประธานและกรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย พร้อมทั้งนำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมแก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 158 ชุด

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยแบบสอบถามของพนักงานกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 158 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และดำเนินการลงรหัสในแบบสอบถามและนำข้อมูลทั้งหมด 158 ชุดมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.3.1 ผู้วิจัยคิดคะแนนพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานรายบุคคลจากการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ

ปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการดำเนินการเพื่อพัฒนาวิธีการและรูปแบบในการส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการอันนำไปสู่การป้องกันและลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานต่อไป

5.3.2 ผู้วิจัยติดต่อพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน เพื่อบันทึกหมายเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยเป็นผู้เดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5.3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นที่กำหนด โดยการจดบันทึกและบันทึกเสียงอย่างเปิดเผยทั้ง 10 คน และนำข้อมูลบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์ที่ได้รับกลับคืนถอดเทป บันทึกข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ

6.2 วิเคราะห์ค่าระดับ การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรและพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test

6.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way

ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test for all possible comparison)

6.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

6.6 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทยและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทย 4) เพื่อศึกษามุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 158 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนหน่วยงานที่สังกัดและใช้วิธีการจับสลากรายชื่อมาตามจำนวนที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น .927 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร ได้ค่าความเชื่อมั่น .967 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test)

การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับมุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานโดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 158 คน พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 พนักงานส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 – 34 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 ส่วนมากมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนมากมีอายุงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ประสบการณ์ในการได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานส่วนมากไม่เคยได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 หน่วยงานที่สังกัดพนักงานส่วนมากทำงานอยู่โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมแคร้เคมีคอล (โรงงานระยอง/ โรงงานบางปะกง) จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยและการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร พบว่า พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอและด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, 4.44, 4.27$ และ 3.94 ตามลำดับ) และระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัย จะดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' สรุปได้ดังนี้

3.1 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3.2 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3.3 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3.4 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3.5 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3.6 พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ($r = .557$)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอมีความสัมพันธ์การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรมากที่สุด ($r = .538$) รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและด้านการใช้อุปกรณ์เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ($r = .490, .450, .331$ และ $.327$ ตามลำดับ)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน สามารถสรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

5.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

5.1.1 การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท พบว่า พนักงานทุกคนมีการปฏิบัติตามตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทที่มีการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่บริษัทได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภทอย่างครบถ้วนทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน การแต่งกายอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบของสถานที่ทำงาน ในขณะที่เวกกันก็จะมีการแจ้งหัวหน้างานเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกรณีพบความผิดปกติ การไม่ปฏิบัติลดขั้นตอนหรือสองฝัดสองลูกด้วยตนเอง การดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ และมีการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง

5.1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด พบว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัดสามารถช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ เนื่องจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบจะช่วยลดโอกาสการเกิดอุบัติเหตุ

5.2 ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

5.2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พบว่า พนักงานได้เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น โดยให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าร่วมงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน เพราะได้ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ได้รู้จักเพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งจากโรงงานเดียวกันและโรงงานต่างสาขา นอกจากนั้นยังได้เข้ารับการ

อบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่บริษัทกำหนด การเข้าร่วมซ้อมแผนฉุกเฉิน การเดินตรวจความปลอดภัยในพื้นที่ทำงาน เนื่องจากได้รับความรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันพนักงานได้เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของตนเอง เช่น การมีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนในการทำงาน การเขียนรายงานเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านความปลอดภัย

5.2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พบว่า พนักงานเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น เนื่องจากมองเห็นว่าได้ทบทวนความรู้ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมต่างๆ ได้มีการแบ่งปันความคิดกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานในการปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ได้มุมมองต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและมีจิตสำนึกที่ดีในการป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

5.2.3 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พบว่า การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น สามารถช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้เพราะพนักงานได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยมากขึ้น

5.3 ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

5.3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย พบว่า พนักงานได้กล่าวถึงวิธีการและแนวทางในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย ดังนี้คือ ต้องมีการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนใช้งาน เมื่อพบว่าอุปกรณ์อยู่ในสภาพชำรุด ต้องมีการเปลี่ยนหรือบอกหัวหน้างานให้ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยตั้งแต่ก่อนนำมาใช้งาน ต้องรู้จักวิธีการใช้งานอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ รวมถึงต้องมีทักษะและความชำนาญในการใช้งาน ต้องได้รับการฝึกอบรมและศึกษาคู่มือก่อนใช้งานทุกครั้งและไม่ปฏิบัติงานแบบลัดขั้นตอน

5.3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย พบว่า การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร อย่างปลอดภัย ส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ เนื่องจากอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีตามระยะเวลาที่กำหนด การไม่ใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุด หยุดใช้งานหรือมีการเปลี่ยนทันทีโดยแจ้งหัวหน้างานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับทราบเมื่อพบสภาพของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ไม่ปลอดภัย

5.4 ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

5.4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน พบว่า พนักงานได้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท นอกจากนี้ยังต้องมีการตรวจสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานทั้งก่อนและหลังการใช้งานเป็นประจำและเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์มีสภาพชำรุดหรือหมดอายุการใช้งานและต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ถูกประเภทตามลักษณะของงาน

5.4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน พบว่า การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยในการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเพราะช่วยป้องกันและลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ

5.5 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

5.5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย พบว่า พนักงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยผ่านกิจกรรมต่างๆของบริษัทด้วยความรับผิดชอบและทำอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส การดูแลพื้นที่รับผิดชอบของตนเองให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงการเดินสำรวจความปลอดภัยในพื้นที่ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการแจ้งหัวหน้างานเมื่อพบเห็นสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยเพื่อดำเนินการปรับปรุงและการดูแลพื้นที่การทำงานให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยหลังทำงานเสร็จสิ้น

5.5.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ พบว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอจะส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยถ้าพื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย พนักงานสามารถหยิบจับเครื่องมือได้สะดวกและถูกต้องปลอดภัย และส่งผลให้พนักงานมีความสบายใจในการทำงาน ช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ

5.6 วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

5.6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ พบว่า พนักงานเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุที่บริษัทดำเนินการอยู่นั้นค่อนข้างครอบคลุมถึงวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุอยู่แล้ว จึงนำเสนอเพิ่มเติมเพียงบางประเด็น ดังนี้ ควรให้มีการระดมสมองกันหลายๆฝ่ายในการหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาและปรับปรุงวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุร่วมกัน เน้นให้พนักงาน

ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และควรมีการดำเนินการตามแนวทางต่างๆที่ได้ทำคืออยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส

5.6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง พบว่า พนักงานมีวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาด้วยการแจ้งหัวหน้างาน หรือในกรณีเกิดกับเพื่อนร่วมงานจะมีการแจ้งเตือนในเบื้องต้น หากยังไม่ได้ผลก็จะแจ้งหัวหน้างานในลำดับต่อไป ส่วนในเรื่องการดูแลสุขภาพนั้น พนักงานให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยมีวิธีการในการปฏิบัติตนด้วยการออกกำลังกาย ทานอาหารและพักผ่อนอย่างเพียงพอเพื่อให้มีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจเพื่อให้ทำงานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา นอกจากนั้นยังต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามข้อกำหนดทุกครั้ง

5.6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานมีความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ในด้านการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงานเพราะคิดถึงตัวเอง เพื่อนร่วมงานและครอบครัว นอกจากนั้นการที่ได้ประสบกับเหตุการณ์ที่เคยเห็นเพื่อนร่วมงานเกิดอุบัติเหตุ หรือเคยได้รับการตักเตือนจากหัวหน้างานก็จะทำให้มีความตระหนักและขยันเตือนตัวเองอยู่เสมอให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย รวมถึงการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

5.6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ พบว่า พนักงานทุกคนมีความคิดเห็นต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ว่ามีความเหมาะสมและพึงพอใจในบริษัทที่มีการกำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจนและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมของบริษัทเพราะได้พัฒนาตนเองมากขึ้น พึงพอใจในมาตรการเรื่องการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัยที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน พึงพอใจที่บริษัทได้มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อย่างครบถ้วนและเหมาะสมและพึงพอใจที่บริษัทมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมถึงหัวหน้างานและทีมงานความปลอดภัยยังช่วยเหลือพื้นที่การทำงานต่างๆให้มีความปลอดภัย

5.6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ พบว่า พนักงานได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้ การให้พนักงาน

มีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการปรับปรุงตั้งแต่ต้น เพราะจะทำให้การออกแบบนั้น ๆ ตรงกับความต้องการและมีความปลอดภัย ควรจัดให้มีการจัดการฝึกอบรมเฉพาะให้กับพนักงานกะ เช่น การประเมินความเสี่ยงในการทำงาน นอกจากนี้ยังนำเสนอเรื่องการจัดให้มีการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้พนักงานทุกคนมีความใส่ใจด้านความปลอดภัย การจัดทำมาตรการเพิ่มเติมในเรื่องป้ายเตือนอันตรายในจุดต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องมือเครื่องจักร การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ไม่มีอีเมลในการติดต่อสื่อสาร การดำเนินการทำ 5ส อย่างต่อเนื่องเพื่อให้พื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสะอาดมากยิ่งขึ้นและการย้ำเตือนให้กับพนักงานกะบ่ายและกะกลางคืนให้ดูแลตนเองด้านความปลอดภัยมากขึ้น

5.7 มุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

5.7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นว่าการที่บริษัทกำหนดมาตรการความปลอดภัยต่างๆ นั้นเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์กับพนักงาน เนื่องจากทำให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน รู้หน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในการทำงานจากการได้เข้ารับการอบรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางบริษัทจัดขึ้น รวมถึงรู้ประโยชน์และโทษของการทำงานด้วยความปลอดภัยและไม่ปลอดภัยทำให้ต้องระมัดระวังตนเอง และพนักงานบางคนมีประสบการณ์ตรงจากการประสบกับอุบัติเหตุหรือจากเหตุการณ์ของคนใกล้เคียงทำให้ยังมีความเชื่อมั่นในมาตรการต่างๆ ที่บริษัทได้กำหนดและลงมือปฏิบัติตามมาตรการนั้นอย่างจริงจัง

5.7.2 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นที่ความปลอดภัยเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน เพราะหากอุบัติเหตุเกิดขึ้นต้องมีคนได้รับบาดเจ็บและเกิดความเสียหาย จึงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน เนื่องจากพนักงานรู้ว่างานที่ตนทำนั้นมีความเสี่ยง ทำให้ต้องมีความระมัดระวังด้วยการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยต่างๆ เช่น การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างครบถ้วน ไม่ทำงานลัดขั้นตอน และหากพบเหตุการณ์หรือสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยต้องรีบแจ้งหัวหน้างานทันที เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายมากกว่าเดิม

5.7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พนักงานให้ความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของ

หน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านเป็นอย่างมาก เพราะการที่หน่วยงานมีความเคร่งครัดจะช่วยให้พนักงานใส่ใจและต้องปฏิบัติตามจนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นนิสัย ซึ่งหากบริษัทไม่เข้มงวดหรือเคร่งครัดอาจทำให้พนักงานเผลอเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

5.7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน ผลักดันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานมีความพึงพอใจต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงาน เนื่องจาก หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอย่างมากในการกำหนดมาตรการการทำงานอย่างปลอดภัยที่มีความชัดเจนและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติในทิศทางเดียวกันเพื่อช่วยลดอุบัติเหตุ ทำให้พนักงานมีความเข้าใจและมั่นใจมากขึ้นและกล้าที่จะบอกปัญหาเมื่อพบเจอสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพราะบริษัทจะมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้พนักงาน โดยทันที

5.7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีมุมมองในประเด็นนี้คือ เพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานมีความสำคัญค่อนข้างมากต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน โดยหัวหน้างานเป็นผู้ให้คำแนะนำกับพนักงานในเรื่องความปลอดภัย ช่วยในการข่าเตือน สอนงาน แบ่งปันประสบการณ์และความรู้ ส่วนเพื่อนร่วมงานจะช่วยเตือนกัน ช่วยสอนงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและให้คำแนะนำในการทำงาน ในขณะที่ด้วยกันครอบครัวจะมีส่วนช่วยในการเตือนสติให้ทำงานด้วยความปลอดภัย เป็นแรงจูงใจในการทำงานอย่างปลอดภัยเพราะถ้าเป็นอะไรไปจะส่งผลถึงครอบครัว

5.7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พบว่า ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีแรงจูงใจในการทำงานของตัวพนักงานเอง นอกจากนั้นการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของบริษัท การสื่อสารด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอและปัจจัยเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่น่าอยู่และเป็นระเบียบ เป็นปัจจัย ที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย และระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 แสดงให้เห็นถึง พนักงานชายมีความคล่องตัว กระฉับกระเฉง แข็งแรง เหมาะกับการทำงานระดับปฏิบัติการใน โรงงานอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุระหว่าง 25 – 34 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 แสดงให้เห็นถึง กลุ่มตัวอย่างในวัยนี้ เป็นวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในงานของตนเอง รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในมาตรการด้านความปลอดภัยต่างๆ และเป็นวัยที่อยู่ในช่วงสร้างเนื้อสร้างตัว สร้างครอบครัว จึงต้องดูแลและระมัดระวังตนเองค่อนข้างมากในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย นอกจากนี้ในกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า (ปวส.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) เป็นจำนวนถึง 118 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7 ซึ่งเป็นงานสายช่างโดยตรงที่ได้ผ่านการเรียนภาคปฏิบัติของงานช่าง จึงทำให้มีความรู้และความชำนาญในการทำงานเป็นพื้นฐาน เมื่อเข้ามาทำงานใน โรงงานอุตสาหกรรมจึงสามารถใช้ทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยมากขึ้น และในขณะเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 แสดงให้เห็นถึง พนักงานที่ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดูแลตนเองและปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 แสดงให้เห็นถึง พนักงานมีทักษะและความชำนาญในการทำงาน มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานและกฎระเบียบต่างๆของบริษัท สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองและในขณะเดียวกันพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานจะคอยเป็นที่ปรึกษาและช่วยสอนงานให้กับพนักงานรุ่นใหม่ๆ จึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจะช่วยให้การป้องกันอุบัติเหตุหรือลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุได้ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเป็นวิธีการที่ง่ายและใกล้ตัวที่สุดที่พนักงานทุกคนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ ดังนั้นพนักงานจึงให้ความสำคัญในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการป้องกันอุบัติเหตุมากที่สุด

ดังจะเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไว้มากที่สุด จากข้อคำถามข้อที่ 15 ที่ว่า “ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีของบริษัทจัดให้ทุกครั้ง ($\bar{x} = 4.91$)” เนื่องจาก พนักงานให้ความสำคัญในการดูแลและห่วงใยสุขภาพของตนเองเป็นอย่างมาก จึงเข้ารับการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีตามที่บริษัทจัดให้ทุกครั้ง และข้อคำถามข้อที่ 6 ที่ว่า “ก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านคำนึงถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction) ($\bar{x} = 4.78$)” เนื่องจากพนักงานรับรู้และปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยที่บริษัทจัดให้อย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกกระบวนการ และพนักงานได้ผ่านการอบรมและการสอนงานจากหัวหน้างานให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นย้ำถึงผลกระทบและความรุนแรงของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น หากไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือทำงานลัดขั้นตอน และข้อคำถามข้อที่ 34 ที่ว่า “ท่านใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างถูกต้องตามคู่มือการใช้งาน” ($\bar{x} = 4.78$) เนื่องจากพนักงานทราบว่า การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจะช่วยให้การป้องกันอุบัติเหตุหรือลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุได้ แต่หากใช้ไม่ถูกวิธีหรือไม่ถูกต้องตามคู่มือการใช้งาน อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลนั้นจะไม่ได้ช่วยในการลดหรือป้องกันอุบัติเหตุได้เลย

ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนรดา ยูวะเตมีย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรธิยา กิจจิวิ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของมณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: 143) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

ของช่างพิมพ์ โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 208 คน ผลการวิจัยพบว่า ช่างพิมพ์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมภพ วงศ์ประसार (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องคั้มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องคั้มถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) แสดงว่า พนักงานมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร เนื่องจากองค์กรมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยที่ชัดเจนด้วยการให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกโดยมีการสื่อสารให้พนักงานทุกคนรับทราบผ่านการฝึกอบรมและการติดบอร์ดสื่อสารในพื้นที่การทำงาน ผู้บริหารขององค์กรแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกและมีการสื่อสารเรื่องความปลอดภัยถึงพนักงาน โดยตรงผ่านการประชุมและการสนทนากับผู้บริหารให้กับพนักงานในทุกสำนักงานและ โรงงานเป็นประจำ นอกจากนี้พนักงานยังได้รับการอบรมในเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนและมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด พนักงานทุกคนได้รับการชี้แจงจากหัวหน้างานถึงหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยที่บริษัทกำหนดไว้ให้กับพนักงานทุกคนทุกระดับขององค์กร ในขณะที่ตัวองค์กรยังได้จัดตั้งหน่วยงานความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการงานด้านความปลอดภัยด้วยการมุ่งเน้นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซึ่งพนักงานทุกคนจะได้รับการอบรมจากหน่วยงานความปลอดภัยตามแผนงานประจำปีของบริษัท พนักงานยังได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการสอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ได้รับการอบรมชี้แจงจากหัวหน้างานเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยให้พนักงานเข้าใจอย่างชัดเจน ได้รับสวัสดิการต่างๆด้านความปลอดภัย เช่น การตรวจสุขภาพก่อนเข้างานและการตรวจสุขภาพประจำปี และองค์กรยังได้จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริม รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานเกิดความตระหนักและปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาคำถามรายข้อพบว่า ข้อคำถามที่แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้และมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรไว้มากที่สุด คือ ข้อคำถามข้อที่ 19 ที่ว่า “บริษัทจัดให้มีการตรวจสุขภาพพนักงานอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.68$)” ข้อคำถามที่ 9 ที่ว่า “เมื่อเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง บริษัทได้ให้มีการสอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 4.54$)”

และข้อความข้อที่ 17 ที่ว่า “ผู้บริหารของบริษัทมีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอ ($\bar{X} = 4.43$)”

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพนักงานระดับปฏิบัติการทุกคนไม่ว่าจะเป็นพนักงานหญิงหรือพนักงานชายมีโอกาสเท่าเทียมกันในการได้รับการฝึกอบรมและการสื่อสารถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอตามแผนการอบรมประจำปีของบริษัทและของหน่วยงาน ทั้งการอบรมความปลอดภัยสำหรับพนักงานใหม่ การอบรมความปลอดภัยตามตำแหน่งงานและการอบรมเฉพาะเพื่อเพิ่มทักษะและความชำนาญของพนักงานระดับปฏิบัติการ การสอนงานจากหัวหน้างาน และรวมไปถึงการที่พนักงานทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆด้านความปลอดภัยของบริษัท ทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมภพ วงศ์ประสาร (2546: 111) ที่ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า คนงานในสถานประกอบการการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของภัทรทิยา กิจจิวิ (2551: 79) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.2 จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะบริษัทมีกระบวนการในการคัดเลือกพนักงานเพื่อให้ได้คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพนักงานต้องผ่านการทดสอบทั้งแบบข้อเขียนและข้อสัมภาษณ์ ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกถือว่าเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะรับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างปลอดภัย และเมื่อครบกำหนดตามแผนของบริษัท พนักงานจะได้รับการฝึกอบรมทบทวนการปฏิบัติงานในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นประจำทุกปี ดังนั้นอายุจึงไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กวิชต์ตา อภิชนาดล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษา พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคณงาน โรงงานท่าเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน พบว่า อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่าอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐกาญจน์ เคนอ่อน (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายสินค้าการทำเรือแห่งประเทศไทย จำนวน 1,348 คน พบว่าอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.3 จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการฝึกอบรมพนักงานตามนโยบายของบริษัทที่กำหนดให้พนักงานเข้าใหม่ทุกคนจะต้องได้รับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยก่อนเริ่มงานเพื่อให้รับทราบนโยบายความปลอดภัย กฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยและการอบรมขั้นตอนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ และพนักงานทุกคนจะได้รับการประเมินขีดความสามารถโดยหัวหน้างานเพื่อให้มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมถึงพนักงานยังได้รับการอบรมประจำปีตามแผนการอบรมด้านความปลอดภัยของบริษัท เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ จึงทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชนรดา ชูวนะเดมิย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานช่างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน พบว่า คณงานช่างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัด

นครปฐม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของภัทรทิยา กิจจิวิ (2551: 80) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรชาติพย์ โภบาล (2546: 108) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี พบว่า พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตอุปกรณ์จากโลหะไม่แตกต่างกัน

2.4 จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริษัทมีระบบการป้องกันอุบัติเหตุที่เริ่มต้นตั้งแต่การออกแบบกระบวนการผลิต การประเมินความเสี่ยงและการลดความเสี่ยงของแต่ละโรงงานและกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยที่เหมาะสม นอกจากนี้ ทุกหน่วยงาน ที่สังกัดของบริษัทแม้จะต่างสาขาแต่เน้นนโยบายความปลอดภัยของบริษัทฉบับเดียวกันที่เน้นการให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยเป็นอันดับแรกซึ่งพนักงานทุกคนทุกระดับในทุกหน่วยงานขององค์กรจะถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ บริษัทยังมีเป้าหมายการทำงานด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนที่ต้องการให้พนักงานทุกคนทำงานอย่างปลอดภัยโดยไม่มีอุบัติเหตุ แสดงว่า พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด มีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุ ทั้งของตนเองและเพื่อนร่วมงาน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามนโยบายและเป้าหมายเดียวกัน จึงทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนุรินทร์ ทองอุดม (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป บริษัท ตรีอรรถบวรณ์ จำกัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คน พบว่า พนักงานที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.5 จากสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพนักงานจะได้รับการฝึกอบรมและการสื่อสารในการทำงานอย่างปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยและหัวหน้างานอย่างสม่ำเสมอตามแผนการอบรมด้านความปลอดภัยประจำปีที่กำหนดหัวข้อเรื่องของการอบรมตามลักษณะและความเสี่ยงของงาน โดยพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากระบบที่เสี่ยงและหัวหน้างานที่จะคอยช่วยสอนงานเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานด้วยความปลอดภัย ส่วนพนักงานที่มีประสบการณ์มากจะต้องคอยเป็นที่เสี่ยงสอนงานและถ่ายทอดงานเนื่องจากมีทักษะและความเชี่ยวชาญและต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้องในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย จึงทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชนรดา ยวนะเดมิย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม พบว่า คณงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐมที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของมณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่าประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.6 จากสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่าพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริษัทมีระบบการป้องกันอุบัติเหตุที่เริ่มต้นตั้งแต่การออกแบบกระบวนการผลิต การประเมินความเสี่ยงและการลดความเสี่ยง ทำให้โอกาสการเกิดอุบัติเหตุค่อนข้างน้อยมาก รวมถึงบริษัทเน้นให้พนักงานทุกคนมีการรายงานเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ (near-misses) สภาพการทำงานหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย เพื่อเน้นการป้องกันก่อนที่จะเกิดอุบัติเหตุ และเมื่อเกิดอุบัติเหตุ บริษัทมีกระบวนการในการสอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุเพื่อกำหนดวิธีการแก้ไขและป้องกันที่มีประสิทธิภาพโดยพนักงานมีส่วนร่วม ทำให้โอกาสการเกิดซ้ำของอุบัติเหตุลดน้อยลง จึงเป็นเหตุให้พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีหรือไม่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของมณีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน พบว่า ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทย

จากสมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่าการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ($r = .557$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า พนักงานมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร เนื่องจากองค์กรมีการวางรากฐานระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยเพื่อดำเนินการในการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุโดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายความปลอดภัยในการทำงานที่ชัดเจนด้วยการให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรก ผู้บริหารขององค์กรแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยโดยให้ความสำคัญเท่าๆกับงานด้านการผลิต ด้วยการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยมากที่สุด กำหนดให้มีการวิเคราะห์งานและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตรายและกำหนดมาตรการในการควบคุม โดยให้พนักงานมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การจัดฝึกอบรมให้กับพนักงานระดับปฏิบัติการทุกคนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงาน การจัดทำมีการดูแลสุขภาพพนักงานด้วยการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อหาปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพและจัดให้พนักงานได้รับการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำ รวมถึงการให้พนักงานเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยต่างๆที่บริษัทจัดขึ้น และจากการที่พนักงานได้รับความรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ของการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความปลอดภัยในด้านต่างๆที่องค์กรดำเนินการโดยองค์กรอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความตระหนักในเรื่องการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและส่งผลให้พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุที่มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของวันเฉลิม พลอินทร์ (2549: 114) ศึกษาการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย หุ่นส่ง จำกัด จำนวน 197 คน พบว่า การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานของ

องค์กรโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา อยู่สุข (2555: 74) ที่กล่าวถึง หลักการ จัดการด้านบริหารความปลอดภัยในองค์กร ด้วยการกำหนดให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ เจ้าของ กิจการต้องให้ความสนใจในงานด้านนี้ ต้องเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานเกี่ยวกับงานความปลอดภัย กำหนดนโยบายการทำงานหน้าที่หลักที่ควรจะทำ คือ ต้องเป็นผู้ริเริ่มวางรากฐาน หรือ นโยบาย เกี่ยวกับงานความปลอดภัย ต้องเห็นถึงความสำคัญของงานด้านความปลอดภัย โดยให้ความสำคัญ เท่าๆกับงานด้านการผลิต โดยการจัดปรับปรุงสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย ที่สุด ต้องจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบงานนี้ขึ้นมา และจัดหาบุคลากรที่จะมาทำงานนี้เป็นหลัก ไม่นำงานนี้ไปฝากหรืออิงไว้กับหน่วยงานอื่นจะทำให้งานนี้เป็นงานรองไป ต้องพยายามจัดตั้ง คณะกรรมการความปลอดภัยในโรงงานขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระจายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน ต่างๆ โดยทำหน้าที่ประสานงาน จะต้องมีการวางนโยบายเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับ งานด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานทุกระดับ ต้องจัดให้มีการตรวจตราเกี่ยวกับความปลอดภัย (Safety Inspection) ต้องให้ความสำคัญต่องานการวิเคราะห์สอบสวนเกี่ยวกับเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ต้องเน้นถึงความสำคัญของการบันทึกและรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ ต้องมีการ ติดตามประเมินผลอยู่ตลอดเวลา และต้องให้ความช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอย่าง ต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับ พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ของการบริหาร จัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานด้านการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอมีความสัมพันธ์การบริหารจัดการ ความปลอดภัยขององค์กรมากที่สุด ($r = .538$) และรองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ($r = .490$) อธิบายได้ว่า พนักงานให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุ หากสภาพแวดล้อมนั้น ไม่ได้ ดำเนินการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเพียงพอ อาจทำให้พนักงานได้รับอันตรายอัน เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัยนั้น โดยหากองค์กรมีการดำเนินการส่งเสริม ให้พนักงานมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ จะส่งผลทำให้ พนักงานมีพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุที่เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ ปลอดภัยมากขึ้น ส่วนด้านการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้นนั้น อธิบายได้ว่า พนักงานให้ความสำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการความปลอดภัย ขององค์กร การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงเรื่องความ

ปลอดภัย การมีส่วนร่วมในการออกแบบมาตรการการดำเนินการด้วยความปลอดภัย การกำหนดกฎระเบียบต่างๆ หรือการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย จะทำให้พนักงานมีความเอาใจใส่ สนใจให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามแนวทางที่ตนเองได้เป็นผู้ร่วมกำหนด อันจะส่งผลให้พนักงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยที่มากขึ้น

4. มุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด ซึ่งในแต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

4.1.1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท พบว่า พนักงานทุกคน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทที่มีการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่บริษัทได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่ามี การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภทอย่างครบถ้วนทุกครั้ง ที่ปฏิบัติงานการแต่งกายอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบของสถานที่ทำงาน ในขณะที่เดียวกันก็จะมี การแจ้งหัวหน้างานเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกรณีพบความผิดปกติ การไม่ปฏิบัติลัดขั้นตอนหรือลองผิดลองถูกด้วยตนเอง การดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ และ มีการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงว่า พนักงานมีความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยที่บริษัทได้กำหนดขึ้นอย่างชัดเจนและสื่อสารให้พนักงานทุกคนรับทราบ โดยทั่วกัน รวมถึงบริษัทได้มีการดำเนินการให้พนักงานปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะช่วยให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างปลอดภัยและช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สรวุฑ สุธรรมมาสา (2533: 109 – 111) ที่ได้กล่าวถึง วิธีการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตรายทางด้านการบริหารจัดการในการกำหนดกฎความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้สามารถป้องกันควบคุมการเกิดอุบัติเหตุและอันตรายได้ กฎความปลอดภัยควรที่จะกำหนดไปในวิธีการทำงานและกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะทราบได้โดยทั่วกัน กฎที่กำหนดขึ้นต้องมีความชัดเจนและเป็นเรื่องที่สำคัญจริงๆ ที่สำคัญที่สุดผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎและมีการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎของผู้ปฏิบัติงานจึงได้ผลในการป้องกันควบคุมอย่างแท้จริง

4.1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตนตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด พบว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัดสามารถช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ เนื่องจาก การปฏิบัติตามกฎระเบียบจะช่วยลดโอกาสการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การให้ความรู้กับพนักงานให้มีความตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนวิธีการควบคุมป้องกันอันตรายด้วยการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบความปลอดภัย จะช่วยส่งผลในการควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุสอดคล้องกับแนวคิดของ เกลิมซัย ชัยกิตติภรณ์ (2541: 69 - 70) ที่ได้กล่าวถึง หลักการทั่วไปในการควบคุมอันตรายในด้านการควบคุมป้องกันด้านตัวบุคคล โดยการให้สุศึกษาแก่คนงาน หัวหน้าคนงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนวิธีการควบคุมป้องกันอันตราย โดยเฉพาะผู้เข้าทำงานใหม่ต้องชี้แจงให้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติด้วยความปลอดภัย และปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับโดยเคร่งครัด สำหรับผู้ทำงานอยู่ก่อนก็จะต้องมีการประชุมชี้แจงกันเป็นระยะๆ

4.2 ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

4.2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พบว่า พนักงานได้เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น โดยให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าร่วมงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน เพราะได้ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ได้รู้จักเพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งจากโรงงานเดียวกันและโรงงานต่างสาขา นอกจากนั้นยังได้เข้ารับ การอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่บริษัทกำหนด การเข้าร่วมซ้อมแผนฉุกเฉิน การเดินตรวจความปลอดภัยในพื้นที่ทำงาน เนื่องจากได้รับความรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยมากขึ้น ในขณะเดียวกันพนักงานได้เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่สามารถนำความรู้ ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของตนเอง เช่น การมีส่วนร่วมในการเขียนขึ้นตอนในการทำงาน การเขียนรายงานเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านความปลอดภัย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมความปลอดภัยและส่งเสริมให้พนักงานได้มีโอกาสเข้าร่วมและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ นั้น จะช่วยให้พนักงานได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มุมมอง ประสบการณ์และแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย ทำให้พนักงานเกิดความตระหนักด้านความปลอดภัยและเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสามารถปฏิบัติตนในการป้องกันอันตรายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยลดหรือป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน (2557: 162) ที่กล่าวถึง วิธีการป้องกันควบคุมอันตรายจากการทำงานทางด้านการ

บริหารจัดการ ซึ่งเป็นวิธีการควบคุมอันตรายที่จะลดการสัมผัสอันตรายของผู้ปฏิบัติงาน โดยอาศัยหลักการในเรื่องการฝึกอบรมให้ความรู้ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานมากขึ้น จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสามารถปฏิบัติตนในการป้องกันอันตรายได้อย่างถูกต้อง

4.2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พนักงานเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น เนื่องจากมองเห็นว่าได้ทบทวนความรู้ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมต่างๆ ได้มีการแบ่งปันความคิดกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานในการปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ได้มุมมองต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและมีจิตสำนึกที่ดีในการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้จัดให้พนักงานได้เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยต่างๆ ทำให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจและได้รับข้อมูลเพิ่มเติมอยู่เสมอเกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติและข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันตรายที่อาจเกิดขึ้น หากพนักงานได้รับข้อมูลที่มากพอและเป็นประโยชน์กับตัวพนักงานก็จะสามารถนำข้อมูลนั้นมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยทำให้ความเสี่ยงต่างๆลดลง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุก็จะลดลงด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ็อบ ฟิเรนซ์ (Bob Firenze, อ้างถึงในเกลิมซัย ชัยกิตติภรณ์, 2533: 22) ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (Task) และเกิดอุบัติเหตุ (Accident) โดยก่อนที่จะตัดสินใจทุกครั้ง ผู้ปฏิบัติจะต้องหาข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจนั้นถูกต้อง โดยพิจารณาจากข้อมูลประกอบการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติ (Task) และข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (Nature of harmful consequences) ถ้าหากข้อมูลมีจำนวนและคุณภาพมากพอก็จะทำให้ความเสี่ยงต่างๆลดลงอยู่ในขีดจำกัดที่อาจสามารถควบคุมได้ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุก็จะลดลงด้วย จากเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุดและเป็นประโยชน์ที่สุด เช่น อาจจะทำให้การฝึกอบรม สอนแนะนำงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลที่ดีในการทำงาน เป็นการช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดความผิดพลาดที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

4.2.3 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น พบว่า การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น สามารถช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้เพราะพนักงานได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยมากขึ้น ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การมีส่วนร่วมของพนักงาน

ผ่านกิจกรรมต่างๆด้านความปลอดภัย เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้พนักงานได้เรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่างๆ เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการทำงานเพื่อกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัย การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงอันตรายจากงานที่ตนเองปฏิบัติ การตรวจสอบพื้นที่การทำงานเพื่อความปลอดภัย รวมถึงการมีส่วนร่วมในการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ ทำให้เห็นถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่แท้จริง ซึ่งสามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงจุด อันจะนำไปสู่การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ สอดคล้องกับแนวคิดของสราวุธ สุธรรมาสา (2533: 109 -111) ที่กล่าวถึง วิธีการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตรายด้านบริหารและจัดการในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานและสหภาพแรงงาน โดยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของงานป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตรายของสถานประกอบการ เช่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน การส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การตรวจสอบความปลอดภัย การใช้เทคนิควิเคราะห์เพื่อความปลอดภัย การจัดฝึกอบรมด้านความปลอดภัย การรณรงค์ด้านความปลอดภัย การจัดระบบข้อมูลข่าวสารความปลอดภัย เช่น การบันทึกข้อมูลข่าวสาร การเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลการสอบสวน และการวิเคราะห์อุบัติเหตุ เป็นต้น

4.3 ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

4.3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย พบว่าพนักงานได้กล่าวถึงวิธีการและแนวทางในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย ดังนี้คือ ต้องมีการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนใช้งาน เมื่อพบว่าอุปกรณ์อยู่ในสภาพชำรุดต้องมีการเปลี่ยนหรือบอกหัวหน้างานให้ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยตั้งแต่ก่อนนำมาใช้งาน ต้องรู้จักวิธีการใช้งานอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ รวมถึงต้องมีทักษะและความชำนาญในการใช้งาน ต้องได้รับการฝึกอบรมและศึกษากลุ่มมือก่อนใช้งานทุกครั้งและไม่ปฏิบัติงานแบบลัดขั้นตอน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่พนักงานมีการปฏิบัติตนดังกล่าวข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นถึงพนักงานได้มีการศึกษาหาความรู้และเรียนรู้ทำให้เกิดความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของวิธีการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตรายในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรและได้นำวิธีการและแนวทางการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัยมาปฏิบัติอย่างเหมาะสม อันจะส่งผลให้สามารถป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานที่อาจมีสาเหตุมาจากการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ไม่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็มอัชมา (รัตนริมจ) วัฒนบูรานนท์ (2548: 172) กล่าวถึง หลักการในการป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมด้วยการป้องกันด้านตัวบุคคลในเรื่องการพยายามศึกษาหาความรู้และเรียนรู้การ

ปฏิบัติงานหรือใช้อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อความปลอดภัย และสอดคล้องกับสราวุธ สุขธรรมมาสา (2533: 86) ได้กล่าวถึงวิธีการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุและอันตราย ด้านวิธีการป้องกันควบคุมทางด้านวิศวกรรมในการการเลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือที่ออกแบบให้มีความปลอดภัยอยู่ในตัว เช่น มีการปิดกั้นส่วนที่เป็นอันตรายของเครื่องจักร หรือเป็นอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ที่ออกแบบในลักษณะพิเศษ เช่น การ์ดที่ทำงานแบบ Interlock หรือเป็นอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ที่มีขนาดเหมาะสมกับขนาดรูปร่างของผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น การกำหนดระบบการทำงานที่ปลอดภัย เช่น การกำหนดวิธีการทำงานที่ปลอดภัย (Safe Work Procedure) เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการทำงาน การกำหนดเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเพื่อความปลอดภัย (Preventive Maintenance) ควรมีการบำรุงรักษาให้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรอยู่ในสภาพที่ดี เพื่อป้องกันความผิดพลาด

4.3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย พบว่า การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ เนื่องจากอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีตามระยะเวลาที่กำหนด การไม่ใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุด หยุดใช้งานหรือมีการเปลี่ยนทันทีโดยเจ้าหน้าที่หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้หรืออบรมเมื่อพบสภาพของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ไม่ปลอดภัย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การอบรมให้พนักงานมีความรู้และความเข้าใจถึงวิธีการใช้งานของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย การกำหนดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรก่อนลงมือปฏิบัติงาน การกำหนดแผนการบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร และดำเนินการตามแผนในระยะเวลาที่กำหนด การส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุด และความจำเป็นที่ต้องหยุดใช้งานหรือมีการเปลี่ยนอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุดนั้นทันทีโดยเจ้าหน้าที่หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้ ทำให้พนักงานเกิดความเข้าใจและมีความตระหนักถึงสาเหตุและความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุที่เป็นผลมาจากใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ไม่ปลอดภัย อันจะส่งผลในการช่วยลดและป้องกันอุบัติเหตุได้ สอดคล้องกับทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ็อบ ฟิเรนซ์ (Bob Firenze, อ้างถึงในเฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์, 2533: 22) ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (Task) และเกิดอุบัติเหตุ (Accident) ในเรื่อง อุปกรณ์เครื่องจักร (Machine) ว่าอุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจะต้องมีความพร้อม ปราศจากข้อผิดพลาด ถ้าอุปกรณ์

เครื่องจักรออกแบบไม่ถูกต้อง ไม่ถูกหลักวิชาการหรือขาดการบำรุงรักษาที่ดี ย่อมทำให้กลไกของเครื่องจักรปฏิบัติงานผิดพลาดซึ่งจะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของอนุศักดิ์ นีนไพศาล (2556: 23) ที่ได้กล่าวว่า สาเหตุของอุบัติเหตุในงานอุตสาหกรรมจากเครื่องจักรอุปกรณ์ เกิดจากสาเหตุดังนี้คือ เครื่องจักรขาดการบำรุงรักษาหรือบำรุงรักษาไม่ถูกวิธี เครื่องจักรไม่มีการ์ด (Guard) หรือกำบังในส่วนที่เป็นอันตรายต่อการทำงาน และการออกแบบเครื่องจักรไม่ถูกต้องหรือเครื่องจักรมีสภาพเก่า

4.4 ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

4.4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน พบว่าพนักงานได้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท นอกจากนั้นยังต้องมีการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานทั้งก่อนและหลังการใช้งานเป็นประจำและเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์มีสภาพชำรุดหรือหมดอายุการใช้งานและต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ถูกประเภทตามลักษณะของงาน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทกำหนดให้พนักงานได้รับการอบรมเรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงและการกำหนดมาตรการความปลอดภัยตามระดับความเสี่ยง โดยการกำหนดให้มีการใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลซึ่งเป็นวิธีการป้องกันอันตรายที่ตัวบุคคลเมื่อไม่สามารถกำจัดหรือควบคุมอันตรายที่แหล่งกำเนิดอันตรายได้และการที่พนักงานได้มีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมเรื่องความปลอดภัยและการกำหนดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นต้องใช้ ส่งผลให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและได้มีการปฏิบัติตนในการใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมตามลักษณะงานเพื่อช่วยลดและป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของเอ็มอัชมา (รัตนริมจ) วัฒนบูรานนท์ (2548: 172) กล่าวถึงหลักการในการป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในด้านการป้องกันด้านตัวบุคคล ข้อ 1.4 การใช้เครื่องป้องกันอันตรายขณะปฏิบัติงาน เช่น หมวกนิรภัย แวนตา หน้ากาก ถุงมือ เสื้อผ้า รองเท้า ฯลฯ

4.4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน พบว่า การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยในการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเพราะช่วยป้องกันและลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า พนักงานมีความตระหนักรู้ถึงความเสี่ยงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตราย

ส่วนบุคคลซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุ อันจะช่วยส่งผลให้พนักงานมีความเข้าใจถึงความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและจะปฏิบัติตามตามวิธีการและแนวทางในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานในทุกครั้งที่ปฏิบัติงานเพื่อช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ สอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุธ สุทธรรมาสา (2533: 110) กล่าวถึง วิธีการป้องกันควบคุมทางด้านบริหารจัดการ ด้วยการจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงาน และดำเนินการให้มีการใช้ตลอดเวลาที่ทำงาน

4.5 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

4.5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย พบว่า พนักงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยผ่านกิจกรรมต่างๆของบริษัทด้วยความรับผิดชอบและทำอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส การดูแลพื้นที่รับผิดชอบของตนเองให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงการเดินทางตรวจสอบความปลอดภัยในพื้นที่ของตนเอง นอกจากนั้นยังมีส่วนร่วมในการแจ้งหัวหน้างานเมื่อพบเห็นสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยเพื่อดำเนินการปรับปรุงและการดูแลพื้นที่การทำงานให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยหลังทำงานเสร็จสิ้น ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้จัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยให้พนักงานได้มีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเดินทางตรวจสอบความปลอดภัยในพื้นที่การทำงานของตนเองและมีความรับผิดชอบในการดูแลพื้นที่การทำงานของตนเองให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้พนักงานเห็นประโยชน์ของการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยและมีความรักในสถานที่ทำงานของตนเอง ซึ่งส่งผลในการช่วยลดและป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็มอัชมา (รัตนริมจิง) วัฒนบุรานนท์ (2548: 177) กล่าวถึง หลักการในการป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุว่าควรจัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสถานประกอบการ โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบให้แต่ละคนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรม การรักษาความสะอาด และการตรวจความเป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย

4.5.1 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ พบว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอจะส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยถ้าพื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย พนักงานสามารถหยิบจับเครื่องมือได้สะดวกและถูกต้องปลอดภัย และส่งผลให้พนักงานมีความสบายใจในการทำงาน ช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้มีการส่งเสริมให้พนักงานได้มีความตระหนักรู้ถึงพื้นฐานของสาเหตุ

การเกิดอุบัติเหตุว่าเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัยจะช่วยทำให้พนักงานดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อลดและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ สอดคล้องกับแนวคิดของบุญธรรม ภัทราจารกุล (2556: 19) กล่าวถึง การป้องกันอุบัติเหตุด้านระบบการจัดการ ด้านการปฏิบัติงาน ควรจัดพื้นที่ในการทำงานให้ถูกลักษณะและปลอดภัย จัดสิ่งแวดลอมในการทำงานให้ปลอดภัย จัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสถานประกอบการ โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบให้แก่แต่ละคนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการรักษาความสะอาด และการตรวจความเป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย

4.6 วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ พบว่า พนักงานเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุที่บริษัทดำเนินการอยู่นั้นค่อนข้างครอบคลุมถึงวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุอยู่แล้วจึงนำเสนอเพิ่มเติมเพียงบางประเด็น ดังนี้ ควรให้มีการระดมสมองกันหลายๆฝ่ายในการหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาและปรับปรุงวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุร่วมกัน เน้นให้พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และควรมีการดำเนินการตามแนวทางต่างๆที่บริษัททำได้อยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส

4.6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง พบว่า พนักงานมีวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาด้วยการแจ้งหัวหน้างาน หรือในกรณีเกิดกับเพื่อนร่วมกันจะมีการแจ้งเตือนในเบื้องต้น หากยังไม่ได้ผลก็จะแจ้งหัวหน้างานในลำดับต่อไป ส่วนในเรื่องการดูแลสุขภาพนั้น พนักงานให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยมีวิธีการในการปฏิบัติตนด้วยการออกกำลังกาย ทานอาหารและพักผ่อนอย่างเพียงพอเพื่อให้มีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจเพื่อให้ทำงานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา นอกจากนั้นยังต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามข้อกำหนดทุกครั้ง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้กำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนให้กับพนักงานในกรณีที่เกิดปัญหา ทำให้พนักงานมีช่องทางในการแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นและเมื่อปัญหาได้รับการแก้ไข จะส่งผลให้พนักงานมีการรายงานปัญหาอย่างสม่ำเสมอแม้เป็นเรื่องเล็กน้อย ทำให้พนักงานไม่ตัดสินใจโดยพลการเมื่อเจอปัญหาหรือสภาพเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยอันจะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุ และการที่พนักงานให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการดูแลสุขภาพตนเองด้วยการออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างเพียงพอ อันจะส่งผลให้พนักงานมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็มอัชมา (รัตนริมจง) วัฒนบูรานนท์ (2548: 7) กล่าวถึง ปัจจัยทางด้านร่างกาย (Physiological

Factors) ความบกพร่องของสภาพร่างกายเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ผู้ที่มีร่างกายอ่อนเพลีย เหน็ดเหนื่อย เจ็บป่วย เป็นโรคและไม่แข็งแรง เมื่อไปทำงานหนักหรือทำงานเสี่ยงภัยย่อมก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคหัวใจ โรคลมบ้าหมู โรคเบาหวาน จะต้องได้รับการดูแล หรือการแนะนำจากแพทย์ก่อนจะทำกิจกรรมที่เสี่ยงภัย การดื่มสุราหรือการกินยาบางอย่างอาจมีผลต่อสุขภาพ เช่น ยากล่อมประสาท ยากระตุ้นประสาท ยาแก้ไอหวัด จะทำให้สมองมีมึนงง ง่วงนอน ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ และปัจจัยทางด้านจิตใจ (Psychological Factors) สภาพจิตใจที่บกร่องหรือผู้ที่จิตใจและอารมณ์อยู่ในสภาวะตึงเครียด เช่น วิตก กังวล กลัว หิว โกรธ มักเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

4.6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่าพนักงานมีความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ในด้านการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงานเพราะคิดถึงตัวเอง เพื่อนร่วมงานและครอบครัว นอกจากนั้นการที่ได้ประสบกับเหตุการณ์ที่เคยเห็นเพื่อนร่วมงานเกิดอุบัติเหตุ หรือเคยได้รับการตักเตือนจากหัวหน้างานก็จะทำให้มีความตระหนักและขี้เกียจตัวเองอยู่เสมอให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยรวมถึงการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่พนักงานมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของผลกระทบและความรุนแรงของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากข้อมูลต่างๆที่ได้รับหรือเคยประสบกับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุด้วยตนเองหรือเคยเห็นเพื่อนร่วมงานเกิดอุบัติเหตุ ส่งผลทำให้พนักงานมีความตระหนักและขี้เกียจตัวเองอยู่เสมอให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

4.6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พนักงานทุกคนมีความคิดเห็นต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ว่ามีความเหมาะสมและพึงพอใจในการที่บริษัทมีการกำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจนและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมของบริษัทเพราะได้พัฒนาตนเองมากขึ้น พึงพอใจในมาตรการเรื่องการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัยที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน พึงพอใจที่บริษัทได้มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อย่างครบถ้วนและเหมาะสมและพึงพอใจที่บริษัทมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมถึงหัวหน้างานและทีมงานความปลอดภัยยังช่วยดูแลพื้นที่การทำงานต่างๆให้มีความปลอดภัย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่พนักงานมีการรับรู้ที่บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ด้วยการกำหนดมาตรการต่างๆและการบังคับใช้ ส่งเสริม หรือสร้างความตระหนัก

ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้พนักงานเห็นผลจากการลงมือปฏิบัติและเกิดความมั่นใจว่า มาตรการต่างๆสามารถปฏิบัติได้จริงและช่วยในการป้องกันอุบัติเหตุ

4.6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ พบว่า พนักงานได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ มาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้ การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการปรับปรุงตั้งแต่ต้น เพราะจะทำให้การออกแบบนั้น ๆ ตรงกับความต้องการและมีความปลอดภัย ควรจัดให้มีการจัดการฝึกอบรมเฉพาะให้กับพนักงานกะ เช่น การประเมินความเสี่ยงในการทำงาน นอกจากนี้ยังนำเสนอเรื่องการจัดให้มีการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้พนักงานทุกคนมีความใส่ใจด้านความปลอดภัย การจัดทำมาตรการเพิ่มเติมในเรื่องป้ายเตือนอันตรายในจุดต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องมือเครื่องจักร การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ไม่มีอีเมลในการติดต่อสื่อสาร การดำเนินการทำ 5ส อย่างต่อเนื่องเพื่อให้พื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสะอาดมากยิ่งขึ้นและการย้ำเตือนให้กับพนักงานกะบ่ายและกะกลางคืนให้ดูแลตนเองด้านความปลอดภัยมากขึ้น

4.7 มุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นว่าการที่บริษัทกำหนดมาตรการความปลอดภัยต่างๆนั้นเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์กับพนักงาน เนื่องจากทำให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน รู้หน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในการทำงานจากการได้เข้ารับการอบรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่ทางบริษัทจัดขึ้น รวมถึงรู้ประโยชน์และโทษของการทำงานด้วยความปลอดภัยและไม่ปลอดภัยทำให้ต้องระมัดระวังตนเอง และพนักงานบางคนมีประสบการณ์ตรงจากการประสบกับอุบัติเหตุหรือจากเหตุการณ์ของคนใกล้เคียงทำให้ยังมีความเชื่อมั่นในมาตรการต่างๆที่บริษัทได้กำหนดและลงมือปฏิบัติตามมาตรการนั้นอย่างจริงจัง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตนในการทำงานด้วยความปลอดภัยของพนักงาน โดยมีการวางรากฐานในระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร การกำหนดนโยบายความปลอดภัยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรก การจัดตั้งหน่วยงานความปลอดภัย การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของหัวหน้างาน การกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัยอย่างเหมาะสม รวมถึงได้มีการสื่อสารให้พนักงานทั่วทั้งองค์กรได้รับทราบและนำไป

ปฏิบัติ ส่งผลให้พนักงานมีการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ เจลิมซัย ชัยกิตติกรรม (2541: 17 – 19) ได้กล่าวถึง แนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริหารความปลอดภัยดังนี้ 1) ผู้บริหารระดับสูง จะต้องให้พันธะสัญญา แสดงความเป็นผู้นำ และให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและจริงใจ 2) ต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ชัดเจน และผู้บริหารจะต้องกำกับดูแลให้การบริหารจัดการสามารถสนองนโยบายได้ 3) จัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานตามกฎหมาย และจัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงาน หรืออนุกรรมการเพื่อสามารถนำแผนงาน โครงการลงปฏิบัติในสายการบังคับบัญชา หรือสายการผลิตอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม 4) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ในเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัย 5) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้างาน เพราะหัวหน้างานเป็นผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา และเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง 6) การกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมการทำงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการตอบสนองเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 7) ตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมรวมทั้งบุคลากรซึ่งสามารถจะประสานวิเคราะห์ วางแผน และดำเนินการกิจกรรมความปลอดภัยให้บรรลุวัตถุประสงค์

4.7.2 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน พบว่าพนักงานมีความคิดเห็นที่ความปลอดภัยเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน เพราะหากอุบัติเหตุเกิดขึ้นต้องมีคนได้รับบาดเจ็บและเกิดความเสียหาย จึงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน เนื่องจากพนักงานรู้ว่างานที่ตนทำนั้นมีความเสี่ยง ทำให้ต้องมีความระมัดระวังด้วยการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยต่างๆ เช่น การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างครบถ้วน ไม่ทำงานลัดขั้นตอน และหากพบเหตุการณ์หรือสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยต้องรีบแจ้งหัวหน้างานทันที เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายมากไปกว่าเดิม ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่องค์กรให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอ เป็นเสมือนบรรทัดฐานในการทำงานขององค์กรที่พนักงานทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติ ทำให้พนักงานรู้จักหน้าที่ของตนเองในการทำงาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของตนเองอย่างเคร่งครัด อันจะส่งผลให้พนักงานเกิดความตระหนักและมีพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุมากขึ้น

4.7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พนักงานให้ความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของ

หน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านเป็นอย่างมาก เพราะการที่หน่วยงานมีความเคร่งครัดจะช่วยให้พนักงานใส่ใจและต้องปฏิบัติตามจนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นนิสัย ซึ่งหากบริษัทไม่เข้มงวดหรือเคร่งครัดอาจทำให้พนักงานเผลอเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่หน่วยงานมีความเคร่งครัดในเรื่องการดำเนินงานด้านความปลอดภัยนั้น แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการดำเนินการด้านความปลอดภัย ทำให้พนักงานในองค์กรเห็นความสำคัญและลงมือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กรตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ระดับหัวหน้างานจนกระทั่งถึงระดับพนักงาน และเป็นการเอื้อให้พนักงานใส่ใจและต้องปฏิบัติตาม และเมื่อปฏิบัติบ่อยครั้งจึงเกิดเป็นความเคยชินและเป็นนิสัยเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันที่พนักงานต้องให้ความสำคัญด้วยการใส่ใจและดูแลตนเองในการป้องกันอุบัติเหตุ

4.7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน ผลักดันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานมีความพึงพอใจต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงาน เนื่องจาก หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอย่างมากในการกำหนดมาตรการการทำงานอย่างปลอดภัยที่มีความชัดเจนและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติในทิศทางเดียวกันเพื่อช่วยลดอุบัติเหตุ ทำให้พนักงานมีความเข้าใจและมั่นใจมากขึ้นและกล้าที่จะบอกปัญหาเมื่อพบเจอสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพราะบริษัทจะมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้พนักงานโดยทันที ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การส่งเสริมสนับสนุน ผลักดันให้พนักงานมีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยนั้น ต้องเริ่มมาจากการบริหารจัดการความปลอดภัยที่ดีขององค์กรที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย เพื่อให้พนักงานมีแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานและพนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

4.7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีมุมมองในประเด็นนี้คือ เพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานมีความสำคัญค่อนข้างมากต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน โดยหัวหน้างานเป็นผู้ให้คำแนะนำกับพนักงานในเรื่องความปลอดภัย ช่วยในการข่าเตือน สอนงาน แบ่งปันประสบการณ์และความรู้ ส่วนเพื่อนร่วมงานจะช่วยเตือนกัน ช่วยสอนงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและให้คำแนะนำในการทำงาน ในขณะที่เดียวกันครอบครัวจะ มีส่วนช่วยในการเตือนสติให้ทำงานด้วยความปลอดภัย เป็นแรงจูงใจในการทำงานอย่างปลอดภัยเพราะถ้า เป็นอะไรไปจะส่งผลถึงครอบครัว ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า เนื่องจากหัวหน้างานมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงที่ต้องคอย

ดูแลผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรการต่างๆด้านความปลอดภัย รวมถึงหัวหน้างานมีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในงานนั้นๆ ที่สามารถสอนงาน บอกกล่าว และ ย้ำเตือนกับพนักงานให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย ส่วนเพื่อนร่วมงานเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับพนักงาน ทำงานในลักษณะเดียวกัน เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน ทำให้ช่วยสอนงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ หรือตักเตือนกันได้ง่าย ในขณะเดียวกันครอบครัว จะมีส่วนช่วยในการเตือนสติให้พนักงานทำงานด้วยความปลอดภัย เป็นเสมือนแรงจูงใจในการทำงานให้ปลอดภัยเพราะถ้าเป็นอะไรไปจะส่งผลกระทบต่อครอบครัว และการที่พนักงานได้รับการส่งเสริมหรือผลักดันไม่ว่าจะเป็นหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน หรือครอบครัวล้วนมีส่วนช่วยให้พนักงานมีการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานได้เช่นเดียวกัน

4.7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีแรงจูงใจในการทำงานของตัวพนักงานเอง นอกจากนั้นการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของบริษัท การสื่อสารด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอและปัจจัยเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่น่าอยู่และเป็นระเบียบ เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่พนักงานได้รับการส่งเสริมหรือผลักดันไม่ว่าจะมาจากปัจจัยภายใน คือ แรงจูงใจในการทำงานของตนเอง หรือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของบริษัท การสื่อสารด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่น่าอยู่และเป็นระเบียบ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร ล้วนมีส่วนช่วยพนักงานมีการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานได้เช่นเดียวกัน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ การปฏิบัติของตนเอง

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะไว้ดังนี้ องค์กรควรมีการดำเนินการด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการส่งเสริมและสร้างความตระหนักด้าน

ความปลอดภัยให้พนักงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอมุมมองและแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานเพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัยขององค์กรที่จะมีส่วนช่วยในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

1.2 จากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า มุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทพีเอเอสเอในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด สามารถสรุปได้ดังนี้

1.2.1 หัวหน้างาน มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะไว้ดังนี้ องค์กรควรมีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในเรื่องของการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้างานที่ชัดเจนและให้หัวหน้างานรับทราบหน้าที่บทบาทของตนเองในการสอนงาน การย้ำเตือน และทบทวนอันตรายและความเสี่ยงของงานก่อนที่จะให้ลูกน้องลงมือทำงานและการเป็นตัวอย่างที่ดีด้านความปลอดภัย และหน่วยงานควรส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน

1.2.2 เพื่อนร่วมงาน มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะไว้ดังนี้ องค์กรควรมีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยที่ให้พนักงานได้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย เช่น การสร้างบรรยากาศการทำงานให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจากพนักงานที่มีพฤติกรรมที่ดีด้านความปลอดภัย หรือการถ่ายทอดประสบการณ์จากพนักงานที่เคยได้รับผลกระทบหรือเคยมีประสบการณ์จากการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้เป็นแนวทางในการป้องกันตนเองและทบทวนพัฒนางานของตนเองให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

1.2.3 ความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการด้านการบริหารจัดการ ความปลอดภัยในด้านต่างๆ มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะไว้ดังนี้ องค์กรควรมีการคงไว้ซึ่งนโยบายด้านความปลอดภัยและความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรก เพื่อให้การดำเนินการด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยมีความเคร่งครัดที่จะส่งผลให้พนักงานได้รับรู้ถึงการให้ความสำคัญขององค์กรและมีการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจกับพนักงานทุกคน ทุกระดับถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม การสอนงานและการกำกับดูแลโดยหัวหน้างานอย่างใกล้ชิด และส่งเสริมให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือร่วมออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อการทำงานที่ปลอดภัยตั้งแต่แรกเริ่มเข้าร่วมเสนอแนะในการปรับปรุงงานด้านความปลอดภัยเพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ควรให้มีการระดมสมองกันหลายๆฝ่ายใน

การหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาและปรับปรุงวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุร่วมกัน เน้นให้พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ไม่มีอีเมลล์ในการติดต่อสื่อสารและการดำเนินการทำ 5ส อย่างต่อเนื่องเพื่อให้พื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสะอาดมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ โดยศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ เช่น แรงสนับสนุนจากหัวหน้างาน แรงสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน แรงสนับสนุนจากครอบครัว แรงจูงใจในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้างานกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องมุมมองและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น หัวหน้างาน พนักงานที่เคยเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในรูปแบบการทดลอง โดยใช้โปรแกรมที่เน้นในเรื่องแรงสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน หรือใช้ตัวแบบที่ดีของกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมความปลอดภัยที่ดี เพื่อเป็นการส่งเสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย” โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำนวน 158 คน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรและพฤติกรรมป้องกันการอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมป้องกันการอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมป้องกันการอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test for all possible comparison)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรมป้องกันการอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลรวมของค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean of Square)
df	แทน	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
Sig	แทน	แสดงถึงความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 158 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	n	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	121	76.6
หญิง	37	23.4
รวม	158	100.0
อายุ		
18 – 24 ปี	9	5.7
25 – 34 ปี	84	53.2
35 – 44 ปี	45	28.5
45 – 55 ปี	20	12.6
รวม	158	100.0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	n	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	17	10.7
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)	57	36.1
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	61	38.6
ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	23	14.6
รวม	158	100.0
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ปี	37	23.4
2 – 5 ปี	52	32.9
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	69	43.7
รวม	158	100.0
ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน		
ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ	133	84.2
เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	17	10.7
เคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	8	5.1
รวม	158	100.0
หน่วยงานที่สังกัด		
โรงงานระยอง	19	12.0
โรงงานบางปู	24	15.2
โรงงานเค็มแคท	45	28.5
โรงงานบางปะกง	70	44.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 ด้านอายุ มีอายุระหว่าง 25 - 34 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 และทำงานอยู่โรงงานบางปะกง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรและพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร	4.22	.563	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรของกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด	4.48	.429	มาก
ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น	3.94	.546	มาก
ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย	4.44	.524	มาก
ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน	4.59	.420	มากที่สุด
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ	4.27	.532	มาก
พฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานโดยรวม	4.35	.375	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด ด้านการใช้อุปกรณ์เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มี

ความปลอดภัยอยู่เสมอและด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัท จัดขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48, 4.44, 4.27$ และ 3.94 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{x}	S.D.	t
ชาย	121	4.36	.3746	.895
หญิง	37	4.30	.3760	

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
18 – 24 ปี	9	4.51	.172	มากที่สุด
25 – 34 ปี	84	4.34	.335	มาก
35 – 44 ปี	45	4.33	.389	มาก
45 – 55 ปี	20	4.36	.540	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอายุ 18 – 24 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45 – 55 ปี กลุ่มอายุ 25 – 34 ปีและกลุ่มอายุ 35 – 44 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36, 4.34$ และ 4.34 ตามลำดับ)

จากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำ One-way ANOVA ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มใหม่เพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 อายุ 18 – 34 ปี และกลุ่มที่ 2 อายุ 35 – 55 ปี

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดกลุ่มใหม่

อายุ	n	ร้อยละ
18 – 34 ปี	93	58.9
35 – 55 ปี	65	41.1
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 34 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยจำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{x}	S.D.	t
18 – 34 ปี	93	4.36	.326	.325
35 – 55 ปี	65	4.34	.437	

จากตารางที่ 8 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน	n	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ	133	4.37	.366	มาก
เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	17	4.17	.454	มาก
เคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	8	4.43	.253	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลมีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$)

จากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำ One-way ANOVA ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มใหม่เพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ และกลุ่มที่ 2 เคยได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลและเคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดกลุ่มใหม่

ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน	n	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ	133	84.2
เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล/ เคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	25	15.8
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยมีประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

ประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน	n	\bar{x}	S.D.	t
ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ	133	4.37	.3656	1.430
เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล/ เคยได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	25	4.25	.4140	

จากตารางที่ 11 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีประสพการณ์การได้รับอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	n	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
โรงงานระยอง	19	4.33	.3030	มาก
โรงงานบางปู	24	4.30	.3918	มาก
โรงงานเค็มแคท	45	4.43	.2532	มาก
โรงงานบางปะกง	70	4.32	.4440	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในทุกหน่วยงานที่สังกัดมีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างโรงงานเค็มแคทมีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$)

จากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำ One-way ANOVA ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มใหม่เพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และเคมีก่อสร้าง (โรงงานบางปูและโรงงานเค็มแคท) กลุ่มที่ 2 คือ โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมแร่เคมีคอล (ผลิตภัณฑ์สารเคมีที่ใช้ในการดูแลคน สุนัขพันธ์และพื้นผิว ผลิตภัณฑ์สารดูดซับ) (โรงงานระยอง/โรงงานบางปะกง)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลด้านหน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดกลุ่มใหม่

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และเคมีก่อสร้าง (โรงงานบางปูและโรงงานเค็มแคท)	69	43.7
โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมแร่เคมีคอล (โรงงานระยอง/ โรงงานบางปะกง)	89	56.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากทำงานอยู่ในโรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมแร่เคมีคอล (โรงงานระยองและโรงงานบางปะกง) จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

ตารางที่ 14 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	n	\bar{x}	S.D.	t
โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และเคมีก่อสร้าง (โรงงานบางปูและโรงงานเค็มแกท)	69	4.38	.4163	-1.096
โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมเครื่อเคมีคอล (โรงงานระยองและโรงงานบางปะกง)	89	4.32	.3123	

จากตารางที่ 14 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทปิเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	17	4.36	.4952	มาก
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)	57	4.36	.3508	มาก
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	61	4.36	.3434	มาก
ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	23	4.30	.4310	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) มีพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$)

ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	.066	.022	.153
ภายในกลุ่ม	154	21.975	.143	
รวม	157	22.041		

จากตารางที่ 16 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี	37	4.43	.293	มาก
2 – 5 ปี	52	4.30	.349	มาก
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	69	4.34	.427	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงาน มีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี มีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$)

ตารางที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	.342	.171	1.222
ภายในกลุ่ม	155	21.699	.140	
รวม	157	22.041		

จากตารางที่ 18 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับ
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่ม
บริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
(Pearson's Correlation Coefficient)**

ตารางที่ 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการบริหารจัดการความปลอดภัยของ
องค์กรกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ
ปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	r
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยรวมกับการบริหารจัดการ ความปลอดภัยขององค์กร	.557*
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานรายด้านกับการบริหารจัดการ ความปลอดภัยขององค์กร	
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	.331*
ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น	.490*
ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย	.327*
ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน	.450*
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ	.538*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรกับพฤติกรรม
การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ($r = .557$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการปรับปรุง
สภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอมีความสัมพันธ์การบริหารจัดการ
ความปลอดภัยขององค์กรมากที่สุด ($r = .538$) รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะ
งาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ
หรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ($r = .490, .450, .331$ และ $.327$ ตามลำดับ)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) เพื่อต้องการทราบถึงมุมมองตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการดำเนินการเพื่อพัฒนาวิธีการและรูปแบบในการส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการอันนำไปสู่การป้องกันและลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานต่อไป

ในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คน และผู้วิจัยได้ออกแบบประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยไว้ 7 ประเด็น ได้แก่

1. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

- 1.1 การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท
- 1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

2. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น มีคำถาม 3 ประเด็น ดังนี้

- 2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
- 2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
- 2.3 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

3. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

- 3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย
- 3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

4. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

- 4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน
- 4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

5. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้

- 5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ
- 5.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

6. วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 5 ประเด็น ดังนี้

- 6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ
- 6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง
- 6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
- 6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน
- 6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

7. ประเด็นคำถามมุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 6 ประเด็น ดังนี้

- 7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท
- 7.2 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน
- 7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ

7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการ ได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและนำข้อมูล มาวิเคราะห์ผลและได้นำเสนอผลไว้ในข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์มุมมองเกี่ยวกับ การป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานกับพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟใน ประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด จำนวน 10 คน โดยได้ ดำเนินการสัมภาษณ์ในช่วงระหว่างวันที่ 18 – 29 เมษายน 2559 เป็นระยะเวลา 10 วัน โดยสามารถ สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มี ระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด จำนวน 10 คน ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัท บีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน สูงสุด จำนวน 10 คน

ข้อมูลส่วนบุคคล	n	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	100.0
อายุ		
25 – 34 ปี	4	40.0
35 – 44 ปี	3	30.0
45 – 55 ปี	3	30.0
รวม	10	100.0

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	n	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2	20.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า (ปวช.)	1	10.0
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	6	60.0
ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	1	10.0
รวม	10	100.0
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ปี	2	20.0
2 – 5 ปี	3	30.0
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	5	50.0
รวม	10	100.0
ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน		
ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ	9	90.0
เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล	1	10.0
รวม	10	100.0
หน่วยงานที่สังกัด		
โรงงานระยอง	1	10.0
โรงงานบางปู	2	20.0
โรงงานเค็มแคท	2	20.0
โรงงานบางปะกง	5	50.0
รวม	10	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด พนักงานทั้งหมดเป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีอายุระหว่าง 25 - 34 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ไม่เคยได้รับ

อุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 และทำงานอยู่โรงงานบางปะกง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

ระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน สูงสุด จำนวน 10 คน ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุด

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน			
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท อย่างเคร่งครัด	4.93	.134	มากที่สุด
ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น	4.69	.286	มากที่สุด
ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย	4.79	.321	มากที่สุด
ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตาม ลักษณะงาน	4.99	.035	มากที่สุด
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มี ความปลอดภัยอยู่เสมอ	4.94	.094	มากที่สุด
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน	4.87	.070	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทยที่มีระดับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานสูงสุดจำนวน 10 คนในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.99$) รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย และ

ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ($\bar{x} = 4.94, 4.93, 4.79$ และ 4.69 ตามลำดับ)

สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับมุมมองตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอเอสเอฟในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสิ้น 10 คน สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

1.1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท

จากการศึกษา พบว่า พนักงานทุกคนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทที่มีการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่บริษัทได้กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท 100% เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคล ช่วยเตือนเพื่อนร่วมงานเมื่อไม่ใช้อุปกรณ์ และปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานที่กำหนด” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

นอกจากนี้ยังพบว่ามี การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภทอย่างครบถ้วนทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน การแต่งกายอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบของสถานที่ทำงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย เรื่องการแต่งกาย โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

ในขณะที่เดียวกันก็จะมี การแจ้งหัวหน้างานเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกรณีพบความผิดปกติ การไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือลองผิดลองถูกด้วยตนเอง การดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ และมีการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยอยู่เสมอ เช่น การตรวจสอบอุปกรณ์ในการทำงานสม่ำเสมอ ถ้ามีปัญหาที่จะแจ้งหัวหน้างาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ถ้าพบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยก็แจ้งหัวหน้างานก่อนทำงานต้องตรวจสอบอุปกรณ์ว่าปลอดภัยก่อนเริ่มงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด

จากการศึกษา พบว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัดสามารถช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ เนื่องจาก การปฏิบัติตามกฎระเบียบจะช่วยลดโอกาสการเกิดอุบัติเหตุ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ช่วยป้องกันอุบัติเหตุ ทำให้ลดลง เพราะ โอกาสในการเกิดน้อยลง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“บางอย่างที่เราไม่คิดว่ามันจะเกิด มันอาจจะเกิด แต่ถ้าเราทำตามกฎที่ปฏิบัติ อาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ การปฏิบัติตามกฎจะช่วยป้องกันเราได้” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

2. ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

จากการศึกษา พบว่า พนักงานได้เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น โดยให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าร่วมงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน เพราะได้ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ได้รู้จักเพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งจากโรงงานเดียวกันและโรงงานต่างสาขา ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้นทุกครั้ง โดยเฉพาะ Safety day เพราะได้รับความรู้ด้านความปลอดภัยมากขึ้น สนุก และได้รู้จักคนเพิ่ม” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

นอกจากนั้นยังได้เข้ารับการอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่บริษัทกำหนด การเข้าร่วมซ้อมแผนฉุกเฉิน การเดินตรวจความปลอดภัยในพื้นที่ทำงาน เนื่องจากได้รับความรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“เข้าร่วมทำ BBS และเดินสำรวจความปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น โดยเฉพาะการเข้าฝึกอบรมการใช้สารเคมีอย่างถูกวิธี ได้ความรู้เพิ่มเติมเรื่อยๆ กิจกรรมอื่นๆที่ชอบ ได้แก่ การเดินตรวจพื้นที่ ก็จะทำให้ความร่วมมือในการปรับปรุง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

ในขณะที่เดียวกันพนักงานได้เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของตนเอง เช่น การมีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนในการทำงาน การเขียนรายงานเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านความปลอดภัย ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ได้มีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนในการทำงาน ได้ช่วยเพื่อนพนักงานในการป้องกันอุบัติเหตุ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

“เข้าร่วมกิจกรรม KAIZEN หากพบสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ก็จะเขียนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง หากข้อเสนอฯ ได้รับการพิจารณาทำตาม ก็จะมีกำลังใจที่จะเขียนต่อ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“ได้เขียน CARE Report เห็นจุดเสี่ยงก็จะรายงาน และเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงร่วมเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

จากการศึกษา พบว่า พนักงานเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น เนื่องจากมองเห็นว่าได้ทบทวนความรู้ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“เพราะได้มีการทบทวนความรู้ด้านความปลอดภัยประจำ มีผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมต่างๆ ได้มีการแบ่งปันความคิดกับเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างานในการปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ได้มุมมองต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและมีจิตสำนึกที่ดีในการป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ได้รับประโยชน์หลายอย่าง เอามาใช้ในชีวิตการทำงานประจำวันของเรา ได้รับความรู้ อยากเข้าร่วมกิจกรรมตลอด ไปงาน Safety Day ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ได้เพื่อนใหม่” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

“ได้มีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงาน เป็นประโยชน์มาก เพราะมีโอกาสช่วยดูในทุกขั้นตอน ทำให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การเข้าร่วมกิจกรรม จะได้รับมุมมองต่างๆ มาใช้ในการทำงาน มีจิตสำนึกเพิ่มมากขึ้น เพื่อเอื้อต่อการปรับปรุงต่อไป” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

2.3 การส่งผลกระทบต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น

จากการศึกษา พบว่า การเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น สามารถช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้เพราะพนักงานได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยมากขึ้น เช่น ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม การอ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ การร่วมเล่นเกมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“การเข้าร่วมกิจกรรมฯ สามารถช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้ เพราะได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยมากขึ้น และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

นอกจากนั้นการที่พนักงานได้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น การรายงานอุบัติเหตุ การมีส่วนร่วมในการสอบสวนอุบัติเหตุ ทำให้เห็นถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่แท้จริงซึ่งสามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงจุด การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านความปลอดภัยทำให้พื้นที่ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยมากขึ้น พนักงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันยังช่วยสร้างจิตสำนึกและนิสัยด้านความปลอดภัย มีความสามัคคีกันในหมู่เพื่อนร่วมงานและทีมงานเมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้สามารถร่วมมือกันทำงานเป็นทีม มีการตักเตือนและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานต่อกันได้อย่างเต็มที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือสภาพพื้นที่การทำงานเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ได้มีโอกาสเข้าร่วมการสอบสวนอุบัติเหตุ ซึ่งมองว่าคุณสามารถเสนอแนะการป้องกันอุบัติเหตุได้และการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดความสามัคคี ได้ความรู้เพิ่มเติมจากแผนกต่างๆมาใช้ในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน มีความสนุกสนาน นานๆได้เจอเพื่อนร่วมงานในโรงงานเดียวกัน และต่างโรงงาน ทำให้ได้แลกเปลี่ยนและแชร์ประสบการณ์ร่วมกันเพื่อพัฒนาวิธีการทำงานเพื่อความปลอดภัยต่อไป” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

“ประโยชน์ของการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ทำให้ช่วยลดอุบัติเหตุได้ เพราะช่วยสร้างนิสัยให้ไม่ประมาท ตื่นตัวมากขึ้น ได้เรียนรู้เอาบทเรียนที่อื่นมาประยุกต์ใช้ปรับปรุงงานต่อไป” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

3. ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย มีคำถาม 3 ประเด็น ดังนี้

3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย

จากการศึกษา พบว่า พนักงานได้กล่าวถึงวิธีการและแนวทางในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย ดังนี้คือ ต้องมีการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนใช้งาน เมื่อพบว่าอุปกรณ์อยู่ในสภาพชำรุด ต้องมีการเปลี่ยนหรือบอกหัวหน้างานให้ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ ได้แก่ สว่าน หินเจียร โดยก่อนใช้งาน จะมีการตรวจจาก inspection tag ว่าอุปกรณ์นั้นพร้อมใช้หรือไม่ และตรวจสอบซ้ำอีกครั้งจากลักษณะภายนอกและอุปกรณ์ข้างเคียง อุปกรณ์บางตัวที่ค่อนข้างเก่าใกล้หมดอายุ ก็ต้องเปลี่ยน โดยบอกหัวหน้างาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

“จะทำการตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องจักรก่อนใช้ ว่าอุปกรณ์นั้นพร้อมใช้หรือไม่ รู้วิธีใช้อย่างถูกต้อง มักจะศึกษาการใช้อุปกรณ์เครื่องจักรด้วยตนเอง เพราะแต่ละเครื่องจักรมักมีอายุและความเฉพาะไม่เหมือนกัน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึงการเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยตั้งแต่ก่อนนำมาใช้งาน ต้องรู้จักวิธีการใช้งานอุปกรณ์และเครื่องมือ นั้นๆ รวมถึงต้องมีทักษะและความชำนาญในการใช้งาน ต้องได้รับการฝึกอบรมและศึกษาคู่มือก่อนใช้งานทุกครั้งและไม่ปฏิบัติงานแบบลัดขั้นตอน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ต้องเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงาน มีการศึกษาคู่มือของเครื่องมือและเครื่องจักรก่อนใช้งาน โดยไม่คิดเองทำเอง ต้องแน่ใจก่อน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

“ก่อนลงมือใช้งาน ต้องมีความคุ้นเคยและมีความเชี่ยวชาญในการใช้ก็จะทำให้ปลอดภัย ไม่ทำงานลัดขั้นตอน เพราะมีขั้นตอนกำหนดไว้ชัดเจนอยู่แล้ว และมีการจัดฝึกอบรมให้พนักงานก่อนใช้งาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

จากการศึกษา พบว่า การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ เนื่องจากอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีตามระยะเวลาที่กำหนด การไม่ใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุด หยุดใช้งานหรือมีการเปลี่ยนทันทีโดยแจ้งหัวหน้างานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับทราบเมื่อพบสภาพ

ของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ไม่ปลอดภัย ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“การจัดทำแผนตามอายุการใช้งานของเครื่องมือ จัดทำแผนการบำรุงรักษาให้เหมาะสม จะช่วยในการป้องกันอุบัติเหตุได้” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

“ถ้าพบเจอปัญหา ถ้าเราแก้ไขได้ เราก็จะแก้ไขหน้างาน ถ้าเราแก้ไขไม่ได้ เราก็จะแจ้งหัวหน้างานหรือแจ้งช่าง จะหยุดงานทุกครั้งเมื่อเจอปัญหา เพราะมันหมายถึง ต่อปั๊บถ้ารั่ว มันอาจจะเสี่ยงทำให้เราและเพื่อนร่วมงานไม่ปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

4. ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานได้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ต้องเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน เป็นช่างไฟฟ้า อุปกรณ์ที่ใช้ประจำ ได้แก่ ถุงมือสำหรับงานไฟฟ้าแรงสูง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

“เราต้องเลือกอุปกรณ์ให้เหมาะสมตามลักษณะงานที่เราทำ เช่น ถ้าอุปกรณ์มีความร้อน ก็จะเลือกถุงมือให้เหมาะสม” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

นอกจากนั้นยังต้องมีการตรวจสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานทั้งก่อนและหลังการใช้งานเป็นประจำและเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์มีสภาพชำรุดหรือหมดอายุการใช้งานและต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ถูกประเภทตามลักษณะของงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“หากอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่พร้อมใช้ก็จะเปลี่ยน และต้องให้ใช้ให้เป็นและถูกประเภทกับลักษณะงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“ดูแลจัดเก็บและทำความสะอาดอย่างถูกวิธี ดูแลเรื่องอายุการใช้งาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

“ดูแลดับกรองสารเคมี ดูแลเช็คทำความสะอาดก่อนกลับบ้าน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

“เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ทำงานกับสารเคมี จะมีการใช้หน้ากากป้องกันสารเคมี จะดูแลให้พร้อมใช้เสมอ เช่น ทำความสะอาด หากพบว่าหน้ากากป้องกันสารเคมีตัน ก็จะขอเปลี่ยนแม้ว่าอุปกรณ์นั้นอาจจะยังไม่หมดอายุ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน

จากการศึกษา พบว่า การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยในการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเพราะช่วยป้องกันและลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า

“การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานสามารถช่วยลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุได้ ตัวอย่างจากที่เคยใช้หมวกนิรภัยแล้วชนกับศีรษะอย่างแรงจนหมวกกระเด็นหลุด ถ้าไม่ได้สวมหมวกนิรภัยในวันนั้น ศีรษะอาจแตกได้รับบาดเจ็บได้” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

“เชื่อว่าอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลช่วยป้องกันและลดอุบัติเหตุได้ โดยคนเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เกิดความปลอดภัย เพราะหากมีไว้แต่ไม่ใช้งานก็จะไม่เกิดประโยชน์” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

5. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย

จากการศึกษา พบว่า พนักงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยผ่านกิจกรรมต่างๆของบริษัทด้วยความรับผิดชอบและทำอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส การดูแลพื้นที่รับผิดชอบของตนเองให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงการเดินสำรวจความปลอดภัยในพื้นที่ของตนเอง ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“การทำ 5ส ช่วยให้อสภาพแวดล้อมในการทำงานดีขึ้น มีการทำทุกๆเดือน มีการนัดกันทำ Big Cleaning ในพื้นที่การทำงาน จัดทำความสะอาดล้างพื้นเป็นประจำ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

“ทำ 5ส ทุกวันตามที่ได้รับมอบหมาย ทำในช่วงเวลาว่าง อย่างน้อยครึ่งชั่วโมงต้องทำความสะอาดพื้นที่ของตัวเองทุกวัน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

นอกจากนั้นยังมีส่วนร่วมในการแจ้งหัวหน้างานเมื่อพบเห็นสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยเพื่อดำเนินการปรับปรุงและการดูแลพื้นที่การทำงานให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยหลังทำงานเสร็จสิ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า

“เห็นสภาพที่ไม่ปลอดภัย ก็จะรายงานหัวหน้า เขียนรายงาน เพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“ผมเป็นทีมซ่อมบำรุงก็จะทำความสะอาดหน้างานให้เรียบร้อยเป็นอันดับแรกหลังจากเสร็จงาน จากนั้นเจ้าของพื้นที่จะทำความสะอาดและตรวจสภาพพื้นที่อีกครั้งหนึ่ง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

5.2 การส่งผลกระทบต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

จากการศึกษา พบว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอจะส่งผลกระทบต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยถ้าพื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย พนักงานสามารถหยิบจับเครื่องมือได้สะดวกและถูกต้อง ปลอดภัย และส่งผลให้พนักงานมีความสบายใจในการทำงาน ช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“หากพื้นที่ทำงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย จะรู้สึกดี ทำให้มีความสบายใจในการทำงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

“พื้นที่สะอาดเป็นระเบียบช่วยป้องกันอุบัติเหตุ เพราะงาน โหลดสินค้า หากมีสินค้าหก อาจทำให้ลื่นล้มห้วยแตก หากเรามีการดูแลสภาพพื้นที่อย่างสม่ำเสมอจะช่วยป้องกันเราจากอุบัติเหตุได้” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

6. วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ

จากการศึกษา พบว่า พนักงานเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุที่บริษัทดำเนินการอยู่นั้นค่อนข้างครอบคลุมถึงวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุอยู่แล้ว จึงนำเสนอเพิ่มเติมเพียงบางประเด็น ดังนี้ ควรให้มีการระดมสมองกันหลายๆฝ่ายในการหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาและปรับปรุงวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุร่วมกัน เน้นให้พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยเป็นอันดับแรก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และควรมีการดำเนินการตามแนวทางต่างๆที่ได้ทำคืออยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5ส ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“อยากนำเสนอเพิ่มเติมเรื่องการแก้ไขปัญหา ให้เน้นการระดมสมองในการหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขและป้องกันปัญหาร่วมกัน เพราะเชื่อว่าจะทำให้ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

“ต้องปฏิบัติตามกฎเป็นอันดับแรก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง

จากการศึกษา พบว่า พนักงานมีวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาด้วยการแจ้งหัวหน้างาน หรือในกรณีเกิดกับเพื่อนร่วมงานจะมีการแจ้งเตือนในเบื้องต้น หากยังไม่ได้ผลก็จะแจ้งหัวหน้างานในลำดับต่อไป ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“หากสภาพการทำงาน ไม่ปลอดภัยก็จะเตือนเพื่อนร่วมงานและหากเตือนเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติตาม แล้วยังไม่ได้ผลก็จะแจ้งหัวหน้างานต่อไป” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

ส่วนในเรื่องการดูแลสุขภาพนั้น พนักงานให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยมีวิธีการในการปฏิบัติตนด้วยการออกกำลังกาย ทานอาหารและพักผ่อนอย่างเพียงพอเพื่อให้มีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจเพื่อให้งานไปได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ดูแลสุขภาพ ร่างกายต้องพร้อม ไม่มีเม้าก่อนมาทำงาน จิตใจต้องพร้อม” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“ดูแลสุขภาพตนเอง ด้วยการพักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกาย จะได้ทำงานอย่างปลอดภัย หากมีสภาพร่างกายที่ไม่พร้อมจะต้องไม่ฝืนในการทำงานเพื่อความปลอดภัยของตนเองและเพื่อนร่วมงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“การกิน การนอน นอนให้พอ การทำงานกะ การดูแลสุขภาพที่ดี เพราะถ้าเราอ่อนเต็มอิม จะมีกำลังดี ถ้าไม่เต็มอิม จะอ่อนล้า เพลีย มีผลต่อการทำงาน อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

“ไม่ประมาท มีสติ ไม่ใจร้อน ต้องปลอดภัยก่อน ถ้าร่างกายไม่พร้อมต้องไม่ฝืนในการทำงาน เพราะถ้าไม่ปลอดภัยก็จะส่งผลถึงคนอื่นด้วย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

นอกจากนั้นยังต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามข้อกำหนดทุกครั้ง ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ดูแลสุขภาพตัวเอง ด้วยการใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ครบถ้วน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานมีความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานในด้านการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงานเพราะคิดถึงตัวเอง เพื่อนร่วมงานและครอบครัว ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ไม่ประมาท มีสติ ไม่ใจร้อน ต้องปลอดภัยก่อน ไม่ฝืนในการทำงาน เพราะถ้าไม่ปลอดภัยก็จะส่งผลถึงคนอื่นด้วย ตัวเองถ้าไม่ปลอดภัย พิกาก็ไม่โอเค” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

“ปฏิบัติงานทุกครั้ง ต้อง Safe ตัวเองก่อน ต้องคิดก่อนทำ ความปลอดภัยต้องมาก่อนเสมอ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

นอกจากนี้การที่ได้ประสบกับเหตุการณ์ที่เคยเห็นเพื่อนร่วมงานเกิดอุบัติเหตุ หรือเคยได้รับการตักเตือนจากหัวหน้างานก็จะทำให้มีความตระหนักและขยับตัวตัวเองอยู่เสมอให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยรวมถึงการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“เคยโดนเตือนเรื่องความปลอดภัย เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เริ่มให้ความสำคัญ เลยจำและปัจจุบันตัวเองเป็นรุ่นพี่ก็เลยต้องเตือนน้องๆ ต้องทำเป็นตัวอย่าง เลยให้ความสำคัญมาก” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

“เห็นถึงความสำคัญของความปลอดภัย เพราะเคยเห็นเพื่อนประสบอุบัติเหตุ และไม่ยอมให้เกิดขึ้น” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“มีความตระหนักเรื่องความปลอดภัยมากขึ้นตามอายุ เพราะจะห่วงตัวเองมากขึ้น อายุมากขึ้นก็ต้องดูแลตัวเองมากขึ้น เป็นตัวอย่างที่ดีให้น้องๆ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“อยากทำงานให้ปลอดภัย แล้วมีอวัยวะครบ 32 กลับบ้านทุกครั้ง เราปลอดภัยคนเดียวไม่พอ ต้องเพื่อนร่วมงานด้วย และเราต้องเป็นแบบอย่างที่ดี” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ

จากการศึกษา พบว่า พนักงานทุกคนมีความคิดเห็นต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ว่ามีความเหมาะสมและพึงพอใจ

ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด พนักงานมีความพึงพอใจกับกฎระเบียบของบริษัทที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“พึงพอใจกับกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทในปัจจุบันและคิดว่าเพียงพอแล้ว”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

“กฎเหมาะสมแล้ว การบังคับใช้ คิดว่าไม่ได้บังคับ แต่เป็นเรื่องที่เราต้องปฏิบัติตาม
อยู่แล้ว เพราะความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
พนักงานมีความพึงพอใจกับการที่ได้มีเข้าร่วมและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของบริษัท เพราะได้
พัฒนาตนเองมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ได้กล่าวว่า

“พึงพอใจกับกิจกรรมต่างๆอยากให้ผู้บริหารยังคงจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

“พึงพอใจ ชอบกิจกรรมพวกนี้ จะได้รู้และพัฒนาตัวเองขึ้นไปอีก อยากให้ผู้บริหาร
ยังคงจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย พนักงานมีความ
พึงพอใจเนื่องจากมาตรการเรื่องการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัยมีการกำหนด
ไว้อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

“มีความพึงพอใจ เพราะบริษัทมีนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัยเรื่องการใช้อุปกรณ์
เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ชัดเจนให้กับพนักงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน พนักงานมีความ
พึงพอใจเนื่องจากบริษัทได้มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้อย่างครบถ้วนและ
เหมาะสมดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“พึงพอใจ บริษัทจัดหา PPE ให้อย่างครบถ้วน เหมาะสม” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ
พนักงานพึงพอใจที่บริษัทมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ
ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมถึงหัวหน้างานและทีมงานความปลอดภัยยัง
ช่วยดูแลพื้นที่การทำงานต่างๆให้มีความปลอดภัย ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์
ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“พึงพอใจกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ
ของบริษัท ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจการทำงานอย่างปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“ทีมงานความปลอดภัยช่วยกันดูแล หัวหน้างานช่วยบอก มีการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบชัดเจน ฟังพอใจ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

จากการศึกษา พบว่า พนักงานได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้ การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการปรับปรุงตั้งแต่ต้น เพราะจะทำให้การออกแบบนั้นๆ ตรงกับความต้องการและมีความปลอดภัย ควรจัดให้มีการจัดการฝึกอบรมเฉพาะให้กับพนักงานกะ เช่น การประเมินความเสี่ยงในการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“อยากให้พนักงานมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการปรับปรุงตั้งแต่ต้น เพราะจะทำให้การออกแบบนั้นๆ ตรงกับความต้องการและปลอดภัย เล็กก็จะทำตาม และอยากให้มีการจัดการฝึกอบรมเฉพาะให้กับพนักงานกะ เช่น การประเมินความเสี่ยงในการทำงาน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

การจัดให้พนักงานได้มีโอกาสเดินสำรวจความปลอดภัยกับผู้บริหารมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“พนักงานไม่ค่อยมีโอกาสได้เดินสำรวจความปลอดภัยร่วมกับผู้บริหาร” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

นอกจากนี้ยังนำเสนอเรื่องการจัดให้มีการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้พนักงานทุกคนมีความใส่ใจด้านความปลอดภัย การจัดทำมาตรการเพิ่มเติมในเรื่องป้ายเตือนอันตรายในจุดต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องมือเครื่องจักร การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงานที่ไม่มีอีเมลล์ในการติดต่อสื่อสาร การดำเนินการทำ 5ส อย่างต่อเนื่องเพื่อให้พื้นที่การทำงานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสะอาดมากยิ่งขึ้นและการเข้าเตือนให้กับพนักงานกะบ่ายและกะกลางคืนให้ดูแลตนเองด้านความปลอดภัยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“อยากให้มีการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ไม่ปลอดภัยไม่ทำซ้ำให้เห็นโทษของอุบัติเหตุ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

“อยากให้มีมาตรการเพิ่มเติม เช่น ป้ายเตือนอันตราย ที่เครื่องมือเครื่องจักรต่างๆ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

“เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความรู้และกิจกรรมด้านความปลอดภัยให้พนักงานที่ไม่มีอีเมล” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

“อยากให้จัดทำ 5ส ไปตลอด ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้นำงานมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

“อยากฝากเรื่องการสวมใส่อุปกรณ์ PPE สำหรับบางคนที่ไม่ค่อยใส่ โดยเฉพาะกะบายกะกลางคืน หัวหน้าเลิกงานหมดแล้วเค้าอาจจะไม่ตระหนักเท่าไร ไม่มีหัวหน้างานย้ำเตือน ต้องดูแลตัวเองให้มากขึ้น” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

7. มุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท ทั้ง 5 ด้าน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นว่าการที่บริษัทกำหนดมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์กับพนักงานเนื่องจากทำให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน รู้หน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในการทำงานจากการได้เข้ารับการอบรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางบริษัทจัดขึ้น รวมถึงรู้ประโยชน์และโทษของการทำงานด้วยความปลอดภัยและไม่ปลอดภัย ทำให้ต้องระมัดระวังตนเอง และพนักงานบางคนมีประสบการณ์ตรงจากการประสบกับอุบัติเหตุหรือจากเหตุการณ์ของคนใกล้เคียงทำให้อยู่มีความเชื่อมั่นในมาตรการต่างๆ ที่บริษัทได้กำหนดและลงมือปฏิบัติตามมาตรการนั้นอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“มีความรู้และเข้าใจและรับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติตนในเรื่องต่างๆ ของบริษัทจากการฝึกอบรมและจากเอกสารในการทำงาน ทำให้เข้าใจมากขึ้นว่าต้องทำงานอย่างไรให้ปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

“ได้รับความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมก่อนการทำงาน และจากหัวหน้างาน ทำให้ได้รับความรู้และมีความเข้าใจในวิธีการทำงานให้ปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“ให้ความสำคัญเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทมาก เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เพราะเคยมีประสบการณ์ที่สวมหมวกนิรภัยแล้วเดินชนเครื่องจักรอย่างแรงจนหมวกกระเด็นหลุด แต่โชคดีที่สวมหมวกนิรภัยไว้เลยไม่บาดเจ็บและเคยแบ่งปันประสบการณ์นี้ให้รุ่นน้องในการทำงานเพื่อช่วยกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ความปลอดภัยของบริษัท เพราะอยากให้ทุกคนทำงานเสร็จแล้ว กลับบ้าน ไปหาครอบครัวปลอดภัยทุกคน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1)

7.2 ความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นว่าการให้ความสำคัญเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน เพราะหากอุบัติเหตุเกิดขึ้นต้องมีคนได้รับบาดเจ็บและเกิดความเสียหาย จึงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน เนื่องจากพนักงานรู้งานที่ตนทำนั้นมีความเสี่ยง ทำให้ต้องมีความระมัดระวังด้วยการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยต่างๆ เช่น การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างครบถ้วน ไม่ทำงานลัดขั้นตอน และหากพบเหตุการณ์หรือสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยต้องรีบแจ้งหัวหน้างานทันที เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายมากไปกว่าเดิม ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่

“ความปลอดภัยต้องมาเป็นอันดับแรก ประเมินความเสี่ยงของงานก่อนทำงาน รู้ว่ามีความเสี่ยงอะไร จะได้ปฏิบัติตนเองให้ถูกต้อง ให้ทุกคนให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกและตลอดเวลา เพื่อตัวเราเองและคนรอบข้าง หากพบอะไรไม่ดี ต้องปรับปรุง ขอให้บอกเพื่อจะได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานให้ความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน เป็นอย่างมาก เพราะการที่หน่วยงานมีความเคร่งครัดจะช่วยทำให้พนักงานใส่ใจและต้องปฏิบัติตามจนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นนิสัย ซึ่งหากบริษัทไม่เข้มงวดหรือเคร่งครัดอาจทำให้พนักงานเผลอเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่

“มีกฎก็จะช่วยให้ทุกคนต้องทำตาม เข้มงวดดีกว่า ถ้าไม่เข้มงวด พนักงานก็จะไม่ใส่ใจ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4)

“ถ้าไม่เข้มงวด เราอาจจะไม่ใส่ใจ เผลอเรอ เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานมีความพึงพอใจต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงาน เนื่องจาก หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยเป็นอย่างมากในการกำหนดมาตรการการทำงานอย่างปลอดภัยที่มีความชัดเจนและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติในทิศทางเดียวกันเพื่อช่วยลดอุบัติเหตุ ทำให้พนักงานมีความเข้าใจและมุ่งมั่นมากขึ้นและกล้าที่จะบอกปัญหาเมื่อพบเจอสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเพราะบริษัทจะมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้พนักงาน โดยทันที ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“พึงพอใจกับมาตรการการทำงานอย่างปลอดภัยของบริษัทในปัจจุบัน เพราะมีความชัดเจนและมีทิศทางเดียวกันในเรื่องการให้ความสำคัญกับความปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

“การที่มีระบบ ช่วยลดอุบัติเหตุได้ เพราะทุกคนปฏิบัติเหมือนกัน” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

“การจัดกิจกรรม ทำให้พนักงานมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทำให้พนักงานได้มีความตระหนัก และแสดงให้เห็นว่า บริษัทให้ความสำคัญกับพนักงานในเรื่องความปลอดภัย ทำให้เขาคำนึงถึงว่าต้องทำอะไรในการป้องกันอุบัติเหตุ” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9)

7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีมุมมองในประเด็นนี้ คือ แรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน มีความสำคัญค่อนข้างมากต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน โดยหัวหน้างานเป็นผู้ให้คำแนะนำกับพนักงานในเรื่องความปลอดภัย ช่วยในการเข้าเดือน สอนงาน แบ่งปันประสบการณ์และความรู้ ส่วนเพื่อนร่วมงานจะช่วยเตือนกัน ช่วยสอนงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและให้คำแนะนำในการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“เพื่อนร่วมงานมีผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ เพราะเราสามารถเรียนจากประสบการณ์ของเขา หรืออุบัติเหตุที่เคยเกิดขึ้นแล้ว เพื่อนเตือนเพื่อน หัวหน้างานมีส่วนช่วยให้สภาพการทำงานปลอดภัย เครื่องจักรซ่อมตามเวลา” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3)

“หัวหน้างาน จะย้ำตลอดเวลา จะย้ำทุกวันเรื่องความปลอดภัย ส่วนเพื่อน เวลาเราปล่อยเพื่อนจะเตือนตลอด และเราก็เตือนเพื่อนด้วย ทำงานกันเป็นทีม” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

ในขณะที่เดียวกันครอบครัวจะมีส่วนช่วยในการเตือนสติให้ทำงานด้วยความปลอดภัย เป็นแรงจูงใจในการทำงานอย่างปลอดภัยเพราะถ้าเป็นอะไรไปจะส่งผลถึงครอบครัว ดังจะเห็น ได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“ครอบครัวมีส่วนการช่วยเตือนให้มีสติในการทำงานอย่างปลอดภัยเสมอ”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10)

“ครอบครัวเป็นแรงจูงใจ และมีส่วนสำคัญ ทำให้เราอยากทำงานด้วยความปลอดภัย”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 6)

7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย เพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงาน ด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีแรงจูงใจในการทำงานของ ตัวพนักงานเอง ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“แรงจูงใจในการทำงานอย่างปลอดภัย เพราะต้องการให้ตัวเองปลอดภัยตลอดเวลา เคยเห็นเพื่อนประสบอุบัติเหตุจากการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ตัวเองก็เคยรถล้ม แต่สวมหมวกกันน็อคทำให้ศีรษะไม่ได้รับบาดเจ็บ ทำให้ตัวเองจำและไม่อยากให้เกิด เห็นความสำคัญของอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ซึ่งนิสัยนี้ก็จะติดไปที่บ้านด้วย”
(กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2)

นอกจากนั้นการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของบริษัท การสื่อสาร ด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอและปัจจัยเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่น่าอยู่และเป็น ระเบียบ เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่า

“การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัท ช่วยทำให้พนักงานทำงานด้วยความ ปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5)

“การสื่อสารด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ทำให้พนักงานมีความตระหนักและ มีความใส่ใจเรื่องความปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7)

“สภาพสิ่งแวดล้อม ถ้าสถานที่ทำงานน่าอยู่ เป็นระเบียบ จะส่งผลให้พนักงานทำงาน ด้วยความปลอดภัย” (กลุ่มตัวอย่างคนที่ 8)

รายการอ้างอิง

- “กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549.” (2549). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 123, ตอนที่ 65ก (21 มิถุนายน): 4 – 20.
- “กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553.” (2553). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 127, ตอนที่ 43ก (9 กรกฎาคม): 15 – 17.
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2553). **คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊ก.
- กวิณซ์ตา อภิชนาดล. (2546). “พฤติกรรมกรป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคณงานโรงงานท่าเฟอร์นิเจอร์พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) สาขาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน. (2557). **เอกสารประมวลสาระรายวิชา 618101 อาชีวอนามัยและความปลอดภัยพื้นฐาน (Basic Occupational Health and Safety).** นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. (2541). **สิ่งแวดล้อมกับความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: เอ็นไวร์ คอนเซ็ป.
- _____. (2533). **เอกสารการสอนชุดวิชา S4102 การบริหารงานความปลอดภัย (Safety Management).** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนรดา ยูณะเดมิย์. (2553). “การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานจ้างเหมาบริการด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ชัยยุทธ ชาลิตนิกุล. (2539). **ความปลอดภัยในการทำงาน**. กรุงเทพมหานคร: เมฆาเพรส จำกัด.
- ณรงค์ ณี เชียงใหม่. (2537). **การจัดการความปลอดภัยในอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- ณัฐกาญจน์ เคนอ่อน. (2556). “พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายสินค้า
การทำเรือแห่งประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทรัพย์สตรี แสนทวีสุข. (2550). “พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับสารเคมีของ
พนักงานในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ วิทยาลัยประชากรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพรัตน์ เทียงคำดี. (2556). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
ของพนักงานเก็บขยะ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญธรรม ภัทราจารกุล. (2556). **ความปลอดภัยในงานอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- บุรินทร์ ทองอุดม. (2554). “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน
ระดับปฏิบัติการ โรงงานฉีดพลาสติกขึ้นรูป บริษัทตรีอรรณพ จำกัด.” วิทยานิพนธ์
การศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประคอง วรรณสูตร. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์(ฉบับปรับปรุงแก้ไข)**.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- พีระศักดิ์ เอี่ยมศิริ. (2552). “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุกับพฤติกรรม
ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด.”
สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ภัทริยา กิจจิวิ. (2551). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของ
พนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เขตอำเภอ
สามพราน จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
จิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มณีวรรณ ศรีสวัสดิ์. (2547). “พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของช่างพิมพ์ โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทกระดาษ พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) สาขาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาตรฐานสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). **มาตรฐานการจัดจำแนกข้อมูลสถิติ**. เข้าถึงเมื่อ 25 มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก <http://statstd.nso.go.th/classification/structure.aspx?id=6>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

วิฑูรย์ สิมะโชคดีและวิระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2555). **วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย – ญี่ปุ่น).

วิทยา อยู่สุข. (2555). **ความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ Occupational Safety**. กรุงเทพฯ: เบสท์ กราฟฟิค เพรส.

วันเฉลิม พลอินทร์. (2549). “การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด.” วิทยานิพนธ์การศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ศิขรินทร์ สุขโต. (2553). **วิศวกรรมความปลอดภัย = Safety Engineering**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สราวุธ สุธรรมมาสา. (2533). **เอกสารการสอนชุดวิชา S4102 การบริหารงานความปลอดภัย (Safety Management)**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมภพ วงศ์ประสาร. (2546). “พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุรชาติพษ์ โศบาล. (2546). “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของคณาจารย์ในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรชาติพษ์ ร่องสวัสดิ์. (2555). “ปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. (2558). **สถานการณ์สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2553 – 2557**. เข้าถึงเมื่อ 2 กันยายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.sso.go.th/wpr/uploads/uploadImages/file/accidentanalyze53-57>
- เอ็มอัชมา (รัตน์ริมจง) วัฒนบูรานนท์. (2548). **ความปลอดภัย (Safety)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- อนามัย (ธีรวิโรจน์) เทศกะทีก. (2549). **อาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational Health and Safety)**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อนุศักดิ์ ฉิ้นไพศาล. (2556). **อาชีวอนามัยและความปลอดภัย**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ภาษาต่างประเทศ**
- Best, John W. (1981). **Research in Education**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice – Hall International, Inc.
- H.W.Heinrich. (1980). **Industrial Accident Prevention**. 5th Edition. New York: McGraw hill Book Company.
- Thomas J.Anton. (1989). **Occupational Safety and Health Management**. 2nd Edition. Singapore: McGraw hill Book Company.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An introduction analysis**. 3rd Edition. New York: Harper and Row International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงาน
ระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

แบบสอบถาม
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลเสียหายใดๆต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ดังนั้นขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามตามความเป็นจริง และตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวศุภวรรณ รัตนภิรมย์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

หากมีข้อสงสัยติดต่อ

โทร. 081 – 9021048

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความและเติมข้อความตามความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. เพศชาย
 2. เพศหญิง

2. อายุ ปี (หากมีเศษจำนวนเดือนมากกว่า 6 เดือนขึ้นไปให้ปัดขึ้นเป็น 1 ปี)

3. ระดับการศึกษา

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)
 3. ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)
 4. ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

4. ประสบการณ์ในการทำงาน (หากมีเศษจำนวนเดือนมากกว่า 6 เดือนขึ้นไปให้ปัดขึ้นเป็น 1 ปี)

- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี
 2 - 5 ปี
 มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน

- ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ
 เคยได้รับอุบัติเหตุที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล
 เคยได้รับอุบัติเหตุที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล

6. หน่วยงานที่สังกัด

- โรงงานระยอง
 โรงงานบางปู
 โรงงานเค็มแคท
 โรงงานบางปะกง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

คำอธิบาย แบบสอบถามต่อไปนี้ สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของท่าน ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติและแต่ละข้อเลือกตอบได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น โดยมีคำตอบ 5 ตัวเลือกดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นทุกครั้ง
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นบางครั้ง
ปฏิบัตินานๆครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นเพียงนานๆครั้ง
ไม่เคยปฏิบัติเลย	หมายถึง	ท่านไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย

ข้อ ที่	ท่าน ได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
1	ท่านได้อ่านและปฏิบัติตามนโยบาย ความปลอดภัยของบริษัท					
2	ท่านปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย ในการทำงาน (Standard Operating Procedure - SOP) อย่างเคร่งครัด					
3	ท่านศึกษาและทำความเข้าใจความหมาย ของป้ายสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัยเป็น ประจำ					
4	ท่านปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ด้านความ ปลอดภัยอย่างเคร่งครัดเช่น ป้ายห้าม ป้ายเตือน ป้ายสัญลักษณ์ความปลอดภัย ในการทำงานกับสารเคมี					
5	ท่านให้ความร่วมมือกับบริษัทเกี่ยวกับ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction)					
6	ก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านคำนึงถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction)					

ข้อ ที่	ท่านได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
7	ท่านแจ้งหัวหน้างานทราบทันทีเมื่อไม่ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัย (work instruction)					
8	ในกรณีที่เป็นงานเร่งด่วน ท่านไม่ได้ ปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อ ความปลอดภัย					
9	ท่านแต่งกายอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบ ของสถานที่ทำงาน					
10	กรณีที่ท่านไม่เข้าใจหรือไม่สามารถปฏิบัติ ให้เป็นไปตามขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อ ความปลอดภัย (work instruction) ท่านจะ ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง					
11	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมความปลอดภัยที่ บริษัทจัดขึ้นเป็นประจำ เช่น งานสัปดาห์ ความปลอดภัย					
12	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในงาน ของท่านเป็นประจำ					
13	ท่านได้เข้ารับการอบรมด้านความ ปลอดภัยในการทำงานตามที่บริษัท กำหนด					
14	หากท่านพบเห็นอุบัติเหตุหรือสภาพการ ทำงานที่ไม่ปลอดภัยและหรือสภาพ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย ท่านจะรายงาน เหตุการณ์ให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยทราบอย่างทันทีทันใด					

ข้อ ที่	ท่านได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
15	ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพร่างกาย ประจำปีของบริษัทจัดให้ทุกครั้ง					
16	ท่านอ่านและทำความเข้าใจข้อมูลต่างๆ ที่ได้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การสร้างความปลอดภัยด้าน ความปลอดภัยทุกครั้ง เช่น ข้อมูลบอร์ด ประชาสัมพันธ์					
17	ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความ คิดเห็นในการแนะนำวิธีการทำงานหรือ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อ ความปลอดภัย					
18	ท่านชักชวนเพื่อนร่วมงานให้เข้าร่วม กิจกรรมด้านความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น เป็นประจำ					
19	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้แทน ลูกจ้างระดับปฏิบัติการในคณะกรรมการ ความปลอดภัยฯ					
20	ท่านศึกษาวิธีการใช้งานของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรก่อนลงมือ ปฏิบัติงาน					
21	ท่านตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรก่อนลงมือ ปฏิบัติงาน					
22	ท่านดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือหรือ เครื่องจักรตามระยะเวลาที่กำหนด					

ข้อ ที่	ท่านได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
23	ท่านใช้งาน อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือ เครื่องจักรที่มีสภาพชำรุดหากเห็นว่า ยังสามารถใช้งานได้อยู่					
24	ท่านดำเนินการแจ้งผู้รับผิดชอบทราบ ทันทีหากพบอุปกรณ์ เครื่องมือหรือ เครื่องจักรอยู่ในสภาพชำรุดเพื่อดำเนินการ แก้ไข					
25	ท่านปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างเคร่งครัด					
26	ท่านใช้อุปกรณ์และเครื่องมือตรง ตามลักษณะงาน					
27	เมื่อพบเห็นเพื่อนพนักงานใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ผิดประเภทหรือ ผิดวิธี ท่านจะแจ้งเตือนเพื่อนพนักงาน ทันที					
28	เมื่อท่านพบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ชำรุด ท่านจะหยุดปฏิบัติงานทันที					
29	ท่านแจ้งหัวหน้างานทันทีเมื่อไม่สามารถ ปฏิบัติตามคู่มือหรือวิธีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่กำหนดไว้					
30	ท่านสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลที่บริษัทจัดหาให้ตรงตามลักษณะ และความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท เช่น งานที่มีความเสี่ยงต่อการได้ยิน ต้องสวมใส่เครื่องป้องกันหู งานที่มีความ เสี่ยงต่อดวงตา ต้องสวมใส่แว่นตานิรภัย					

ข้อ ที่	ท่านได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
31	ท่านตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลของท่านให้อยู่ในสภาพที่ พร้อมใช้งานทั้งก่อนและหลังการใช้งาน เป็นประจำ					
32	ท่านบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลของท่านให้อยู่ในสภาพที่ พร้อมใช้งานเป็นประจำ					
33	ท่านเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลทันทีเมื่อพบว่าอุปกรณ์มีสภาพชำรุด					
34	ท่านใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลอย่างถูกต้องตามคู่มือการใช้งาน					
35	ท่านสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลตามป้ายบังคับที่กำหนดในสถานที่ ปฏิบัติงาน					
36	ท่านทราบวิธีการใช้งานอุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคลต่างๆ จากการศึกษา คู่มือการปฏิบัติงานอย่างละเอียด					
37	ท่านจัดเก็บอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม					
38	กรณีท่านไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล ท่านจะปฏิบัติตามเมื่อ หัวหน้างานได้สั่งให้ท่านหยุดทำงานทันที จนกว่าท่านจะสวมใส่อุปกรณ์					
39	ท่านได้จัดสถานที่ทำงานของท่านให้มีความ สะอาด ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ได้จากการ ปฏิบัติงาน เช่น การสะดุด ลื่นหกล้ม เป็นต้น					

ข้อ ที่	ท่านได้ปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการ ปฏิบัติงานดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับพฤติกรรม				
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
40	ท่านรายงานต่อหัวหน้างานหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องรับทราบทันทีหากพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความ ไม่ปลอดภัยและท่านไม่สามารถจัดการได้					
41	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ทำงานให้ อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย					
42	ท่านเข้าร่วมตรวจสอบความปลอดภัยในพื้นที่ ทำงานกับคณะกรรมการความปลอดภัยฯ หัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน					
43	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนว ทางการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมใน ที่ทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย					
44	ท่านตัดสินใจหยุดปฏิบัติงานทันที หากพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นอันตราย					
45	ท่านตรวจสอบความปลอดภัยและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ทำงาน ก่อนลงมือทำงานทุกวัน					
46	ท่านแจ้งเตือนเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบเห็น สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยในที่ทำงาน					
47	ท่านดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทันที เมื่อพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่ปลอดภัย					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการความปลอดภัยในองค์กร

คำอธิบาย แบบสอบถามต่อไปนี้ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในองค์กรของท่าน ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและแต่ละข้อเลือกตอบได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น โดยมีคำตอบ 5 ตัวเลือกดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
ไม่เห็นด้วยเลย	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยเลยกับข้อความนั้น

ข้อ ที่	ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยในองค์กรดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วยเลย
1	บริษัทได้ติดประกาศนโยบายความปลอดภัยในบริเวณที่เห็นชัดเจน					
2	บริษัทให้ความสนใจในเรื่องการปรับปรุงสภาพการทำงานเพื่อความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง					
3	บริษัทได้จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายให้กับพนักงานอย่างเพียงพอ					
4	บริษัทได้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ					
5	บริษัทมีการกำหนดแผนงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน					
6	บริษัทเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอย่างเต็มที่ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย					

ข้อ ที่	ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดการความ ปลอดภัยในองค์กรดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย เลย
7	บริษัทจัดกิจกรรมส่งเสริม วัฒนธรรม ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานเกิดความตระหนัก และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยอยู่เสมอ เช่น การจัดงานวันความปลอดภัย (Safety Day) การเผยแพร่ความรู้และข่าวสารด้าน ความปลอดภัยผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์					
8	บริษัทได้จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัย กับพนักงานระดับปฏิบัติการทุกคน					
9	เมื่อเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง บริษัทได้ให้มีการ สอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุเพื่อป้องกัน การเกิดอุบัติเหตุ					
10	บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะจากพนักงานเพื่อการปฏิบัติงาน ที่ปลอดภัยของพนักงานทุกคน					
11	บริษัทส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วม ในทุกกิจกรรมด้านความปลอดภัย					
12	บริษัทจัดให้หัวหน้างานตรวจความปลอดภัย ก่อนให้พนักงานลงมือปฏิบัติงาน					
13	บริษัทได้มีการลงทุนโดยจัดสรรงบประมาณ เพื่อการปรับปรุงสถานที่ทำงานและ สภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย					
14	บริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ เรื่องความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด					
15	บริษัทได้จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อ ความปลอดภัยอย่างเพียงพอ					

ข้อ ที่	ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดการความ ปลอดภัยในองค์กรดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย เลย
16	บริษัทได้มีการสื่อสาร โดยการจัดการอบรม ชี้แจงเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อ ความปลอดภัยให้พนักงานเข้าใจอย่างชัดเจน					
17	ผู้บริหารของบริษัทมีความมุ่งมั่นและ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็น อันดับแรกเสมอ					
18	บริษัทมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อวัดผล การปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน					
19	บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบภาพพนักงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
20	บริษัทมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงาน ด้านความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ					
21	บริษัทดำเนินการอย่างรวดเร็วในการแก้ไข ปัญหาสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย					
22	คณะกรรมการความปลอดภัยมีการตรวจ ความปลอดภัยเป็นประจำทุกเดือน					
23	บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน ความปลอดภัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยระดับวิชาชีพในการบริหาร จัดการและดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย ของบริษัท					
24	บริษัทได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้าน ความปลอดภัยอย่างชัดเจนให้กับพนักงาน ทุกคนทุกระดับขององค์กร					
25	บริษัทได้ดำเนินการตามแผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัยเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					

ข้อ ที่	ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดการความ ปลอดภัยในองค์กรดังข้อความต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย เลย
26	บริษัทบริหารงานความปลอดภัยด้วยการ มุ่งเน้นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ เช่น การรายงานและสอบสวนเหตุการณ์เกือบเกิด อุบัติเหตุ (near misses)					
27	บริษัทได้จัดให้มีการวิเคราะห์งานใน หน่วยงานโดยหัวหน้างานเพื่อค้นหา ความเสี่ยงหรืออันตรายเบื้องต้นร่วมกับ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน					
28	บริษัทให้ความสำคัญในการปรับปรุงอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงทางด้านวิศวกรรม					
29	บริษัทได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานด้าน ความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง					
30	บริษัทได้มีการสื่อสารนโยบายและมาตรฐาน ความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน ได้เข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อแบบสอบถาม
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

ข้อ	พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
	การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด	4.48	.375	มาก
1	ท่านได้อ่านและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของบริษัท	4.54	.624	มากที่สุด
2	ท่านปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน (Standard Operating Procedure - SOP) อย่างเคร่งครัด	4.66	.502	มากที่สุด
3	ท่านศึกษาและทำความเข้าใจความหมายของป้ายสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ	4.39	.616	มาก
4	ท่านปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดเช่น ป้ายห้าม ป้ายเตือน ป้ายสัญลักษณ์ความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี	4.76	.485	มากที่สุด
5	ท่านให้ความร่วมมือกับบริษัทเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction)	4.75	.461	มากที่สุด
6	ก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านคำนึงถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction)	4.78	.446	มากที่สุด
7	ท่านแจ้งหัวหน้างานทราบทันทีเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction)	4.56	.769	มากที่สุด
8*	ในกรณีที่เป็งานเร่งด่วน ท่านไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย	3.48	1.526	ปานกลาง
9	ท่านแต่งกายอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบของสถานที่ทำงาน	4.73	.700	มากที่สุด
10*	กรณีที่ท่านไม่เข้าใจหรือไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย (work instruction) ท่านจะลองผิดลองถูกด้วยตนเอง	4.11	1.295	มาก

หมายเหตุ : ข้อคำถามที่มีเครื่องหมาย * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

ข้อ	พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
	ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น	3.94	.546	มาก
11	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้นเป็น ประจำ เช่น งานสัปดาห์ความปลอดภัย	4.03	.903	มาก
12	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้าน ความปลอดภัยในงานของท่านเป็นประจำ	3.03	1.311	ปานกลาง
13	ท่านได้เข้ารับการอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ตามที่บริษัทกำหนด	4.30	.871	มาก
14	หากท่านพบเห็นอุบัติเหตุหรือสภาพการทำงาน ที่ไม่ปลอดภัยและหรือสภาพการกระทำที่ไม่ปลอดภัย ท่านจะรายงานเหตุการณ์ให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยทราบอย่างทันทีทันใด	4.51	.693	มากที่สุด
15	ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีที่บริษัทจัดให้ ทุกครั้ง	4.91	.381	มากที่สุด
16	ท่านอ่านและทำความเข้าใจข้อมูลต่างๆที่ได้มีการณรงค์ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้ด้าน ความปลอดภัยทุกครั้ง เช่น ข้อมูลบอร์ดประชาสัมพันธ์	4.22	.701	มาก
17	ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นในการ แนะนำวิธีการทำงานหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการ ทำงานเพื่อความปลอดภัย	3.75	.879	มาก
18	ท่านชักชวนเพื่อนร่วมงานให้เข้าร่วมกิจกรรมด้าน ความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้นเป็นประจำ	3.73	.980	มาก
19	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้แทนลูกจ้างระดับปฏิบัติการ ในคณะกรรมการความปลอดภัยฯ	2.97	1.527	ปานกลาง
	การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย	4.44	.524	มาก
20	ท่านศึกษาวิธีการใช้งานของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือ เครื่องจักรก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.51	.788	มากที่สุด

หมายเหตุ : ข้อคำถามที่มีเครื่องหมาย * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

ข้อ	พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
21	ท่านตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือหรือ เครื่องจักรก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.53	.803	มากที่สุด
22	ท่านดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร ตามระยะเวลาที่กำหนด	4.43	.862	มาก
23*	ท่านใช้งาน อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพชำรุด หากเห็นว่ายังสามารถใช้งานได้	3.73	1.361	มาก
24	ท่านดำเนินการแจ้งผู้ที่รับผิดชอบทันทีหากพบอุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอยู่ในสภาพชำรุดเพื่อดำเนินการแก้ไข	4.52	.915	มากที่สุด
25	ท่านปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือหรือ เครื่องจักรอย่างเคร่งครัด	4.66	.674	มากที่สุด
26	ท่านใช้อุปกรณ์และเครื่องมือตรงตามลักษณะงาน	4.65	.722	มากที่สุด
27	เมื่อพบเห็นเพื่อนพนักงานใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักร ที่ผิดประเภทหรือผิดวิธี ท่านจะแจ้งเตือนเพื่อนพนักงานทันที	4.22	.777	มาก
28	เมื่อท่านพบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ชำรุด ท่านจะหยุด ปฏิบัติงานทันที	4.58	.767	มากที่สุด
29	ท่านแจ้งหัวหน้างานทันทีเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามคู่มือหรือ วิธีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่กำหนดไว้	4.55	.802	มากที่สุด
	การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน	4.59	.420	มากที่สุด
30	ท่านสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดหา ให้ตรงตามลักษณะและความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท เช่น งานที่มีความเสี่ยงต่อการได้ยิน ต้องสวมใส่เครื่องป้องกัน หู งานที่มีความเสี่ยงต่อดวงตา ต้องสวมใส่แว่นตานิรภัย	4.75	.549	มากที่สุด
31	ท่านตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของท่าน ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานทั้งก่อนและหลังการใช้งานเป็น ประจำ	4.60	.648	มากที่สุด
32	ท่านบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของท่าน ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานเป็นประจำ	4.63	.633	มากที่สุด

หมายเหตุ : ข้อคำถามที่มีเครื่องหมาย * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

ข้อ	พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
33	ท่านเปลี่ยนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทันที เมื่อพบว่าอุปกรณ์มีสภาพชำรุด	4.75	.575	มากที่สุด
34	ท่านใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างถูกต้อง ตามคู่มือการใช้งาน	4.78	.470	มากที่สุด
35	ท่านสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตาม ป้ายบังคับที่กำหนดในสถานที่ปฏิบัติงาน	4.77	.478	มากที่สุด
36	ท่านทราบวิธีการใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ต่างๆ จากการศึกษาคู่มือการปฏิบัติงานอย่างละเอียด	4.56	.662	มากที่สุด
37	ท่านจัดเก็บอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล อย่างเหมาะสม	4.71	.509	มากที่สุด
38	กรณีท่านไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ท่านจะปฏิบัติตามเมื่อหัวหน้างานได้สั่งให้ท่านหยุดทำงาน ทันทีจนกว่าท่านจะสวมใส่อุปกรณ์	3.80	1.530	มาก
	การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มี ความปลอดภัยอยู่เสมอ	4.27	.532	มาก
39	ท่านได้จัดสถานที่ทำงานของท่านให้มีความสะอาด ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อป้องกันอันตรายที่ อาจเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติงาน เช่น การสะดุด สิ้นหกล้ม เป็นต้น	4.61	.514	มากที่สุด
40	ท่านรายงานต่อหัวหน้างานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันที หากพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความไม่ปลอดภัย และท่านไม่สามารถจัดการได้	4.63	.557	มากที่สุด
41	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ทำงานให้อยู่ในสภาพที่ ปลอดภัย	4.46	.711	มาก
42	ท่านเข้าร่วมตรวจความปลอดภัยในพื้นที่ทำงานกับ คณะกรรมการความปลอดภัยฯ หัวหน้างานหรือ เพื่อนร่วมงาน	3.18	1.427	ปานกลาง

หมายเหตุ : ข้อคำถามที่มีเครื่องหมาย * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

ข้อ	พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
43	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไข สภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย	3.67	1.131	มาก
44	ท่านตัดสินใจหยุดปฏิบัติงานทันที หากพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นอันตราย	4.46	.871	มาก
45	ท่านตรวจสอบความปลอดภัยและความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของสถานที่ทำงานก่อนลงมือทำงานทุกวัน	4.55	.673	มากที่สุด
46	ท่านแจ้งเตือนเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบเห็นสภาพแวดล้อม ที่ไม่ปลอดภัยในที่ทำงาน	4.51	.675	มากที่สุด
47	ท่านดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทันที เมื่อพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ปลอดภัย	4.35	.860	มาก

หมายเหตุ : ข้อคำถามที่มีเครื่องหมาย * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

รายชื่อแบบสอบถาม
การบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร กลุ่มบริษัทบีเอสเอสเอฟในประเทศไทย

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
1	บริษัทได้ตีคประกาศนโยบายความปลอดภัยในบริเวณที่เห็นชัดเจน	4.30	.644	มาก
2	บริษัทให้ความสนใจในเรื่องการปรับปรุงสภาพการทำงานเพื่อความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง	4.22	.760	มาก
3	บริษัทได้จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายให้กับพนักงานอย่างเพียงพอ	4.32	.808	มาก
4	บริษัทได้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	4.12	.912	มาก
5	บริษัทมีการกำหนดแผนงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน	4.31	.704	มาก
6	บริษัทเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอย่างเต็มที่ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย	4.16	.900	มาก
7	บริษัทจัดกิจกรรมส่งเสริม วัฒนธรรม ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานเกิดความตระหนักและปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยอยู่เสมอ เช่น การจัดงานวันความปลอดภัย (Safety Day) การเผยแพร่ความรู้และข่าวสารด้านความปลอดภัยผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์	4.30	.755	มาก
8	บริษัทได้จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยกับพนักงานระดับปฏิบัติการทุกคน	4.18	.805	มาก
9	เมื่อเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง บริษัทได้ให้มีการสอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ	4.54	.571	มากที่สุด
10	บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากพนักงานเพื่อการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยของพนักงานทุกคน	4.06	.796	มาก
11	บริษัทส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมด้านความปลอดภัย	4.23	.756	มาก

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
12	บริษัทจัดให้หัวหน้างานตรวจความปลอดภัยก่อนให้พนักงานลงมือปฏิบัติงาน	4.03	.944	มาก
13	บริษัทได้มีการลงทุนโดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการปรับปรุงสถานที่ทำงานและสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย	3.94	.819	มาก
14	บริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเรื่องความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	4.39	.685	มาก
15	บริษัทได้จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยอย่างเพียงพอ	4.08	.762	มาก
16	บริษัทได้มีการสื่อสารโดยการจัดการอบรมชี้แจงเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยให้พนักงานเข้าใจอย่างชัดเจน	4.06	.831	มาก
17	ผู้บริหารของบริษัทมีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอ	4.43	.769	มาก
18	บริษัทมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อวัดผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน	4.22	.779	มาก
19	บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบสภาพพนักงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.68	.587	มากที่สุด
20	บริษัทมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	.750	มาก
21	บริษัทดำเนินการอย่างรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย	3.99	.924	มาก
22	คณะกรรมการความปลอดภัยมีการตรวจความปลอดภัยเป็นประจำทุกเดือน	4.16	.878	มาก
23	บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยรวมทั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพในการบริหารจัดการและดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัท	4.24	.726	มาก

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยในองค์กร	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
24	บริษัทได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจนให้กับพนักงานทุกคนทุกระดับขององค์กร	4.24	.691	มาก
25	บริษัทได้ดำเนินการตามแผนงาน กิจกรรม โครงการด้านความปลอดภัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.28	.678	มาก
26	บริษัทบริหารงานความปลอดภัยด้วยการมุ่งเน้นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ เช่น การรายงานและสอบสวนเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ (near misses)	4.35	.706	มาก
27	บริษัทได้จัดให้มีการวิเคราะห์งานในหน่วยงานโดยหัวหน้างานเพื่อค้นหาความเสี่ยงหรืออันตรายเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	4.12	.809	มาก
28	บริษัทให้ความสำคัญในการปรับปรุงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยมุ่งเน้นการปรับปรุงทางด้านวิศวกรรม	4.01	.856	มาก
29	บริษัทได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง	4.22	.760	มาก
30	บริษัทได้มีการสื่อสารนโยบายและมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงานได้เข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม	4.20	.712	มาก
	การบริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กรโดยภาพรวม	4.22	.563	มาก

แบบสัมภาษณ์

มุมมองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทบีเอสเอฟในประเทศไทย

1. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้
 - 1.1 การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัท
 - 1.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของบริษัทอย่างเคร่งครัด
2. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น มีคำถาม 3 ประเด็น ดังนี้
 - 2.1 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
 - 2.2 เหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
 - 2.3 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น
3. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้
 - 3.1 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรด้วยความปลอดภัย
 - 3.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย
4. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้
 - 4.1 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน
 - 4.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน
5. ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ มีคำถาม 2 ประเด็น ดังนี้
 - 5.1 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

5.2 การส่งผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานเมื่อมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

6. วิธีการหรือแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 5 ประเด็น ดังนี้

6.1 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุในด้านอื่นๆ

6.2 วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติตนในเวลาที่เกิดปัญหาและวิธีการในการดูแลสุขภาพของตนเอง

6.3 ความตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

6.4 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

6.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานในการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

7. ประเด็นคำถามมุมมองและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน มีคำถาม 6 ประเด็น ดังนี้

7.1 มุมมองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่กับการปฏิบัติตนในแต่ละด้านตามนโยบายของทางบริษัท ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

7.2 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุและการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรกเสมอในการปฏิบัติงาน

7.3 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความเคร่งครัดของหน่วยงานในการดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ด้านที่ 2 การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น ด้านที่ 3 การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรอย่างปลอดภัย ด้านที่ 4 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงาน ด้านที่ 5 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

7.4 ความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน
ในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

7.5 มุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของแรงสนับสนุน หรือแรงผลักดัน หรือการได้รับการส่งเสริม
จากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ต่อการทำงานด้วยความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุใน
การปฏิบัติงาน

7.6 ปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยเพื่อ
ป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวศุภวรรณ รัตนภิรมย์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 22 พฤษภาคม 2517
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 241/1 ถนนไฟเตย ตำบลห้วยจรเข้มะ อำเภอมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด เลขที่ 622 ชั้น 23 อาคารเอ็มโพเรียม ถนนสุขุมวิท 24 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2558	สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2538 – 2550	บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน)
พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน	ผู้จัดการอาวุโสบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม และระบบคุณภาพ บริษัท บีเอสเอฟ (ไทย) จำกัด